

Уилиям Макдоналд

ЗАБРАВЕНАТА ЗАПОВЕД

„Бъдете свети!“

**УИЛИЯМ МАКДОНАЛД
ЗАБРАВЕНАТА ЗАПОВЕД:
„БЪДЕТЕ СВЕТИ!“**

Превод: Екатерина Абаджиева

chitanka.info

Животът, в който център е Христос — животът в святост — утопия ли е? Как мога да бъда истинско свидетелство за Бога?

Уилям Макдоналд се занимава с тези наболели въпроси, вълнуващи мнозина християни, които са в изпитания. Той доказва, че Божието изискване към Неговите деца за свят живот може да бъде реално изпълнено.

25 години след „Истинско ученичество“ Уилям Макдоналд отново пише една разтърсваща книга, която не се свени да освети и най-скритите ъгълчета на нашето ежедневие и същевременно да покаже пътищата за изцеление на нездравни християнски практики.

ВЪВЕДЕНИЕ

Провалът сред хората, които изповядват вяра в Христос, е ужасяващ. Мнозина като че ли са родени бегачи: стартът им е чудесен. Но по време на пътя падат в грях и се изгубват преди финала. Разбира се, не всички, които казват, че са християни, са наистина спасени, но дори и сред тези, които показват истинност във вярата, процентът на жертвите е доста голям.

Много често се случва така, че едно-единствено падане в грях прави човека безполезен до края на живота му. Въпреки че се е покаял и изповядал греха си, той се чувства като изпаднал в немилост. Вижда себе си като негоден за служение. Онемява, когато става въпрос за свидетелстване. Животът му става като живот на спортист, който сам се е отказал от състезанието. Църквите ни са пълни с такива хора.

Не трябва да е така. Бог е Бог на прощението. Когато една птица счупи крилото си и то оздравее, тя *може* отново да лети толкова високо, колкото е летяла преди. Бог *може* да възстанови годините, които хората са пропилили. Бедата е там, че много хора не знаят как да се възползват от прощението. Те изповядват греховете си, но не вярват на Божието слово, че греховете им наистина са простени. Може би не *чувстват*, че греховете им са простени. Или може би знаят, че греховете им са простени, но не могат *сами* да си простят. И така те живеят като победени християни.

Тази книга има за цел да помогне на такива хора. Но преди всичко тя има за цел да предпази вярващите от попадане в такова положение. Личният опит понякога струва скъпо на един човек. Ако сме готови да се учим от Божието слово, няма нужда да изпитваме всичко на свой гръб. Чрез простото послушание на Библията вярващият може да познае всички благословения на светия живот и да разбере всички болезнени последствия от греха. Защо трябва да търпим срам и позор, за да научим това, което е така ясно за всеки, който отделя време за изучаване на Библията?

КАТО ХРИСТОС

Най-високата оценка за характера на един човек е да се каже, че той *прилича на Христос*. Това е най-голямата похвала за един християнин. Няма по-висока цел от тази да бъдеш подобен на Господ Исус.

Хенри Дръмънд казва: „Да станем като Христос е единственото нещо на света, за което си струва да се безпокоим; в сравнение с него всяка човешка амбиция изглежда глупава и всяко човешко постижение — празно“.

*Подобен на Исус, подобен на Исус!
Това, което искам, е да приличам на Исус!
През целия ми земен път към славата
това, което искам, е да съм като Исус!*

Сигурен съм, че има удовлетворение в това да бъдеш изключително надарен, да поучаваш и да проповядваш по такъв начин, че сърцата на хората да се изпълват със страхопочитание и преклонение под влияние на Словото. Но да приличаш на Христос е много по-добро нещо от голямата дарба. Без него дарбата е като празно ехо от гонг или дрънкане на цимбал. Възможно е един човек да бъде изключителен проповедник на амвона и ужасен мърморко вкъщи. Дарбата е суверенна Божия милост в живота на един човек, а личната благодат е нещо, което ние трябва да развиваме чрез силата на Светия Дух.

Много хора се стремят да станат големи ловци на човешки души. Всъщност това служение е толкова популяризирано в наши дни, че се смята практически за цел на нашето сътворение. В резултат на това някои хора остават без дъх от лична евангелизация, а животът им прави християнската вяра да изглежда доста непривлекателна и неубедителна. Когато Исус каза: „Елате след Мен и Аз ще ви направя

ловци на човеци“, Той посочи правилния ред и показа кое е по-важно. Ние сме отговорни да Го следваме (т.е. да живеем така, както Той е живял), а Той е отговорен да ни направи ловци на човеци. Спечелването на души е естественият резултат от това да приличаш на Христос.

БОЖЕСТВЕНАТА ЦЕЛ

Великата Божия цел за Неговите хора е да ги преобрази според образа на Неговия Син. Той е толкова удовлетворен от Исус, че иска да изпълни небето с подобни на Него. Когато Го видим, ние веднага ще се променим и ще станем подобни на Него. Но ако този процес започне сега, това ще донесе много повече слава на Бога.

Керол Мейхол дава две ярки илюстрации на този процес. Първата е с една доста пълничка жена, която се записала в курс за отслабване. Първото нещо, което ръководителят направил, било да нарисува върху огледалото един силует на фигурата, която жената искала да постигне. Когато тя застанала пред огледалото, инструкторът ѝ казал: „Нашата цел е да отслабнеш така, че да съвпаднеш с тази фигура“. В продължение на много седмици жената пазила диета и правела упражнения. Тя заставала пред огледалото всяка седмица, но фигурата ѝ, макар и да отслабвала, все още излизала извън очертанията на силуета. Жената продължила да пази диета и да се упражнява още по-упорито и накрая, за радост на всички, когато един ден застанала пред огледалото, фигурата ѝ напълно съвпаднала със силуета в огледалото.

Втората илюстрация е с един скулптор, който изваял лъв от гранитен блок. Когато го попитали как е успял да направи този прекрасен шедьовър, скулпторът отговорил: „Не беше трудно. Просто магнах всичко, което не изглеждаше като лъвско“.

В следващите редове ще се опитаме да опишем как Бог ни извайва по време на нашия живот, така че да станем съответни на образа на Човека. И нека, докато четем, да се молим така:

*Исусе, помогни ми да живея така,
че всички да видят, че съм Твой,
и да познаят по моите думи и дела,
че Ти си Господ и Спасител Мой!*

ЛОШИ ПОДРАЖАНИЯ НА ХРИСТОС

От всеки християнин се очаква да бъде представител на Господ Исус тук на земята — да изявява образа на Спасителя, като показва на света какъв е Христос. Това е една огромна отговорност.

Ние сме части на Христовото тяло. Тялото е средството, чрез което личността изразява себе си. Христовото тяло, църквата, е средството, чрез което Господ Исус е избрал да изявява Себе Си на света.

Затова всеки един от нас трябва да си зададе въпроса: „Как аз представям Христос?“. Нека се запитаме така:

*Ако от Исус Христос те могат
да видят само туй, което виждат в теб,
е, мили мой, какъв Го виждат те?*

Някой беше казал така: Бог има презиме. Той се нарича Бог Авраамов, Исааков и Яковов. „Бог не се срамува от тях да се нарече техен Бог“ (Евр. 11:16б). Как би се чувствал, ако имаше моето име за фамилия?

Чарлз Суиндъл казва следното:

„Независимо дали ни харесва, или не, трябва да знаем, че светът ни наблюдава с вниманието на чайка, която търси скарита в плитки води. Вярващият... е наблюдаван непрекъснато. Това е за нас опасност номер едно. Когато говорим за Спасителя и за живота, който Той ни предлага, всяко нещо, което казваме, се преценява през онова, което другите виждат в нас.“

ПОСТРАДАЛ ОТ ПРИЯТЕЛИТЕ СИ

Тъжен факт е, че Христос е пострадал много поради живота на хора, които претендират, че са Негови ученици. Той е, така да се каже, ранен в къщата на приятелите си. Джеймс Спинк казва така:

„Поддръжниците на християнството са нанесли на името на Исус повече зло, отколкото Неговите противници, защото светът сравнява думите на християнина с неговите дела. Те правилно твърдят, че ако християнството наистина е това, за което се представя, то би трябвало да промени живота на човека“.

Същото мнение изказва и Хъдсън Тейлър:

„Непостоянството на християните, които твърдят, че вярват на Библията, а живеят така, като че ли тази книга изобщо не съществува, е един от най-силните противни аргументи на моите познати скептици“.

Никак не е трудно да се намерят примери за погрешно представяне на Господ Исус. Наскоро видях един пикап с две лепенки отзад. На едната пишеше: „Аз обичам Христос“. На другата, която беше отдясно и беше изрисувана в италиански стил, пишеше: „Ако ми пипнеш колата, ще ти смажа главата“. Очевидно собственикът изобщо не проумяваше яркото противоречие между тези две твърдения.

Нека сега се обърнем към света на бизнеса. Джордж Дънкън разказва следната история:

Един бизнесмен... взел участие в едно вечерно християнско предаване по радиото. Момичето, което

работело при него, чуло предаването. Но на следващата сутрин бизнесменът бил в много лошо настроение, работата изобщо не вървяла и той се скарал на момичето по някаква причина и го изгонил. На излизане от офиса момичето казало на приятелката си: „Видя ли какво стана...? Ела при Исус вечерта и върви по дяволите на сутринта“.

Когато друг бизнесмен християнин не изпълнил свое задължение, конкурентът му го попитал: „От коя църква си?“. Той отговорил: „Остави църквата на мира. Това е бизнес. Той няма нищо общо с църквата“. Може би на него са му били необходими двадесет години, за да спечели доверието на хората към своето свидетелство, но тогава са му били достатъчни двамадесет секунди, за да го унищожи.

Когато някой известен актьор или актриса приеме да се „новороди“, новината се разпространява по целия свят. Но съвсем същото се случва и когато той или тя не скъсва с предишния си начин на живот; когато се снима в някой долнопробен филм; когато стане ясно, че в живота му не е настъпила никаква промяна.

Това се отнася и до някои „християни музиканти“ и тяхното театрално поведение, многозначителни движения на тялото, съмнителна лирика и музика, която подражава на света. Това християнство ли е? Или някаква пародия, някаква нелепа имитация?

Един гангстер споделил, че бил повярвал на някаква голяма евангелизация. Новината за неговото обръщение се разпространила по-бързо от пожар. Но гангстерът не престанал да се занимава с престъпна дейност. Когато му казали, че това не е християнство, а някаква карикатура на християнството, той отговорил: „Никой не ми е казал, че казвайки «Да!» на Исус, аз ще трябва да скъсам с предишния си начин на живот. В края на краищата нали има християни футболисти, християни каубои, християни политици? Защо да няма един християнин гангстер?“. След това той изоставил християнството.

Също така има християни телевизионни звезди, демонстриращи пищни прически, накичени със скъпи бижута и гримирани като Езавел. Това е начинът, по който е представен Исус, а не като нашия безимотен приятел от Назарет.

ДАВАЙ ПЛЯЧКАТА

Да не забравяме и онези радио- и телевизионни проповедници, които се занимават с просене и изнудване на хората за пари, живеят в разкошни къщи и пътуват в скъпи коли и самолети. Доста скоро се появява някой умен журналист, който изважда всичко на показ и на християнството се лепва още едно петно.

Един от най-популярните проповедници в Америка живее в къща с дванадесет стаи, проектирана по модела на Версайския дворец, с фантастични градини, конюшни и басейни. Друг проповедник си купи къща за половин милион долара в Лос Анжелос, която неговата съпруга нарече малка къщичка за усамотяване. Към автомобилния си парк от мерцедеси и ягуари той прибави и ролс-ройс.

На човек му се къса сърцето, когато слуша колко много християнски водачи от върха на религиозната стълбица изпълват заглавията на вестниците със скандални сексуални истории. Мъже християни оставят съпругите си, за да избягат със секретарките си. Известни жени християнки напускат домовете си, за да живеят с други мъже. Евангелският свят наистина има нужда от основно почистване.

Понякога си мисля каква извратена представа за Христос създават така наречените „християни политици“ — колко много очернят Христос със светския си език, съмнителните компромиси и тъмните си връзки. Никой не може да пресметне щетите от позора, нанесен на Исусовото име от тези хора.

Може би трябва да споменем и за прочути затворници, които заявяват, че са се покаяли. Чрез настоятелното застъпничество на християни съдията, макар и със съмнения, неохотно се съгласява да ги освободи. Обикновено за тях се лепва някоя християнска организация, която ги прави проповедници (с цел да спечелят повече пари за нея). Не след дълго те отново извършват престъпление и се връщат обратно в затвора.

Студентите християни, които преписват на изпити; съпругите, които се карат със съседите; обикновените хора, които се отнасят грубо и невъздържано, всички те са примери на хора, които злепоставят

Библията, вместо да я препоръчват. Всяко нехристиянско поведение дава повод на враговете на Христос да хулят Неговото име. Всяко лошо подражание на Христос кара невярващите да казват: „Твоите дела говорят толкова силно, че заглушават думите ти“. Този вид поведение накара Джон Макартър да каже: „Мисля, че класата на Исус е много по-висока от класата на много от Неговите представители“.

Един войник бил доведен при Александър Македонски заради неподчинение на негова заповед.

„Как се казваш?“ — попитал Александър Македонски.

„Александър“ — отговорил засрамен войникът.

„Александър?! Тогава или смени името си, или поведението си!“ — заповядал великият военачалник.

Онези от нас, които носят името „християнин“, трябва да се държат подобаващо на това име. „Не е логично да казваш, че вярваш, когато се държиш като невярващ“ (Х. Г. Бош).

При разговор с Махатма Ганди И. Стенли Джоунс се обърнал към него със следните думи:

„Много бих желал да видя времето, когато християнството ще бъде широко прието в Индия и ще престане да се чувства като нещо чуждо — като нещо, което индийският народ свързва с чужди хора и чуждо управление — а ще стане част от националния живот на тази страна и ще допринесе със своята сила за нейния възход и изкупление. Какво смятате, че трябва да се направи, за да стане това?“ Сериозният и дълбокомислен отговор на Ганди бил следният: „Аз бих предложил... всички вие, християните, да заживеете като Исус Христос. На второ място бих предложил да упражнявате своята религия, без да добавяте или да отнемате нещо от нея. И на трето място бих ви препоръчал да поставите ударението

върху любовта, защото любовта е сърцето и душата на християнството“.

Говори се, че веднъж Ганди казал: „Ако не бяха християните, и аз бих станал християнин“.

Брайън Гудуин разказва за

един млад китаец, който учел в християнско училище и много се възхищавал на своя учител мисионер. Когато след известно време чул, че учителят му е дошъл в града, младежът се опитал да се свърже с него, като го потърсил в хотела, където бил отседнал. За съжаление не бил допуснат до мисионера и бил изхвърлен от хотела. Тръгвайки си, той промърморил: „Значи така постъпват християните...“. Всичките дълги години на внимание и любов, които му отделил този учител мисионер, изчезнали за един миг под влияние на това огромно унижение. Младият китаец се наричал Мао Дзедун.

Нека свършим дотук с лошите неща и да благодарим на Бога, че това не е цялата история.

ХОРА, КОИТО НИ НАПОМНЯТ ЗА ИСУС

В предишната глава ние разгледахме как неистинските, а понякога и истинските християни често пъти създават пред света една изопачена представа за Спасителя. Всичко това е много потискащо. Благодарение на Бога обаче тази картина има и друга страна. Имало е и има мъже и жени, чийто живот представлява вярно изображение на Божия Син за хората около тях.

Спомням си за един от моите студенти, който беше и мой близък приятел. Макар че беше болен от меланома и умираше, неговата стая беше едно малко преддверие към рая. На едно от редовните си посещения районната сестра каза: „Роб много ми напомня за Исус“.

Робърт Чапмън беше поставил пред себе си съвсем скромно следната велика цел: „След като видях толкова много хора да проповядват за Христос, а толкова малко да живеят като Христос, аз си поставям задачата да живея като Него“. По-късно Джон Нелсън Дарби каза за него: „Той живее така, както аз проповядвам“.

Говорейки за Уилям Арнът, един приятел каза следното: „Проповедите му бяха добри, книгите му — още по-добри, а животът му — най-добър от всичко“.

Когато Садху Сингх, един новоповярвал сикх, позвънил на вратата на една християнска къща, прислужничката отвори вратата и бързо изтичала при господарката си, за да съобщи, че е дошъл Христос. В друг дом той направил огромно впечатление на децата, докато си играел с тях на пода. Същата вечер те попитали майка си дали Исус не би могъл да ги сложи да спят. Неговият биограф казва така: „Те само изразяваха с думи това, което всички си мислеха, когато го срещаха. Неговият вид, напомнящ за Христос, съответстваше на благостта и авторитета на неговото поведение и дух“.

ПОДОБНИЯТ НА ХРИСТОС

В една биография на Робърт Мъррей Маклейн, Джеймс Стюарт пише:

„Светостта на господин Маклейн можеше да се забележи още преди да беше изрекъл и една дума. Неговият външен вид говореше за нея. Имаше един служител от Северна Шотландия, с когото той прекара нощта. Служителят беше толкова впечатлен от него, че когато господин Маклейн излезе от стаята, той избухна в сълзи и каза: «Никога не съм виждал някой, който да прилича на Исус толкова, колкото този човек».

На друго място Стюарт добавя:

«Маклейн прекарваше часове наред в свято общение с Бога, изпълнен с хваление и възхищение, къпейки се в любовта на Голгота. След като излизаше от Божието присъствие, той тръгваше от къща на къща, за да разнася благоуханието на Христос. И докато вървеше по улиците на своята енория — и навсякъде другаде в Англия — хората с изненада откриваха върху лицето му образа на Исус.»

Сали Мегнъсън пише за големия шотландски бегач и мисионер Ерик Лидел, че когато бил интерниран в един японски концентрационен лагер, той много приличал на своя Господ:

«Това, което всички си спомнят, е начинът, по който той е живял като християнин. Те го описват като човек,

който много прилича на Христос — не само там, в лагера, но и сред китайците в Сиячинг. Той се отнася приятелски както с проститутката, така и с опозорения бизнесмен; носи въглища на слабите и обучава младите; готов е да продаде златния си часовник и да скъса чаршафите си за тоалетна хартия. И едновременно с това си е същият Ерик... съвсем обикновен човек, в когото няма нищо особено.»

В книгата си «Последният враг» Ричард Хилъри признава съвсем искрено, че се чувствал много раздразнен и предизвикан от своя приятел и колега, пилота Питър Пийз, който бил християнин и най-добрият човек, когото той някога бил срещал. Най-голямото му желание било да се срещне с него насаме, да го нападне остро и да разбие вратата му на парчета. Такава възможност му се удала по време на едно пътуване във влак от Монтроуз до Единбург. Хилъри се обърнал към своята жертва и казал: «Вашата религия е една измислица, някаква еретическа останка от миналото, нещо като необходим обществен придатък и нищо повече». Питър понечил да отговори, измънкал няколко слаби възражения и след това изпаднал в мълчание, нарушавано само от логическите изблици на неговия опонент. Това обаче не попречило на Хилъри да разбере, че е загубил битката. Питър държал в ръцете си едно много силно оръжие, което той не бил в състояние да победи — своя характер. Характерът му и религията му били свързани толкова здраво, че правели на пух и прах всяка логика (М. И. Макдоналд).

В тази връзка Джаует казва следното:

Хората могат да ни надминават в изкуството да водят спорове и ние лесно можем да загубим битката по отношение на интелектуалната аргументация на нашата позиция. Но няма аргументация, която да може да обори аргумента на изкупения живот. «А като видяха изцеления човек, стоящ с тях, нямаха какво да противоречат.»

Р. У. Дихаан разказва следния случай:

Скоро след пристигането си на полето мисионерът започна разговор с една група селяни, като се опитваше да им представи евангелието. Говорейки за Исус, той Го описа като състрадателен, внимателен, любящ и грижовен човек, който непрекъснато прави добро. Докато разказваше това, мисионерът забеляза, че неговите слушатели се усмихват и клатят глава в съгласие с думите му. Малко озадачен, той прекъсна разказа си и ги запита: «Да не би да знаете за кого ви говоря?». Един от селяните веднага отговори: «Да, знаем. Говориш ни за един човек, който често идваше тук». И те му разказаха за един лекар мисионер, който идвал в тяхното село, за да се грижи за физическите им нужди. Неговият живот толкова приличал на живота на Христос, че те видели в него Господ Исус. Той бил един истински пример на човек, подобен на Христос.

Сър Хенри М. Стенли разказва следното:

Заминах за Африка толкова предубеден срещу религията, колкото може да бъде най-големият атеист в Лондон. За един репортер като мен, който се занимаваше само с войни, масови митинги и политически събрания, сантименталните проблеми не представляваха никакъв интерес. Но там изведнъж се оказах далеч от светския свят и с много време за размишление. И когато видях стария и самотен Дейвид Ливингстън, не можах да не се запитам: «Защо този човек стои тук, на това място? Какво го кара да прави това?». Няколко месеца по-късно аз вече стоях при него и го слушах, чудейки се на начина, по който този стар човек изпълняваше на практика думите на Господа: «Остави всичко и Ме следвай». И така, лека-полека, гледайки неговото благочестие, нежност, усърдие и искреност и начина, по който вършеше работата си, аз бях

обърнат от него, макар че той изобщо не се опита да го направи“.

Р. Спроул разказва за един случай, когато Били Греъм играл голф с президента Джералд Форд, Джек Никлаус и още един професионален политик. След играта политикът се оплакал на един свой приятел, че не желае никой — дори и Били Греъм — да му налива религия в главата. После отишъл на игрището за голф и си изкарал яда върху една кофа с топки. Приятелят му отишъл при него и го попитал: „Да не би Били да се е заяждал с теб?“. Другият въздъхнал и отговорил малко смутено: „Не, дори и дума не каза за религия“. Спроул дава следното обяснение: „Удивително е, че Били Греъм не е казал нищо нито за Бога, нито за Исус, нито за религия и въпреки това политикът се е ядосал, обвинявайки Били, че се е опитал да го натъпче с религия. Какво всъщност е станало: Това, че евангелистът толкова силно е отразявал приликата с Христос, че самото му присъствие е било достатъчно, за да накара другия да се чувства неудобно“.

Един ден, когато Силас Фокс бил на гости при свои приятели мисионери в Индия, при тях дошла една местна индийка, срещнала се с г-н Фокс, поговорила малко с него и си отишла. След като си тръгнал, тя изтичала при тях и казала развълнувана: „Аз видях Бога в неговото лице“. Тази жена, която вярвала в много богове, видяла единствения истински Бог в лицето на Силас Фокс.

Ние обаче знаем, че светостта не идва върху хората без никакви усилия от тяхна страна. Тя включва действието и на човешката воля. Вярващите трябва да искат да бъдат свети и трябва да се стремят да постигнат тази цел. Те трябва да имат мотивация. Това поражда въпроса „Какво е това, което кара хората да се стремят към святост?“.

Ако искате да разберете отговора, продължете да четете по-нататък!

ЗАЩО ДА БЪДЕМ СВЕТИ?

Защо вярващият иска да бъде свят? Защо лийтмотивът на неговата песен е: „Искам все повече да приличам на своя Учител“? Защо голямата страст на неговото сърце е желанието да бъде като Христос?

Най-напред, защото това е инстинкт, който се вгражда в него по време на неговото обръщение. Тогава вярващият получава едно ново отвращение към греха и една нова любов към чистотата. Обитаващият в него Свети Дух се стреми да възпроизведе у него осветен характер. Неговата нова природа се изявява в едно страстно желание за победа в личния му живот.

Но освен това има и много сериозни причини, поради които вярващият трябва да търси светостта и да се съпротивлява на изкушенията на света, на плътта и на дявола.

Едно от най-лошите последствия от греха е позорът, който той нанася върху името на Господ Исус. Светът е прав да свързва името на ученика с името на неговия Учител. Ако ученикът съгреша, хората укоряват Учителя и хвърлят кал върху Неговото име. Те свързват с Него всяко срамно поведение. Когато през 1987 г. един телевизионен проповедник стана причина за избухването на голям сексуален скандал, най-големият атеист в страната каза: „Това е още един пример за това, че религията е една лоша, противна и гнусна игра“. Греховете прелюбодейство и убийство, които извърши Давид, станаха причина за безспирни хули срещу името на Господа (2 Царе 12:14). Виктор Джек споменава четири неща, които са умрели, когато Давид е съгрешил: усмивката на лицето на Бога: „делото... беше зло пред Господа“ (2 Царе 11:27); мирът в сърцето на Давид: „съгреших Господу“; сигурността на Давидовия трон: „няма никога да се оттегли меч от дома ти“; и свидетелството му пред света: „понеже... си дал голяма причина на Господните врагове да хулят“.

Друго едно основание за святост е споменът за цената, която Спасителят трябваше да плати за нашите грехове (1 Петр. 2:24). Нито

един разумен християнин не би пожелал да продължава да прави това, което е причина за приковаването на Божия Син на кръста. Ако проливането на Неговата кръв беше необходимо, за да се заплати наказанието за греха, как биха могли Неговите последователи да одобряват или дори да търпят неправдата?

Христовата любов към нас ни принуждава да живеем в чистота. Той ни обичаше дори когато бяхме Негови безбожни врагове и показа любовта Си към нас, като плати огромната цена за нашето изкупление. Той ни осигури всичко необходимо за благочестивия живот. Исус не би могъл да ни обича повече. Всяко връщане назад към стария начин на живот е един много жалък отговор на Неговата любов.

ГРЕХЪТ СЪКРУШАВА БОЖИЕТО СЪРЦЕ

Нашата любов към Христос трябва да ни накара да желаем да бъдем чисти съдове, полезни за Него. Ако ние наистина Го обичаме, ще искаме да бъдем угодни пред Него. Грехът не само нарушава Неговия закон, но и съкрушава Неговото сърце, докато светостта е угодна пред Бога. Той ни каза: „Ако Ме любите, ще пазите Моите заповеди“ (Йоан 14:15). Светостта е заповед (1 Петр. 1:15-16; Евр. 12:14).

Грехът кара хората да падат — както невярващите, така и вярващите. Когато спасените видят как един християнин пада, те веднага си правят заключение, че евангелието не предизвиква никаква промяна в живота на човека, и му обръщат гръб. Това им дава основание да решат не само да не следват Господа, но и да започнат яростно да се подиграват на християнската вяра. Марк Твен се е разочаровал от християнството, когато чул, че някои християни оправдават робството, използват сквернословни думи и се занимават с тъмни сделки. Мохамед е възприел идеята за единия истинен Бог от евреите и християните, но бил отблъснат от начина им на живот. Брайън Гудуин казва следното: „Малко повече любов към Христос и към ближния можеше да промени хода на историята в онези области на света, които сега наричаме ислямски свят“.

Когато съгрешаваме, ние даваме повод и на други вярващи да съгрешават: те се разочароват и отпадат. Нашите грехове нанаяват и хората, които са ни имали доверие — както в семейството, така и в църквата. Семейството ни неминуемо понася част от нашия срам и позор. Името на местната ни църква също страда, когато грехът ни стане обществено достояние, но дори и когато той остане таен, това наная вреда върху духовната ѝ атмосфера и ефективност. Един млад вярващ би се почувствал изключително разколебан и излъган, ако този, който го е довел до Господа, съгреша и се опозори. Колко често християни са били предпазвани от падане благодарение на видението на подкрепящи ги, вярващи приятели!

Животът в святост е най-добрият живот и за духа, и за душата, и за тялото. Той е добър и за физическото, и за духовното здраве. Светият живот ни спасява от угризения, чувство на вина, срам и много други видове духовни болести. Той ни води към пълнота от радост и вечно веселие (1 Йоан. 1:4; Пс. 16:11). Когато едно малко момченце си тръгнало след едно събрание с тъжно лице и някой го попитал защо изглежда така, то отговорило: „Защото е трудно да бъдеш и щастлив, и свят едновременно“. Но истината е, че без святост не може да има истинско щастие.

Когато непрекъснато живеем със съзнанието, че нашето тяло е храм на Светия Дух, ще имаме основание да желаем да „очистим себе си от всяка плътска и духовна нечистота, като се усъвършенстваме в святост в страх от Бога“ (2 Кор. 7:1). Ние никога не трябва да губим чувството си на удивление от това, че една от Личностите на Божеството обитава постоянно в нас и е наш непрекъснат Спътник.

Благочестието съдържа „обещанието и за сегашния, и за бъдещия живот“ (1 Тим. 4:8). То е най-добрата подготовка за вечността. Някой ден, може би скоро, ние ще видим Господ Исус. Ще застанем пред съдийския Му престол. Това означава, че трябва да живеем според светлината на това изпълващо ни със страхопочитание събитие, което от своя страна води само към живот на святост.

ГРЕХЪТ ЗАПЕЧАТВА УСТАТА

Светостта дава свобода в служението на Господа, докато грехът запечатва устата. Чувството на вина и негодност, което съпровожда неизповядания грях, парализира човека. Той вече не се радва на освобождението на Духа. Неговото свидетелство е временно разрушено и истинността му е поставена под съмнение.

Светостта дава увереност в молитвата. „Ако нашето сърце не ни осъжда, ние имаме дръзновение спрямо Бога; и каквото и да поискаме, получаваме от Него, защото пазим Неговите заповеди и вършим това, което е угодно пред Него“ (1 Йоан. 3:21-22). Лошата страна на всичко това е, че ако в сърцето си гледаме благоприятно на неправда, Господ няма да ни послуша (Пс. 66:18). Грехът прекъсва молитвената връзка между нас и Бога.

Той също така прекъсва и общението ни с Бога. Това може да не ни звучи особено сериозно, но е истина. Вярващият, който следва Господа отдалеч, живее в непрекъсната опасност. Той може да вземе решение, да установи връзка или да се поддаде на изкушение, което може да го изолира и да го закара в някоя глуха линия до края на живота му.

Страхът от Бога е голям и мощен стимул за святост. Смисълът на израза „страх от Бога“ е бил толкова често смекчаван, че за повечето хора не означава нищо повече от почит или уважение. Може би е дошло времето да кажем, че той означава именно страх — здравословен страх от Бога, страх да не Го разсърдим, страх да не бъдем намерени за негодни, страх да не бъдем наказани. В известен смисъл Господ все още въздава за нечестията на бащата до третото и четвъртото поколение: много бащи, които са били неверни към своите съпруги, виждат как синовете им повтарят техния грях.

Това са само някои от причините, поради които ние никога не трябва да се отказваме да се стремим към святост и които трябва да ни подтикват към растеж в прилика с нашия благословен Изкупител.

Време е вече да се заемем с по-подробно разглеждане на въпроса за освещението. И нека не забравяме, че освещението е само още една

дума за СЪЯТОСТ.

ЧЕТИРИ ВИДА ОСВЕЩЕНИЕ

Джо не знаеше, че още преди да бъде спасен е бил избран от Светия Дух. Всъщност той беше отделен още преди да бъде роден. Докато растеше, с него се случваха някои неща, които тогава не изглеждаха особено важни. После дойде срещата с истински вярващи. Един ден някакъв непознат човек му подаде евангелска брошура. Случайно попадна на някакво християнско предаване по радиото. Един колега в службата му свидетелства. Гледа по телевизията филм за една евангелизация. След това повярва жена му и домът му изцяло се промени. По-късно той разбра, че Светият Дух беше подредил всички тези „случайности“ така, че да се свържат заедно във веригата на неговото спасение.

Когато най-накрая Джо се довери на Исус Христос като на Господ и Спасител, той научи, че е получил положение на осветеност пред Бога. Сега вече Бог го виждаше „в Христос“. Това означава, че сега вече Христос беше неговата святост и че поради това той беше годен да влезе в небето. Джо вече не беше част от световната система, оглавявана от Сатана. Сега той беше част от Христос, отделен от света.

Джо започна да забелязва, че животът му се променя. Той чувстваше у себе си нова ненавист към греха и нов копнеж за святост. Все още съгрешаваше, но не както преди. Грехът не беше господар на неговия живот. Вече не съгрешаваше с пълното съгласие на волята си. А когато съгрешаваше, се срамуваше до мозъка на костите си. Постепенно започна да се отказва от старите си навици. Речта му претърпя пълно обновление. Вече нямаше никакво съмнение! Човекът растеше в святост.

Джо почина миналия вторник. Когато видя Спасителя лице в лице, преживя удивителното преобразяване за един миг. Джо стана като Исус и морално, и духовно. Той завинаги се освободи от греха и осквернението.

КАКВО ТОЧНО ОЗНАЧАВА ОСВЕЩЕНИЕ?

Тези четири етапа от живота на Джо показват четирите аспекта на освещението, които намираме в Новия Завет. Но преди да стигнем до тях, нека разгледаме най-общо значението на думата освещение.

Освещение е още една дума за святост. И двете са превод на една и съща дума от оригиналния език на Новия Завет и имат едно и също значение.

Да бъдеш свят или осветен означава да бъдеш отделен. Това е единственото определение, което подхожда на всички случаи на употреба на тази дума в Библията.

Много често се прави грешка, като се смята, че „освещавам“ означава „правя или ставам по-съвършен“. Това значение не може да бъде вярно, тъй като и Исус казва, че освещава Себе Си (Йоан 17:19), а така също и за нас се казва, че трябва да Го освещаваме като Господ в сърцата си (1 Петр. 3:15). Господ Исус не може да се направи по-съвършен, отколкото е, а и ние със сигурност не можем да добавим нищо към Неговото съвършенство. Но Той можеше и наистина отдели Себе Си за делото, на което Го призова Неговият Отец, а пък ние можем да Го отделим в живота си като суверен Господ и Бог.

В Библията освещението или светостта се използва във връзка с хора и неща. И трите части на Божеството са свети, т.е. отделени от всички останали сътворени същества по превъзходство на характера и поведението (Лев. 11:2; Йоан 10:36; 1 Кор. 6:19). Синайската планина е била осветена, в смисъл че е била отделена като място за даване на закона (Изх. 19:23). В Стария Завет Бог освети седмия ден (Бит. 2:3), като го отдели от останалите като ден за почивка от труда. Първородният и на хората, и на животните е бил осветен на Господа (Изх. 13:2) и отделен да Му принадлежи. Скинията и всички нейни принадлежности са били осветени, т.е. отделени за богослужение (Изх. 25:8). Израелският народ е осветил себе си, за да върши неправда (Ис. 66:17). Той явно не е станал по-свят в обикновения смисъл на тази дума.

Невярващите също могат да бъдат осветени. Така например „невярващият мъж се освещава чрез жената“ (1 Кор. 7:14). Това не означава, че неговото спасение е сигурно, а че той се отделя в едно положение на външна привилегированост, защото има вярваща съпруга. Влиянието на вярващия, молещ се партньор е особено благотворно.

Всичко това показва, че значението „отделям“ покрива всички случаи на употреба на думата „освещавам“ в Библията.

Да се върнем сега към четирите аспекта на освещението, които намираме в Новия Завет и които са ни известни като:

Освещение преди обръщението.

Освещение по положение.

Практическо или нарастващо освещение.

Съвършено освещение.

ОСВЕЩЕНИЕ ПРЕДИ ОБРЪЩЕНИЕТО

Всички вярващи са били осветени от Светия Дух, преди да бъдат спасени. В Посланието към солунците Павел описва три етапа на спасението (2 Сол. 2:13):

Избирането от Бога.

Освещението от Духа.

Повярването в истината.

Петър прави подобно описание в Първото си послание 1:2:

Избирането на вярващите по предузнанието на Бог Отец.

Освещението от Духа.

Послушанието на Исус Христос.

Поръсването с Неговата кръв.

И в двата случая се говори за осветение преди обръщението. Светият Дух отделя дадения човек от останалите, за да принадлежи на Христос. Тогава този човек се подчинява на истината и стойността на пролятата от Христос кръв му се счита за оправдание.

ОСВЕЩЕНИЕ ПО ПОЛОЖЕНИЕ

В момента, в който един човек бъде спасен, той е осветен по положението си, т.е. Бог започва да го вижда в Христос като отделен от света за Него (1 Кор. 1:2). Христос е неговото осветение в съвсем буквален смисъл (1 Кор. 1:30).

Всеки истински вярващ е и светия: той е бил отделен за Бога. Едно дете казало, че светията е умрял християнин. Но това не е така. Истината е, че всеки истински християнин, жив или мъртъв, е светия. При това той може да бъде едновременно с това и много плътски християнин (1 Кор. 1:1-2; 3:1, 3). Може да е осветен по положение и не много свят по поведение. Освен това осветените вече хора се призовават да бъдат свети (1 Петр. 1:2, 15–16).

В Деяния 20:32 е употребен изразът „всичките осветени“, което означава „всичките вярващи“. Пак в Деяния 26:18 Господ описва Своя народ като осветените „чрез вяра в Мене“. За коринтяните се казва, че са били измити... осветени... и оправдани (1 Кор. 6:11). Всички тези пасажи говорят за святост по положение.

ПРАКТИЧЕСКО ИЛИ НАРАСТВАЩО ОСВЕЩЕНИЕ

Но освен това има и практическо осветление. То се отнася до нашия ежедневен живот. Ние трябва да живеем живот на отделяне за Бога от греха и злото. Навсякъде, където се казва, че трябва да бъдем свети, се има предвид точно това практическо осветление. Това е осветлението, за което най-често говорим.

Исус говори за него в Йоан 17:17, когато се моли за Своите: „Освети ги чрез истината; Твоето слово е истина“. Павел увещава коринтяните: „... нека очистим себе си от всяка плътска и духовна нечистота, като се усъвършенстваме в святост в страх от Бога“ (2 Кор. 7:1). В същия дух пише и Петър: „Както е свят Този, който ви е призовал, така бъдете и вие свети в цялото си поведение“ (1 Петр. 1:15).

Ако искаме да бъдем отделени, трябва да приемем, че със сигурност ще се различаваме от неспасените хора около нас.

Ние, хората, искаме да сме като стадо. Искаме да се слеем с това, което ни заобикаля. Но Бог иска да бъдем различни.

Когато призова Израел, Бог поиска от тях да бъдат, както каза Валаам, „люде, които ще се заселят отделно и няма да се считат между народите“ (Чис. 22:9б). Бог по много начини ги учеше на истината, че трябва да се отделят. Той им каза да не сеят разнородни семена в нивата си (Лев. 19:19); да не носят дрехи от смесена материя, в която да има и вълна, и лен (Лев. 19:19); да не орат с вол и осел едновременно (Второзак. 22:10).

Но Израел не желаше да се различава от другите. Много скоро той започна да иска „цар... както е у всичките народи“ (1 Царе 8:5, 20).

Паралелът с днешната църква е очевиден.

СЪВЪРШЕНОТО ОСВЕЩЕНИЕ

Четвъртият аспект на освещението е пълното освещение, което предстои да стане при всеки отделен вярващ в бъдещето. Когато вярващият види Спасителя лице в лице, той ще бъде отделен завинаги от всякакъв грях и осквернение (1 Йоан. 3:2). В морално отношение той ще бъде като Господ Исус — съвършено осветен.

Това се казва и в Колосяни 1:22: „... сега примири в тялото на Неговата плът чрез смъртта, за да ви представи пред Себе Си свети, непорочни и безупречни“.

В друг един пасаж Юда ни напомня, че Господ ще ни „представи непорочни пред Своята слава с голяма радост“ (Юда 24).

И така, четирите аспекта на освещението са следните: това, което се случва с човека преди обръщението; това, което се случва с вярващия по време на обръщението; това, което се случва с вярващия всеки ден; и това, което ще се случи с него, когато види Господа. В тази книга ние ще обърнем внимание главно на третия аспект на освещението. В следващата глава например ще се занимаем с развитието на християнския характер, като използваме сравнението с военното снаряжение.

ПЪЛНОТО БОЖИЕ ВЪОРЪЖЕНИЕ

В Новия Завет има различни илюстрации на светостта.

Светостта е сравнена със събличането на един стар и износен човек и обличането на нов, чист човек (Кол. 3:9-10). Новият човек е животът на Христос. Ние трябва да се облечем с Господа Исуса Христа и да не се грижим за страстите на плътта (Рим. 13:14).

Светостта е сравнена и с плодовете, които растат на лозата. Христос е Лозата. Когато пребъдва в Него, вярващият дава плода на Христосоподобния характер (Йоан 15:1-17), който Павел нарича „плода на Духа“ (Гал. 5:22-23).

На едно друго място Павел вижда светостта като любов, въплътена в Христос, а след това и във вярващия (1 Кор. 13). Малко по-нататък неговият плодотворен ум ни дава описанието на войнишкото снаряжение (Еф. 6:10-18). Нека сега да видим развитието на това описание.

ЗАЩО ИМАМЕ НУЖДА ОТ СНАРЯЖЕНИЕ?

Християнският живот е една война и всеки вярващ е участник в тази война. Битката продължава непрекъснато, макар че понякога нападенията са по-яръсти от друг път. Войниците, които са се посветили изцяло на своя Командир и стоят най-близо до Него, са обект на най-яръсти атаки. Врагът не хаби барута си за лъжехристияни.

Краят на битката се знае предварително. Ние сме „повече от победители чрез Този, който ни е възлюбил“ (Рим. 8:37). Ако Господ е откъм нас, кой може да ни победи (вж. Рим. 8:31)? Най-накрая всички враждебни сили ще се поклонят пред нашия Господ Исус и ще изповядат, че Той е Господ, за слава на Бог Отец (вж. Фил. 2:11).

Но защо тогава виждаме телата на толкова много наши другари да лежат по бойното поле? Защо толкова много известни проповедници и учители са изхвърляни от битката? Защо загубите ни са толкова големи? Отговорът е, че врагът е намерил слаби места в нашето снаряжение и е стрелял точно там.

За всеки един от нас има опасност да бъде поразен също като другите. За да ни предпази от това, апостол Павел ни дава едно кратко ръководство по военно оборудване в Ефесяни 6:10-18. То съдържа всичко, което ни е необходимо, за да излезем с победа и успех от битката.

НЕГОВАТА СИЛА, А НЕ НАШАТА

Най-напред ние трябва да заякваме „в Господа и в силата на Неговото могъщество“ (10 ст.). Ако сме достатъчно лекомислени да разчитаме на собствената си сила, ние всъщност си играем със смъртта. Врагът има свръхестествена сила и ние не сме в състояние да го победим сами. Нашата най-голяма сила е да признаем собствената си слабост и да позволим на Господната сила да действа чрез нас. Може би точно това има предвид и Павел, когато казва: „... когато съм немощен, тогава съм силен“ (2 Кор. 12:10). Божията сила се показва съвършена в нашата немощ (2 Кор. 12:9). По този начин, когато в края на битката немощните войници излязат победители, цялата слава за тази победа ще принадлежи на Този, който им е дал силата.

ПЪЛНОТО ВЪОРЪЖЕНИЕ

Но освен това ние трябва да се облечем с пълното Божие въоръжение. Както ще видим след малко, то се състои от колан, нагръдник, обувки или сандали, щит, шлем, меч и много молитва. Може би, когато е писал тези стихове, Павел е гледал униформата на пазещия го римски войник, която му е помогнала да направи този духовен паралел. Въпросът е: „Какво е духовното съответствие на едно римско снаряжение?“. Тук едва ли става въпрос за буквално военно снаряжение, тъй като „оръжията, с които воюваме, не са плътски, а са силни пред Бога за събаряне на крепости“ (2 Кор. 10:4). Някои смятат, че тук се говори за нашето положение в Христос. Така например те казват, че нагръдникът на правдата е правдата, с която Бог ни облича при нашето новородение. Ако въоръжението се отнасяше до правдата, истината, вярата и спасението, които са наши поради връзката ни с Христос, тогава всички вярващи щяха да бъдат неуязвими. Никога нямаше да има християни, които да падат на бойното поле, защото са имали неморално поведение или защото са се заблудили в лъжливо учение. Нямаше да има нужда християните да слагат никакво въоръжение, защото щяха да бъдат въоръжени сами по себе си. Не, тук не може да става дума за положението ни в Христос. Това описание е свързано с всекидневния ни живот и дейност.

Ние вярваме, че Божието въоръжение описва елементите на силния християнски характер. Ако войникът християнин развие в себе си всички добродетели на непорочния живот, врагът няма да има по какво да стреля, фактът, че има заповед, която казва, че трябва да се облечем в това въоръжение, показва, че има определени неща, които трябва да направим. Тук става въпрос за това какви войници сме ние и как трябва да се държим.

ХИТРОСТИТЕ НА ДЯВОЛА

Божие то въоръжение ни дава възможност да устояваме срещу „хитростите на дявола“ (ст. 11б). Сатана е коварен враг, който използва всякакви хитрости против Божиите хора. Ние трябва да познаваме врага си и да бъдем постоянно готови да посрещнем дяволските му хитрини. Нека сега да видим някои от тях.

Още от самото начало дяволът „е лъжец и баща на лъжата“ (Йоан 8:44). Той излъга Ева, като ѝ даде една невярна представа за Бога, и продължи да лъже хората до днес.

Дяволът е измамник. Той се представя за ангел на светлината и представя служителите си за служители на правдата (2 Кор. 11:14-15). Понякога той мами хората, като цитира неправилно Библията, друг път — като прави големи знамения и лъжливи чудеса (2 Сол. 2:9). Като мамеща змия Сатана се стреми да посее съмнения и колебания и да отклони Божиите хора от искреното и чисто посвещение на Христос (2 Кор. 11:3).

Дяволът е клеветник, обвинител на нашите братя (Откр. 12:10). Всички, които клеветят Божиите хора, работят за дявола.

Той е имитатор. Има фалшиво копие на всичко, което е от Бога. Дяволът даде сила на египетските магьосници да повторят чудесата на Мойсей (2 Тим. 3:8)^[1].

Той сее отчаяние. Павел предупреждава коринтяните, че ако не простят на разкаялия се отстъпник, Сатана може да използва случая, като го хвърли в прекомерна скръб (2 Кор. 2:7-11). Дяволът знае, че Бог рядко употребява обезсърчения човек.

Една от любимите стратегии на дявола е да разделя и да владее. Той се стреми да предизвика разединение между светиите, тъй като знае, че един дом, разделен сам срещу себе си, не може да устои.

Понякога Сатана се появява като ревящ лъв, който обикаля наоколо, за да ужасява и да поглъща (1 Петр. 5:8). Неговата цел и целта на всички негови демони е разрушението. Той преследва Църквата (Откр. 2:10). Опитва се да унищожи хората чрез наркотици, спиритизъм, алкохол, разврат и други подобни пороци.

Така както дяволът, говорейки чрез Петър, се опита да разубеди Исус да не отива на кръста (Марк 8:31-33), така той подтиква и християните да избягват срама, страданията и смъртта, свързани с носенето на кръста.

Много често той ги атакува най-яростно веднага след големи духовни победи и върховни опитности, когато опасността от възгордяване е най-голяма.

---

[1] Счита се, че Яний и Ямврий, споменати от Павел в този стих, са били двама от главните египетски магьосници, които са се съпротивили на Мойсей чрез имитиране на чудесата, направени от него. — Бел.ред. ↑

САТАНИНСКОТО ВОЙНСТВО

Ясно е, че нашата борба не е срещу плът и кръв, макар че често ни се налага да се борим с лъжеучители, разпространители на различни култове, враждебно настроени правителствени служители и други врагове на истината. Борбата ни е против дявола и неговите подчинени, които Павел описва като „началствата... властите... духовните сили на нечестията в небесните места“ (12 ст.). Това ни напомня, че нашата вселена е населена с невидими, зли духовни същества, вероятно паднали ангели. Сигурно и при тях има някаква йерархия, каквато съществува при всяка военна организация. Ние не знаем какви са отделните степени на подчиненост в тази йерархия, но знаем, че всички се намират под върховното господство на Сатана. Тези демонски сили използват злите хора като марионетки, за да спъват Божието дело и да преследват Неговите служители.

Когато Павел казва, че ние се борим срещу тези зли сили на тъмнината, той няма предвид че те са единствените ни врагове. Нашите основни врагове са три: светът, плътта и дяволът. Но в този пасаж апостолът набляга главно на борбата ни с дявола и неговото войнство.

ОТСТОЯВАМЕ НА ПОЗИЦИИТЕ

Ние имаме нужда от цялото Божие въоръжение, ако искаме да отстоим позициите си. Врагът, макар и не всемогъщ, има своя разузнавателна служба и знае кои са най-уязвимите ни места. Ние не трябва да пренебрегваме нито една страна от своя характер.

Във Втора книга на царете се говори за един човек на име Елеазар, който останал на мястото си и поразявал филистимците, докато кожата на ръката му залепнала за меча. Ние имаме нужда от точно такъв вид постоянство и твърдост в нашия живот.

КОЛАНЪТ НА ИСТИНАТА

Първият елемент на Божието въоръжение е коланът на истината. Обичайното обяснение тук е, че коланът се препасва през кръста на войника така, че да повдигне полите на дрехата му, за да не му пречат по време на ходене. В този смисъл може да се каже, че християнинът използва Словото на Истината, за да се отърве от всичко, което може да му попречи в добрата битка на вярата. Исус предупреди Своите ученици за опасността от „преяждане, пиянство и житейски грижи“ (Лука 21:34). Павел също ни предупреди, че нито един войник, който е на активна служба, „не се заплита в житейски работи“ (2 Тим. 2:4). Ние имаме нужда да бъдем препасани с истината, за да можем да се защитим от скъперничеството, любовта към богатството, материализма, популярността, властолюбието и любовта към удоволствията и лукса.

Коланът също напомня, че ние трябва да държим истината. Трябва да държим здраво и упорито за дословната и пълна боговдъхновеност на Писанията. Трябва да вярваме, че Словото, такова, каквото е било дадено в оригинал, е безпогрешно. Не трябва да допускаме и сянка от съмнение да помрачи факта, че Библията е живото Божие Слово. Никога не трябва да си позволяваме да съдим Писанията с нашия ум, а по-скоро да позволяваме на Писанията да съдят нашите умове.

Но само да държим истината не е достатъчно. Трябва да ѝ позволим и тя да ни държи. Практически това означава, че трябва да отделяме време за Библията всеки ден, че трябва да се подчиняваме на Словото. Не е достатъчно да се подчиняваме само на пасажите, които на нас ни харесват. Трябва да се подчиняваме на всяка заповед без изключение. Може би повечето от случаите на поражение в християнската борба са резултат именно от пренебрегване на Библията. Истина е, че „или тази Книга ще те пази от греха, или грехът ще те пази от Нея“.

Всеки вярващ има гаранция за огромна сигурност, когато се държи за Божието Слово, когато се подчинява на истината и когато

изявява истината, като живее честно и правдиво.

БРОНЕНИЯТ НАГРЪДНИК НА ПРАВДАТА

Вторият елемент на въоръжението е броненият нагръдник на правдата. Казано на обикновен език, това означава да правим това, което е добро пред Бога и пред хората. Означава да имаме чувствително съзнание за това, което е грешно, срамно или съмнително. Когато носим бронения нагръдник, ние се отказваме да правим малките компромиси, които отварят пътя за по-големите злоупотреби.

Избягваме подкупите, бакшишите и отмъщенията. Ставаме педантично честни при попълването на данъчните си документи. Предпочитаме да се провалим на изпита, отколкото да препишем. Подчиняваме се на закона. Съпротивляваме се на изкушението да подправяме документите за разходи.

Господ Исус носеше нагръдника на правдата през цялото време (Ис. 59:17), а ние знаем, че Той е нашият пример.

ОБУЩАТА НА БЛАГОВЕСТИЕТО

След това трябва да обуем краката си „с готовност за проповядване на благовестието на мира“ (15 ст.). Какво означава това? Това означава, че трябва да бъдем готови и изпълнени с желание да разпространяваме благовестието във всеки момент. Ние „обуваме краката си“ всяка сутрин, като се молим така: „Господи Исусе, отведи ме днес при някоя душа. Отвори ми врата, така че да мога да говоря на някого за Теб“. И тогава, ако някой покаже дълбока духовна нужда, сме готови да го отведем стъпка по стъпка при Христос. Ние вече сме научили наизуст стихове, които говорят за греха на човека, делото на Христос и отговорността на грешника, и Светият Дух може да ни упъти така, че да изберем най-подходящите за случая.

Един възрастен светия бил откаран в болница сериозно болен. Когато семейството му го посетило на другия ден и го попитало: „Как си?“, той отговорил: „Много добре! Успях да разкажа за Господа на всички в този край на отделението!“. Неговите крака наистина били обути с готовността да разнася благовестието на мира.

ЩИТЪТ НА ВЯРАТА

Четвъртият елемент на снаряжението е щитът на вярата. Неговото предназначение е да угасява всички огнени стрели на лукавия (16 ст.). Дяволът идва при нас и ни носи съмнения относно Писанията, Божията благодат и собственото ни спасение; носи ни обезсърчения, изкушения за грях, лъжливи обвинения и зли мисли. Ние използваме щита на вярата, като стоим здраво в Божието Слово, подчиняваме се на неговите предписания и се позоваваме на неговите обещания. Тогава стрелите на Сатана падат на земята, безсилни да ни сторят каквото и да било зло.

Бог беше обещал на Павел, че ще застане пред императора, но корабът, на който той се качи да пътува от Рим, започна да потъва. Сграбчвайки здраво щита на вярата, Павел каза: „Вярвам на Бога, че ще бъде така, както ми беше казано“ (Деян. 27:25).

ШЛЕМЪТ НА СПАСЕНИЕТО

„Вземете също шлема на спасението“ (17 ст.). Тъй като шлемът има за цел да предпазва главата, ние смятаме, че тук става въпрос за предпазване на нашите умове от интелектуални атаки срещу Божието слово. Ние непрекъснато биваме атакувани от помпозни заявления на висшата критика, тържествени декларации на либералната теология и въображаеми доказателства за погрешността на Библията. Затова ние се нуждаем от защита на ума си по всяко време.

Първоначалният грях на земята дойде в резултат на едно внушение, посято в Евиния ум от змията, и Павел се страхува, че същото може да се случи и с коринтяните: „Но боя се да не би както змията измами Ева с хитростта си, така и вашите умове да се покварят и да отпаднат от простотата, която дължите на Христос“ (2 Кор. 11:3).

Начинът, по който можем да се защитаваме, е описан от Павел в 2 Коринтяни 10:5: „Понеже събаряме помисли и всичко, което се издига високо против познанието на Бога, и пленяваме всяка мисъл да се покорява на Христос“. Това означава, че ние трябва да преценяваме всяка човешка мисъл, разсъждение или философия — дали те съответстват на учението на Господа. И ако не съответстват, да ги отхвърляме незабавно.

Но щитът на спасението може да има и още едно значение. Текстът в 1 Солунци 5:8 ни увещава „да сложим за шлем *надеждата за спасение*“. Надеждата за спасение ни насочва напред към времето, когато нашата битка ще свърши и ние ще бъдем в безопасност у дома на брега на Емануиловата земя. Как можем да сложим този шлем? Понякога може да ни изглежда, че губим битката и че врагът ни побеждава. Много известни водачи на християнството са отпадали от битката. Много от християнските батальони са започвали добре, но после са дезертирали. Други са се заплитали толкова много в житейските си дела, че не са имали време да участват активно в битката. Може би ни изглежда, че войнството на ада напредва, докато Божията кауза все повече отслабва? Когато всички новини за хода на борбата са безрадостни, тогава е особено важно да носим шлема на

спасението. Тогава той ще ни помогне да кажем: „Вълните могат да ни блъскат назад, но приливът непременно ще ни отнесе на брега. Окончателната победа ще бъде наша. Божията кауза ще победи“.

МЕЧЪТ НА ДУХА

Последният елемент на снаряжението е „мечът на Духа, който е Божието слово“ (ст. 17б). Вайн ни дава тук следното обяснение: „Тук не става въпрос за Библията като цяло, а за отделните стихове, които Духът ни кара да си спомним и да използваме при отделните случаи. За да стане това, е необходимо едно предварително условие: редовно да запасяваме ума си с текстове от Писанията“.

Класическата употреба на меча на Духа е начинът, по който Господ използва Словото, за да отблъсне изкушенията на дявола. Господ Исус не използва кой да е стих от Библията, а избра онзи, който най-добре съответстваше на нуждата в момента. Той каза три пъти „Писано е...“, след което цитира онези дадени Му от Духа пасажки, които Му помогнаха да не се поддаде на злите увещания на Сатана.

Но за да може Светият Дух да ни даде необходимия стих в необходимото време, ние трябва преди това да сме запомнили или поне да си спомняме този стих. Това показва колко е важно да изучаваме Писанията и да ги помним наизуст. Когато един студент признал пред приятеля си, че неговите професори постепенно подкопават вярата му, приятелят му казал: „Престани, сине мой, да слушаш съвети, които те отклоняват от мъдростта“. Този наш брат едва ли щеше да може да използва меча на Духа по този начин, ако не беше научил предварително текста на Притчи 19:27.

МОЛИТВАТА

Веднага след описанието на шестте елемента на снаряжението идва чистият призив за молитва. Молитвата не е част от Божието въоръжение, но тя с основание може да се сравни с жизненоважната свързочна линия с главния щаб. Тя е атмосферата, в която войникът живее и се бори. Молитвата му помага да научи какъв е Божият план за деня. Чрез молитвата той извиква подкрепления от невидимото Господно войнство (3 Царе 6:17). Чрез молитвата той постига победата.

Молитвата трябва да бъде постоянна, а не само от време на време.

Трябва да използваме всички видове молитва: застъпничеството, умоляването, изповедта, молбата, и никога да не забравяме да благодарим.

Молитвата трябва да бъде „в Духа“, което ще рече, че тя трябва бъде вдъхновявана от Него, водена от Него и в съгласие с Неговата воля.

В молитвата си ние трябва да бъдем бодри и постоянни („бодърствайте с неуморно постоянство“; „Искайте... търсете... и хлопайте“).

Трябва да се молим за всички светии, защото всички сме заедно в битката.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Често пъти е било посочвано, че в оборудването на християнския войник Бог не е дал нищо за защита на гърба му. С други думи, няма място за отстъпление. Божият войник никога не трябва да обръща гръб и да бяга. Когато войниците на Наполеон били притиснати в един ръкопашен бой, големият военачалник наредил на барабанчика да бие отбой, на което барабанчикът отговорил: „Сър, вие никога не сте ме учили как се бие отбой“. Думите на барабанчика изпълнили Наполеон с нова твърдост и той продължил да се бие, докато постигнал грандиозна победа.

Но макар и християнинът да няма право на отстъпление, има случаи, когато той трябва да бяга. Така например той трябва да бяга от блудството, т.е. всяка форма на сексуална нечистота (1 Кор. 6:18). Трябва да бяга от идолопоклонството — да не се кланя не само на дялани идоли, но и на всяко нещо или на всеки човек, който може да заеме мястото на Господа в неговото сърце и живот (1 Кор. 10:14). Трябва да бяга от скъперничеството, любовта към парите и страстта към богатство (1 Тим. 6:11). Да бяга от младежките страсти, които воюват против душата (2 Тим. 2:22). В тези случаи бягството не е нито малодушие, нито позор, нито поражение. То е начин да останеш в най-добра форма за борба.

Ние всички се бием заедно в тази битка. Затова нека останем единни и нека се молим един за друг да останем докрай верни и да не станем жертви. Когато един мисионер изпаднал в грях и трябвало да напусне бойното поле, негов приятел признал пред друг приятел: „Срам ме е да кажа, че никога не съм се молил за него. Не съм и помислял, че той има нужда да бъде пазен от този вид грях“. Ние всички имаме нужда от такава молитва. На всеки един от нас може да се случи да изпадне в грях. Всички сме изправени пред опасността да претърпим коработушение във вярата.

Джон Дорси описва защитата на вярващия срещу хитростите на дявола по следния начин:

*Днес имах жестока борба,
докато се молах на колена:
отидох на среща и разговор с Бога, но намерих
Сатана.*

Той ми прошепна:

*„Ти не можеш да се молиш. Нима не разбра това?
Можеш да изричаш единствено думи,
но не и молитва от душа“.*

*Но аз си сложих шлема на спасението и заглуших
гласа*

*и открих, че съмненията ми изчезнаха и със тях —
страха.*

Проверих и другото снаряжение:

обущата на благовестието на мира

и кръста ми, препасан с истина,

и Божието Слово — меча на Духа.

Нагръдникът на правдата стоеше на място —

сърдечната любов да защити;

щитът на вярата стоеше здраво —

отровните стрели да угаси.

Призовах Бога в името на Исус —

оправдах се с кръвта на Христа;

тогава Сатана се измъкна настрана,

а аз се срещнах и разговарях с Отца.

От това, което казахме до сега, трябва да стане ясно, че докато Бог е Учителят в училището по святост, ние ще трябва да си пишем домашните. Това, което се отнася за молитвата, се отнася и за освещението: без Бога ние не можем нищо; без нас Той няма да направи нищо. Повече за това — в следващата глава.

БОЖИЕТО УЧАСТИЕ И НАШЕТО УЧАСТИЕ

В областта на светостта има едно тайнствено смесване на божественото и човешкото. Бог иска всички да сме свети. Само Той може да ни направи свети. И Той ще ни даде необходимата сила за това. Бог обаче няма да направи това без нашето участие.

Ние трябва сами да стъпим на пътя на благословието.

„Грешно е да очакваме светостта да дойде върху нас като някаква блага магия или да чакаме Божията помощ да падне върху ни като водопад при изпълнението на определени условия. Има ясно обозначени пътеки, които ни извеждат право в зелените пасища: нека да вървим по тях. Да искаш да бъдеш свят и в същото време да пренебрегваш молитвата и поклонението, е като да искаш да тръгнеш по един път, а да вървиш по друг.“

Не е правилно да се казва, че светостта се постига единствено чрез вяра. Това създава впечатлението, че християните могат да си стоят на едно място и да приличат все повече на Христос, без да полагат никакви усилия. Такова твърдение изцяло пренебрегва стотиците увещания в Новия Завет, насочени към волята им и изискващи тяхното послушание.

Също така не е правилно да се проповядва, че победоносният живот се постига чрез жертви. Никой не отрича, че човек може да покаже, че посвещава отново живота си на Господа по този начин. Но това не трябва да е всичко. Всъщност стойността и значението на едно такова дело могат много бързо да избледнеят, ако то не бъде последвано от старателни усилия.

Затова трябва да бъдем много предпазливи към такива красиво звучащи лозунги като: „Остави всичко и дай път на Бога“, „Вярвай на Божието обещание и чакай неговото изпълнение“, „Престани да се опитваш, а започни да се доверяваш“. Както казва Доналд Кембел: „Духът не действа автоматично в живота на вярващия. Той чака неговата инициатива“.

НЯМА МИГНОВЕНА СВЯТОСТ

Бог не е сметнал за добро да раздава таблетки, които да действат като небесен антибиотик и да разрешат проблема с греха веднъж завинаги. Той не ни е показал нито един бърз начин или къс път към светостта. Бог ни е предписал едно дълго лечение, което трае цял живот, като ни е дал силата и ни е призовал да го изпълняваме ден след ден.

Спасението е единствено чрез вяра, но светостта е чрез вяра и чрез дела.

Всеки от нас има нужда да се промени. Независимо дали сме намръщени или нервни, раздразнителни или избухливи, нетърпеливи или нетактични, студени или обидчиви, егоцентрични или нечестни, дали употребяваме обидни или хулни думи, или имаме навици, които не носят слава на Христос, всички ние имаме нужда от промяна. Господ може да направи промяната. Всъщност Той иска да я направи. Но Той очаква нашето сътрудничество.

Начинът, по който Бог постига това наше участие, е като ни поставя под благодат, а не под закон. Вярващият желае да бъде свят, защото обича Спасителя, а не защото се страхува от наказание. Това е следващата тема, която ще разгледаме.

КАК ЧОВЕКЪТ ДА СТАНЕ СВЯТ?

Въпросът е: „Как можем да бъдем сигурни, че след като един човек е спасен, той ще живее свят живот? Какъв е най-добрият начин да се гарантира неговото отделяне от греха и от света?“.

Ако отговорността за съставянето на програма за това беше оставена на човека, той почти сигурно щеше да измисли някаква система от правила и закони. Той би настоявал да поставите християните под закон. По този начин, постигайки някакви стандарти на поведение, вярващият щеше да става свят: „Прави това и ще живееш“.

Това е светостта, която се постига чрез спазването на закони. Законите могат да включват десетте Божии заповеди, пазенето на съботния ден, въздържането от алкохол, опиати, филми, цигари, танци, неморално поведение и др. Евентуалният брой на „прави това; не прави онова“ може да бъде безкраен.

Но тъй като законът без наказание е само добър съвет, то за онези, които не успеят да спазят този закон, трябва да има и някакво наказание.

Обикновеното наказание, което се предписва в такива случаи, е загубата на спасение. Според тази идея ние наистина се спасяваме чрез вяра, но ако не живеем християнски живот, загубваме вечния си живот. Онези, които защитават идеята за спасението чрез спазването на закон в една или друга форма, искрено вярват, че единственото нещо, което може да опази вярващия в правия път, е страхът от наказание.

Този подход за постигане на светостта е изключително погрешен. Той не е библейски. Библията никъде не казва, че ние можем да станем свети, като се подчиняваме на известни закони или избягваме определени табути. Точно обратното: Павел укорява галатяните, че изобщо могат да имат такава представа. Той им задава следния въпрос: „Толкова ли сте неразумни, че след като започнахте в Духа, сега се усъвършенствате в плътта?“ (Гал. 3:3). С други думи, ако вие най-

напред не можете да се спасите чрез пазене на закона, как изобщо ще можете да се осветите по този начин?

Този подход не само не намира подкрепа в Библията, но изобщо не действа! Както казва Джеймс Дени, не планината Синай, а хълмът Голгота произвежда светии. Законът изисква сила от един човек, който няма такава, не му дава способността да я покаже и го проклина, ако не успее да я покаже. Също така под закон грехът оживява (Рим. 7:8-13). Падналата природа на човека го кара да желае да прави това, което е забранено. Вината не е в закона, а в обитаващия в човека грях.

БОЖИЯТ ПЪТ КЪМ СВЯТОСТ

Божият път към святост е съвсем друг. Той следва благодатта, а не закона. Господ всъщност ни казва: „Аз ви спасих по Своята благодат. Сега очаквам от вас да Ме следвате и да живеете по начина, който подобава на това, но не защото се страхувате, а защото Ме обичате. Дал съм ви и Светия Дух да обитава във вас и Той ще ви даде сила да живеете достойно на призиванието ви. А Аз ще ви награждавам всеки път, когато устоите на някое изкушение, всеки път, когато кажете «Не!» на греха“.

Разбира се, на това място ние обикновено се питаме: „Как бих могъл да зная кое поведение съответства на християнското призивание?“. Тогава Бог ни казва: „Аз съм ви дал практически указания в Новия Завет. Някои от тях са наречени дори заповеди, но не забравяйте, че те не са закони, подкрепени със съответните наказания. Те са конкретни примери за начин на живот, който Аз одобрявам“.

В мига, в който биваме спасени, ние получаваме положение на святост пред Бога. Това, че сме в Христос, ни дава статут на святост. От своя страна ние носим отговорност да живеем така, че животът ни да съответства на нашето положение, състоянието ни — на статута ни.

ЛЮБОВ, А НЕ СТРАХ

Когато живеем под благодат, мотивът да се стремим към святост не е страхът, а любовта. Вярващите инстинктивно се стремят да бъдат свети, когато си спомнят цената, която Господ Исус плати, за да отмахне греховете им. Споменът за Голгота е най-мощният възможен стимул да живеем трезво, праведно и благочестиво. Вярващият се пита и веднага си отговаря:

*Трябва ли закон да ме обвързва,
за да стана вечен роб аз Твой?
Роб е и сърцето ми и пее,
че е роб на Тебе, Боже Мой.*

Някой може да каже: „Ако се позволи на християните да живеят под благодат, те ще започнат да правят каквото си искат и да живеят както си искат“. С други думи, според тази представа доктрината за благодатта насърчава греха. Спърдъжън отговаря така:

„Нито новото естество, нито благодатта помагат на човека да намира извинения за греховете си в Божията благост... Ще мразя ли Бога за това, че е добър към мен? Ще Го проклинам ли заради това, че ме благославя?... Вярващият в Исус мисли по съвсем различен начин. Бог наистина ли е толкова добър? Тогава аз не искам да Го натъжавам. Той наистина ли е готов да прости моите прегрешения? Тогава аз ще Го обичам и няма да Го обиждам повече... Едва ли имаме нужда от по-благородни и по-убедителни мотиви, които да ни водят към пълно отдаване на Божията кауза и отвращение към всяко зло, от тези, които ние получаваме чрез подарената ни Божия благодат.“

Вярно е обаче, че с благодатта, както и с всяко друго нещо, може да се злоупотреби. Сигурно има хора, които са използвали свободата от закона, за да съгрешат. Но това са изключения.

Вярно е също, че макар и да сме освободени от закона, ние не сме беззаконни. Както Павел казва в 1 Коринтяни 9:21, ние не сме без закон пред Бога, а сме под закона на Христос. Не законът, а Господ Исус е правилото за живота на вярващия.

Вярно е също така, че правим каквото си искаме, но само в смисъл че това, което сега искаме, е различно от онова, което сме искали преди. Сега ние искаме да сме свети. Искामе да се съпротивляваме на изкушенията, да бягаме от тях. Искаме да правим това, което радва сърцето на Исус. Единствено в този смисъл живеем както си искаме.

Ние не отричаме, че във всяка част на Църквата днес има християни, които живеят свят живот. Някои от тях правят това, защото са здраво основани в Божията благодат. А други го правят от законничество.

Тук трябва да спрем за малко и да си зададем един въпрос, който възниква неизбежно: Възможно ли е вярващият да достигне съвършена святост, да стигне до състояние, където повече няма да съгрешава? Какво казва Библията?

ПРИНЦИПИ НА ХРИСТИЯНСКОТО ПОВЕДЕНИЕ

Кое е правилното поведение за един вярващ? Какво може и какво не може да прави той? Кое е правилно и кое — неправилно?

Библията ни дава общите очертания на това как вярващият може да живее достойно за своето небесно призвание. На много от въпросите тя отговаря толкова ясно, че няма нужда повече да търсим. Така например Библията ни учи, че вярващият не трябва да се впряга в неравен ярем с невярващ (2 Кор. 6:14). Вярващият не трябва да се жени за невярващ, да участва в някакъв бизнес като съдружник на невярващ или да се ангажира в християнско служение с невярващ. За да научим това, няма нужда нито да се молим, нито да търсим специална консултация. Отговорът е вече даден в Божието Слово.

Но в християнския живот има стотици ситуации, които не са разгледани изрично в Писанията. Ако Библията разглеждаше всички възможни проблеми, тя щеше да бъде толкова голяма, че нямаше да можем да я носим.

Затова Бог е направил следното: Той ни е дал една система от принципи. Когато се наложи да си зададем въпрос: „Какво е добре да направя сега?“, ние прилагаме принципите един по един. Не мога да се сетя за нито един проблем, който да не може да бъде разрешен по този начин. Това е като да зададеш една задача на компютър, да натиснеш необходимите бутони, след което да получиш отговора на монитора и да го прочетеш. Нека сега изброим тези принципи под формата на въпроси.

Когато се питаме дали да направим едно нещо, или не, първият въпрос, който трябва да си зададем, е:

ТОВА НОСИ ЛИ СЛАВА НА БОГА?

Ние никога не забравяме да се запитаем: „Това вредно ли е?“. Но освен това не трябва да забравяме да се запитаем и: „Това носи ли слава на Бога, или не?“. Апостол Павел формулира този принцип, като казва, че каквото и да правим, трябва да го правим за Божията слава дори и когато извършваме такива обикновени дейности като яденето и пиенето например (1 Кор. 10:31). Един известен евангелист проповядва благовестието за Божията слава, а жена му мие чиниите вкъщи със същия мотив. Над кухненската мивка виси надпис: „Тук се провеждат богослужения три пъти дневно“.

Всяко почтено дело може да се извършва за Божията слава. Дори и робите християни, които работят на полето, могат да работят „като на Христа“, „като Христови слуги“, „като на Господа, а не като на човеци“ (Еф. 6:5-7).

Но има много неща, които не носят слава на Бога — неща, за които знаем, че са нечестни, нечисти, неправедни и дори съмнителни. Преди да се обвържем с такива работи, би било много глупаво да наведем глава в молитва и да се помолим: „Господи Исусе, прослави се в това, което ще направя“.

ТОВА „ОТ СВЕТА“ ЛИ Е?

Светът на спасените хора си има свой начин на живот, своя мода, изкуство, религия и философия, които са предназначени за тялото, а не за Духа, за покварената природа на човека, а не за това, което Христос е предназначил за него.

Вярващите вече не са от света, както Христос не е от света (Йоан 17:16). Тъй като светът никога не е престанал да бъде враждебен на Бога, всеки, който обича света, е Негов враг (Яков 4:4; 1 Йоан 2:15).

Когато се новороди, човекът получава от Духа една интуиция за това кое е от света. И докато той расте в благодат, тази интуиция става все по-остра. Един вярващ си купил нов модерен телевизор. Когато дошъл камионът с доставката, той погледнал през прозореца и видял на него следната реклама: „С този телевизор светът ще влезе във вашия дом!“. За него това било достатъчно. Телевизорът бил върнат обратно в склада на фирмата.

ИСУС БИ ЛИ ГО НАПРАВИЛ?

Спасителят ни даде пример, че ние трябва да вървим по Неговите стъпки (1 Петр. 2:21). Затова трябва да си зададем и този въпрос: „Исус би ли направил това, което аз искам да направя?“.

Преди години Чарлз Шелдан написа една книга със заглавие „По Неговите стъпки“, в която се разказва как едно християнско събрание решило да се подложи на тази проверка във всекидневния си живот. В резултат на това животът на събранието се променил из основи.

Някой би могъл да ни напомни, че Исус е ял с бирниците и грешниците (Марк 2:15-16). Това наистина е вярно, но също така е вярно, че Той винаги е оставал верен на Своя Отец, когато го е правел. Той никога не е толерирал греховете им, нито е правел компромис със собственото си свидетелство. Ние също можем да ядем с грешниците, ако изобличаваме техните грехове (Еф. 5:11б) и ако споделяме евангелието с тях (Рим. 1:14). „Примерът на Христос за това как Той живя на земята трябва винаги да стои пред нас като единствения образец за святост.“ (Р. Чапмън)

КАК БИХ СЕ ЧУВСТВАЛ, АКО ИСУС СЕ ВЪРНЕШЕ, ДОКАТО ГО ПРАВЯ?

Никой не знае времето на връщането на Спасителя. Той може да дойде всеки момент. Апостол Йоан ни напомня за възможността да се засраим при Неговото идване (1 Йоан 2:28). Ние бихме се засраили, ако Той ни завари, че вършим някакви нечестни или дори съмнителни неща, че гледаме порнографски филми, четем непристойни книги и задоволяваме телесните си страсти. Бихме се засраили, ако Той трябваше да ни каже: „Какво правиш тук?“. Или, ако трябваше, ни попита, както попита отреклия се от Него Петър: „Обичаш ли ме повече, отколкото тия?“.

Надеждата за скорошното идване на Христос упражнява пречистващо въздействие върху живота на вяращия (1 Йоан 3:3). Но да държим истината интелектуално не е достатъчно; тя трябва да ни държи съвсем практически. „Всички, които са възлюбили Неговото явяване“ (2 Тим. 4:8), са хората, които позволяват животът им да бъде моделиран от тази благословена надежда.

КОЕ ЕСТЕСТВО ЩЕ БЪДЕ ПОДХРАНЕНО С ТОВА?

По-нататък ние ще разгледаме подробно темата за двете естества, но тук е достатъчно само да я обобщим накратко. Всеки вярващ има две естества — старо и ново. Старото естество е неизлечимо зло; новото е неописуемо добро. Тези две естества са в непрекъснатата борба едно срещу друго. Побеждава онова естество, на което ние даваме храна.

Ние храним естествата чрез това, което виждаме, чуваме и правим; чрез хората, с които общуваме, и чрез мислите, които насърчаваме. Ако ние храним вълка в себе си, не можем да очакваме, че ще победи агнето.

ЧУВСТВАШ ЛИ СЕ СВОБОДЕН ДА ГО ПРАВИШ, КОГАТО СИ СПОМНИШ, ЧЕ ТЯЛОТО ТИ Е ХРАМ НА СВЕТИЯ ДУХ?

В момента на спасение на един човек Светият Дух се настанява да живее за постоянно в неговото тяло (1 Кор. 6:19). Третото Лице на Триединството гледа на нашето тяло като на храм — едно свято място, където може да живее. Ние трябва да живеем със съзнанието, че тялото ни е *свято* и че в него обитава една *Свята* Личност. Докато живеем с тази истина, ще можем да противостоим на сексуалната нечистота, алчността и пианството. Няма да си позволим да се пристрастяваме към канцерогенни препарати (като тютюна) или променящи мисленето опиати, а ще следваме разумните здравни норми и ще поддържаме добра физическа форма, за да може Господ да ни употребява.

ТОВА ПОВЕДЕНИЕ ПОДХОЖДА ЛИ НА ЕДНО БОЖИЕ ДЕТЕ?

Като деца на Царя от нас се очаква да живеем подобаващо за това високо призвание (Еф. 6:8б; Кол. 1:10).

Има една история (която може би е измислена) за сина на Луи XVI, френски крал, в която се разказва как една зла жена се опитала да го накара да каже нещо непристойно. Малкият принц стиснал юмручета и, тропайки с крака, казал: „Няма да го кажа, няма да го кажа! Аз съм роден, за да бъда цар, и няма да говоря по този начин!“.

Когато видим как един човек от предградията се търкаля на улицата, това сигурно ще ни натъжи, но едва ли ще ни учуди. Но когато видим, че синът на президента живее като скитник в някоя долнопробна кръчма, ще бъдем поразени. Никой от нас не очаква такова нещо от сина на президента.

Хората от света очакват от вярващите много по-добро поведение, отколкото от самите себе си. Когато някой вярващ се подхлъзне, те започват да му викат: „Пфу, мислех, че си християнин!“. Никой от тях не се замисля, че върши същия грях всеки ден!

Но така и трябва да бъде. Светът очаква повече от нас и трябва да го получи.

АКО СЕ КАСАЕ ЗА ХАРЧЕНЕ НА ПАРИ, НЕ БИХМЕ ЛИ МОГЛИ ДА ГИ УПОТРЕБИМ ЗА НЕЩО ПО-ДОБРО?

Някои неща в живота са добри, други — по-добри, а трети — най-добри. За да бъдем най-ефективни, ние непрекъснато трябва да определяме приоритетите.

Често пъти доброто е враг на най-доброто. Понякога ние харчим пари за нещо, което не е грешно, но което може да бъде маловажно, преходно и несъществено. От друга страна, можем да употребяваме парите си за разпространяване на евангелието и за да си осигурим много приятели във вечните ни жилища (Лука 16:9). Този принцип няма за цел да всее у нас чувство на вина за всеки лев, който харчим, а има за цел да ни покаже вълнуващата възможност да използваме парите си за Божията работа, която ще устои и през вечността.

ДАЛИ НЕ МОЖЕМ ДА ПРЕКАРАМЕ ТОВА ВРЕМЕ ПО-ДОБРЕ?

Нека да кажем още веднъж, че начинът, по който използваме времето си, не трябва да бъде въпрос на законна практика, а на славна свобода. Ние всички имаме на разположение двайсет и четири часа в денонощието и имаме право да решим как да ги използваме.

Това крие безкрайно много възможности за правене на добро, за правене на зло и за губене на време.

Като добри настойници ние трябва да изкупуваме благоприятното време (Еф. 5:16), което означава да използваме максимално всяка възможност. Това неизбежно води до отказване от някои дейности, които не са толкова важни. Води и до отказване на много покани. Понякога може да се наложи да намалим работното си време, за да имаме повече време за молитва и служение на Словото. Може също така да решим да се лишим от някои семейни празници и други обществени ангажименти, за да отидем на събранията на църквата.

Верността при вземането на тези решения води до разширяване сферите на служение.

КАКЪВ ЩЕ БЪДЕ ЕФЕКТЪТ ОТ МОЕТО ПОВЕДЕНИЕ ВЪРХУ ДРУГИТЕ?

В живота има дейности, които са неутрални в морално отношение. Това са неща, които не засягат основни морални норми на поведение. Християнинът може да ги върши спокойно, защото в тях няма нищо лошо.

Има моменти обаче, когато тези дейности могат да станат лоши, ако например станат причина за съблазняването или препъването на друг наш брат. Обърнете внимание на начина, по който Павел се отнася към тези въпроси в Римляни 14:

„... а по-добре да съдим така — никой да не поставя спънка или съблазън пред брат си“ (ст. 13б).

„... ако брат ти се наскърби поради това, което ядеш, ти вече не ходиш... вече не ходиш според любовта. Не погубвай с яденето си онзи, за когото е умрял Христос“ (15 ст.). „Не унищожавай Божието дело заради ядене“ (20 ст.).

И отново в 1 Коринтяни 8:9-13 апостолът казва:

„Но внимавайте да не би по някакъв начин тая ваша свобода да стане спънка на слабите. Защото, ако някой види, че ти, който имаш знание, седиш и ядеш в някой храм на идол, няма ли съвестта на този, който е слаб, да се насърчи, така че и той да яде идоложертвено? И заради твоето знание ще загине слабият, братът, за когото е умрял Христос. А когато съгрешавате така против братята и наранявате слабата им съвест, вие съгрешавате против Христос. Затова, ако храната, която ям, е спънка на брат ми, аз няма да ям месо вовеки, за да не препъна брат си“.

Когато Павел казва „всичко е позволено, но не всичко е назидателно“ (1 Кор. 10:23б), основната му мисъл не е, че то трябва да е назидателно за мен, а че трябва да бъде назидателно за другите.

„Водещият принцип за всичко, което правим и което касае другите, трябва да бъде съображението дали това ще бъде средство за тяхното назидание, т.е., дали ще помогне за духовното им изграждане. Свободата, на която ние се наслаждаваме, причинявайки вреда на другите, не може да бъде наистина благотворна свобода и за самите нас.“ (У. Вайн)

И тъй, макар че християнинът има право да яде свинско месо и раци и да пие умерено вино, той има едно по-висше право — да се откаже от тази си свобода, за да не наскърби някой брат в Господа.

Известно е, че Чарлз Хедън Спърджън е бил пушач. Той доста упорито защитавал този си навик, макар че като християнин бил един от най-големите дарове на Бога за църквата. Говори се, че един ден Спърджън видял следната реклама: „Пушете тютюна, който пуши Спърджън“. Това било достатъчно, за да сложи край на неговото пушене.

ТОВА СЪМНИТЕЛНО ЛИ Е?

„Всичко, което не става от вяра, е грях.“ (Рим. 14:23) Тук Павел все още говори за въпроси, които са неутрални в морално отношение, неща, които не са лоши сами по себе си: ако аз смятам, че едно нещо не е правилно, и въпреки това го правя, върша грях. То може да бъде съвсем правилно за друг християнин и той може да бъде напълно свободен да го върши. Но ако аз чувствам, че съвестта ми не е чиста, ако аз самият го върша с убедеността или със съзнанието, че това не е позволено, тогава върша грях.

Понякога, когато е трудно да преценим дали бельото е чисто, или вече е за пране, правилото е, че „ако имаме съмнения, тогава е мръсно“. Нека да прилагаме това правило и към проблемите, които са неутрални в морално отношение: „Ако ни е трудно да определим какви са, то тогава не трябва да ги вършим“.

ИМА ЛИ ВИД НА ЗЛО?

В оригиналния превод на Библията от Кинг Джеймс текстът в 1 Солунци 5:22 звучи така: „Въздържайте се от всичко, което изглежда зло“. И макар че съвременните преводи на Библията обикновено ни наставляват да се въздържаме от всякакъв вид зло, този стар прочит на текста не е небиблейски и съдържа в себе си едно необходимо предупреждение. Една неженена двойка може да излезе сред природата съвсем сама, без да прави нищо лошо, и въпреки това да породят подозрения у другите. Един учител в неделно училище може да влезе в някой бар, за да изпие една кола, но сигурно ще му бъде много трудно да убеди своя ученик, който го види да излиза оттам, че е влязъл само за това.

ТОВА ТЕЖЕСТ ЛИ Е ЗА НАС?

Има разлика между грях и тежест или бреме. Грехът винаги е лош; бремето може да не бъде лошо, но може да бъде пречка. Ние трябва да „отхвърлим всяко бреме... и нека тичаме с издръжливост в поставеното пред нас състезание“ (Евр. 12:1). При олимпийските игри има правила, които трябва да бъдат съблюдавани. Ако играчът не ги спазва, ще бъде дисквалифициран. Тези правила не забраняват на играча да си слага двукилограмови тежести на глезените на краката. Но ако той си ги сложи, няма да спечели състезанието.

Когато Павел пише: „Всичко ми е позволено, но не всичко е полезно“ (1 Кор. 6:12а; 10:33а), той има предвид точно този вид тежести. Те не съдействат за напредването в Христа. Не са грешни сами по себе си, но от тях просто няма полза.

Какво може да бъде тежест в християнския живот? Тежест може да бъде всяко недуховно приятелство, работата, която поглъща цялото ти време; хобито, което изцяло те обсебва; безразборното и безредно гледане на телевизия — всичко, което може да попречи на вярващия да спечели награда. Всъщност всяко нещо, което те кара да хабиш времето си за нещо второстепенно, може да бъде тежест.

ТОВА ЗАРОБВА ЛИ МЕ?

Има още една област, в която ние може да правим нещо съвсем законно, но което ни кара да се пристрастяваме към него и затова трябва да се избягва. Апостолът казва: „Всичко ми е позволено, но не искам да съм подвластен на нищо“ (1 Кор. 6:12б). Той говори за неща, които не са лоши сами по себе си, но които стават лоши, ако ни държат в своята власт. Павел не би си позволил да се пристрасти към някаква храна или питие. Към този списък биха могли да се добавят и опиатите, спортът и телевизията.

КАК ИЗГЛЕЖДА ТОВА В ОЧИТЕ НА ХРИСТОС?

Някой беше казал, че най-важният критерий за християнско поведение е как то изглежда в очите на Христос. Дали Христос би одобрил това, което правим, или би се чувствал неудобно, ако стои до нас? Истината е, че Той стои до нас през цялото време. Както се казва в една стара духовна песен: „Той вижда всичко, което ние правим; Той чува всичко, което ние казваме; моят Господ е през цялото време с мен“.

Съзнанието за това, че светият Спасител е наш постоянен Спътник през цялото време, оказва пречистващо въздействие върху нашия живот.

И така, това са принципите, които Бог ни е дал, за да ни водят при вземането на морални решения. Когато ги знаем, помним и прилагаме, ние ще вземаме решенията, които ще бъдат по Неговото сърце и които ще ни пазят по пътя към светостта.

За съжаление, повечето от нас преживяват големи сътресения в живота си. Ние се люшкаме между победата и поражението. Това, което искаме, е да се освободим от властта на живеещия в нас грях. Имаме нужда от непрекъснато обновление. Има начин, по който можем да го постигнем.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНАТА БИТКА С ГРЕХА

Дани беше страшно отчаян. Причината беше пак онзи ужасен грях. Беше го правил преди своето обръщение и сега, три години по-късно, отново го направи. Но нека му позволим да ни разкаже историята си.

Зная, че съм християнин, или зная, че съм направил всичко, което Библията казва, че трябва да направя, за да стана християнин. Покаял съм се за своите грехове и съм приел Исус Христос за свой Господ и Спасител. Ако това не е достатъчно, не зная какво повече да направя.

СПАСЕН, НО ПОБЕДЕН

Бедата е там, че нямам победа в живота си. Непрекъснато трябва да се боря с греха. Понякога печеля, понякога губя. Има периоди, когато си мисля, че вече съм победил този Голиат в моя живот. Но тогава идва изкушението. Първата ми реакция е да му се съпротивлявам. Но после си спомням всички приятни неща, свързани с него, и скоро след това отново изгарям от желание и му се поддавам. Накрая се намирам паднал по лице. Моментното удоволствие отминава и идват срамът, вината, поражението, отчаянието и ядът. Ядът срещу самия мен!

След известно време ставам от калта, изповядвам греха си пред Господа и решавам, че с Неговата помощ никога няма да го направя отново. Да! Всичко е прекрасно! Аз се чувствам чист. Отново мога да пея. Отново мога да вдигна лице и да гледам света около мен. Всичко върви добре толкова дълго, че започвам да си мисля, че съм се отървал.

О, НЕ! НЕ ОТНОВО!

Тогава Сатана ми нанася още един силен удар. Животното в мен се събужда и отказва да бъде укротено. Напрежението расте. Изкушението изглежда непреодолимо. Зная, че не трябва да му се поддавам. Едната половина от мен не иска да го прави, а другата иска. Ставам един морален шизофреник. Всичките ми добри намерения изчезват и твърдите ми решения се стопяват. Историята отново се повтаря. Сценарият ми е до болка познат. Ето ме — отново паднал и победен. Мразя себе си и предпочитам да не съм жив. Забелязвам също, че след като падна по лице, ставам критичен и нападателен. Вместо да си го изкарам на себе си, си го изкарвам върху най-близките и най-скъпите ми хора. Те често недоумяват защо съм толкова заядлив с тях и се чудят какво лошо са направили. А аз се преструвам, че те са виновните.

Времето минава. Изгарящият ме срам постепенно намалява и аз отново заставам в подножието на Кръста, за да изплача своята изповед. Срамувам се да помоля за прошка след толкова много повторения на греха. Колко ли пъти ще ми прощава Бог, преди да Му дотегне? Но за мен друг път няма и въпреки моето униние и обезсърченост аз отново се позовавам на 1 Йоаново 1:9: „Ако изповядваме греховете си, Той е верен и праведен да ни прости греховете и да ни очисти от всяка неправда“.

КОГА ГРЕХЪТ СТАВА САМОВОЛЕН?

Ако въобще съм имал самоувереност, вече я нямам. Ходя изпълнен с ужас, че това може да се случи отново. След време отново започвам да се чувствам свободен да участвам в християнски дейности. Истината е, че съзнателно се опитвам да се ангажирам с такива дейности толкова много, че да нямам възможност за никакво изкушение. За известно време това като че ли действа. Но после — о, не! — непреодолимата страст отново се връща и иска да бъде задоволена. Аз добре съзнавам фактите. Знам, че това е грях. Не съм излъган. Отивам и съгрешавам, защото искам. Сигурно ще кажете, че съгрешавам самоволно. На другата сутрин попадам на Евреи 10:26-27: „Защото, ако съгрешаваме самоволно, след като сме приели познанието на истината, не остава вече никаква жертва за грехове, а едно страшно очакване на съда и на едно огнено негодувание, което ще изпояде противниците“. Ето това е. Аз сигурно съм извършил своеволния грях. Мисълта за това ме хвърля в най-мрачна безнадеждност. Опитвам се да съвместя някак си това мое своеволно съгрешаване с вечната сигурност на вярващия, но това съвсем ме обърква. Животът ми става като един филм на ужасите. Най-накрая, съвсем отчаян, се хвърлям в краката на Господа и, плачейки, Го моля за милост. Думите на Псалм 51 като че ли съвсем подходат на моя случай и затова ги използвам, за да изразя своето покаяние и признание.

Не мога да кажа, че веднага се чувствам обновен. Може би Бог ми е простил, но аз не мога да си простя. Може би Бог е забравил, но аз добре помня всичко. Знам, че времето не лекува всичко, но като че ли в този случай времето ми налага да преодолея собствената си вина и срам. Когато си помисля за онзи ужасен грях, сърцето ми се свива от ужас. Хваля Господа за победата всеки ден. Отново си мисля, че животът си заслужава да се живее.

МОЖЕ ЛИ ЕДИН ХРИСТИЯНИН ДА ПРОДЪЛЖИ ДА СЪГРЕШАВА?

По време на една малка почивка на Хавайските острови аз решавам да ставам късно, да ям повече и като цяло да угаждам на тялото си. Тогава отново идва старото изкушение — по-настоятелно от всеки друг път. Плътта ми е слаба. Решителността ми бързо се изпарява. Тук съм далече от дома. Никой не ме познава. Накрая вземам безумното решение и отново съгрешавам. След моментното извисяване идва духовното падение. Аз съм зашеметен, вие ми се свят и нищо не чувствам.

Зная само един път — този към Христос. И отново съм при Неговите крака, и отново изплаквам своя грях и поражение. Боже мой, ще успее ли някога да се отърва от това непрекъснато поражение? Чувствам, че вече съм изчерпал съвсем текста в 1 Йоаново 1:9, но какво друго мога да направя?

Това е историята на Дани. Той е една жива топка от объркани емоции и има нужда от помощ.

Главният въпрос тук е: „Как може Дани (и ние самите) да намери освобождение от властта на живеещия в него грях?“. За добросъвестния вярващ продължителната битка с греха е мъчение за душата му и болест за живота му. Той желае тази победа над неговия Голиат повече от всичко останало. В такъв момент вярващият като че ли се намира на една морална и емоционална люлка — ту горе, ту долу. Ако искаме да открием как да се освободим от това положение, трябва да помним, че има неща, които трябва да знаем, и неща, които трябва да правим. Най-напред трябва да си изясним учението на Словото, а след това да поемем задълженията си в съответствие с него. Това е неизменният ред на Новия Завет.

Това, в което вярваме, е изключително важно. Така например, колкото по-добра и по-вярна е представата ни за Бога, толкова по-свят е и нашият живот. Ако не считаме греха за нещо много сериозно, и животът ни няма да бъде особено свят. И досега е вярно, че Божиите

хора загиват от нямане на знание (Осия 4:6) и че те се освещават чрез истината (Йоан 17:17).

НЕКА ДА СИ ИЗЯСНИМ ФАКТИТЕ

Има няколко истини, които могат да ни бъдат от голяма полза, когато търсим освобождение от властта на обитаващия в нас грях. Нека да ги разгледаме.

ДВЕТЕ ЕСТЕСТВА

Трябва да знаем, че всеки християнин има две естества (Рим. 7:14-25). Едното е старото, зло и покварено естество, с което той е бил роден. Другото е новото, чисто и свято естество, което той е получил по време на обръщението си. Можем да ги наречем Адамовото естество и Христовото естество. Един християнин беше казал така: „Грехът бе отнет от сърцето ми, но дядо ми все още живее в костите ми“.

Старото естество е изцяло зло. Това, което знае Павел, и ние го знаем много добре: „Защото зная, че в мен, тоест в моята плът, не живее нищо добро“ (Рим. 7:18а). Затова никога не трябва да търсим нещо добро в старото си естество и никога не трябва да се разочароваме, когато не го намерим; Старото ни естество е не само *изцяло* зло — то е *неизлечимо* зло! То е зло още при раждането на човека и не е станало по-добро дори когато този човек е живял много дълго един свят живот. Всъщност Бог няма за цел да подобри нашето старо естество. Той го осъди на кръста на Голгота и иска от нас да бъдем мъртви за опитите му да отрови живота ни.

Павел оприличава старото си естество на старо тяло, което е прилепнало към неговата плът. (Очевидно това е един труп, който гние и мирише.) То върви навсякъде с него и толкова го измъчва, че той е принуден да извика: „Окаян аз човек! Кой ще ме избави от това тяло на смъртта?“ (Рим. 7:24).

Новото естество е Христовият живот. То е изцяло добро и е способно само на добро. То е чисто, благородно, праведно, прекрасно и истинно. Всички негови мисли, желания, подбуди и действия са христосоподобни.

Не е изненадващо, че две такива противоположни естества се намират в постоянен конфликт едно с друго. (Едва ли можем да очакваме мирно съжителство, как мислите?) Конфликтът между двете естества започва още при обръщението. Новоповярвалият изпитва такава вътрешна борба, каквато никога досега не е изпитвал. Неговата стара природа се опитва да го дърпа надолу като действието на

гравитационните сили, докато новата му природа се стреми да го издигне на все по-големи висоти на святост. Борбата е толкова напрегната, че вярващият често пъти се изкушава да се съмнява в спасението си. Но не бива да се съмнява. Самият факт, че той изживява този конфликт, е признак за неговото спасение. Той нямаше да го изживява, ако нямаше две природи.

Борбата между двете естества се сравнява с усещането на Ревека, когато тя разбира, че в утробата ѝ се борят два живота. Тогава тя извиква: „Защо съм така?“^[1] Това, което се е случило в утробата на Ревека, се случва в сърцето на всяко истинско Божие дете, което се стреми да продължи да живее с Бога:

„Когато осъзнаем присъствието на Духа, ние също така осъзнаваме и присъствието на изменника вътре в нас. Младият християнин като че ли винаги е готов да извика: «Защо съм така?». По-големият брат, плътта, иска да живее посвоему. По-малкият брат, Духът, е тих и спокоен и като че ли не може да надвие на по-големия брат. Но както при синовете на Ревека, така и при нас «по-големият ще слугува на по-малкия». Защото Бог е обещал благословение не на онова, което идва от плътта, а на онова, което идва от Духа.“ (Барнхауз)

Битката, която започва при обръщението, продължава цял живот. Това е една война, в която няма уволнение, докато не дойде моментът на смъртта или на Грабването. Но добрата вест е, че ние ще бъдем освободени от старото си естество в момента, в който видим Спасителя, защото фактът, че Го виждаме, означава, че сме като Него.

Важно е да се разбере, че всяко Божие дете преживява този конфликт. Павел ни напомня, че никакво изкушение не ни постига освен това, което е *човешко* (1 Кор. 10:13). Младите хора, които воюват с младежките си страсти, са склонни да мислят, че старите хора или проповедниците са освободени от тъмни страсти и огнени изпитания. Глупости! Също както двете бебета се бореха в утробата на Ревека (Бит. 25:22-23), така и двете естества не престават да се борят във всеки вярващ до края на неговия живот на земята.

Старата природа се храни с това, което е нечисто, докато новата природа търси чистото и святото. Те са като гарвана и гълъба, които Ной изпрати от ковчега. Нечистият гарван остана, за да яде от всичката гнилоч и мръсотия, които плуваха по водата, а гълъбът се върна в ковчега и не остана на сушата, докато не се появи някое чисто място за живеене и за хранене (Бит. 8:6-12). Така е и с нашето старо естество. То обича да се храни с пикантни холивудски истории и неприлични телевизионни филми. Но новото ни естество обича да пие чистото мляко на Божието Слово. Това е много важно да се знае, защото побеждава онова естество, което ние храним. Един човек се оплакал на приятеля си, че двете му кучета непрекъснато се бият. Приятелят му го попитал: „И кое побеждава?“. Първият отговорил: „Това, на което казвам: «Дръж!».“ Така е и с нашите две естества. Побеждава онова, на което казваме: „Дръж!“ . Същото може да се види и при кукувицата. Тя снася яйцето си в чуждо гнездо и го оставя там, за да го измъти другата птица, докато мъти своите яйца. Когато майката донесе храна, тя вижда само отворените гърла. Оттук нататък всичко зависи от това кои птиченца ще грабнат храната. Ако малкото кукувиче успее да направи това най-напред, то скоро става толкова силно, че избутва останалите птиченца от гнездото. Така става и в гнездото на нашия живот.

---

[1] В ревизираното издание на Библията на бълг.ез. от 1924 г. се казва: „Ако е така, защо да живея?“, докато текстът на превода на Библията от Кинг Джеймс гласи: „Защо съм така?“. Тук сме възприели втория прочит като по-подходящ за целите на тълкуването. — Б.пр. ↑

СТАРОТО МИ ЕСТЕСТВО Е ВИНОВНО ЗА ТОВА

Ние не трябва да извиняваме греховете си, като прехвърляме топката към старото си естество. Това е една форма на прехвърляне на вината, която изобщо не върши работа. Бог ще държи отговорна *личността*, а не естеството. Може би сте чули измислената история за един шофьор на автомобил, който превишил скоростта. Когато бил изправен пред съда, нарушителят казал на съдията: „Ваше благородие, не аз, а старата ми природа надвиши скоростта“. На това съдията отговорил: „Тогавата аз ще глобя старата ти природа с 50 долара, защото е надвишила скоростта, а младата ти природа с още 50 за това, че ѝ е станала съучастник“. Прехвърлянето на вината върху старото естество не е начинът, по който можем да разрешим въпроса.

ОТДЕЛНИ ГРЕШНИ ДЕЙСТВИЯ СРЕЩУ ПОСТОЯННОТО ВЪРШЕНЕ НА ГРЯХ

Друга истина, която трябва да се знае, е, че има разлика между отделните грешни действия и постоянното вършене на грях. Всеки християнин извършва отделни грешни действия, но животът му не е управляван от греха. Той не става *безгрешен*, но започва да *греша по-малко*.

В първото си Послание апостол Йоан съвсем ясно пише, че вярващите грешат. Той казва, че ако ние не признаем това, „лъжем себе си и истината не е в нас“ (1:8-9). По-нататък обаче той казва: „Никой, който стои в Него, не съгрешава; никой, който съгрешава, не Го е видял, нито Го е познал... Който върши грях, е от дявола; защото дяволът съгрешава от началото... Никой, който е роден от Бога, не върши грях, защото Неговото семе живее в него; и не може да съгрешава, защото е роден от Бога“ (3:6, 8а, 9). Фактът, че Йоан говори за съгрешаването като за практика, се подкрепя от твърдението, че дяволът съгрешава от самото начало (3:8), т.е. това е негово характерно поведение. Но вярващите не са от дявола; грехът не е характерен за техния живот.

Това повдига въпроса: „Кога извършването на един грях става практика в живота на човека?“. Библията не ни дава отговор. Ако имаше отговор на този въпрос, ние сигурно щяхме да си позволяваме да грешим до определената граница. В този смисъл мълчанието на Словото като че ли играе ролята на едно здравословно предупреждение срещу съгрешаването изобщо.

ВЪЗМОЖНО ЛИ Е ВЯРВАЩИЯТ ДА БЪДЕ БЕЗГРЕШЕН ДО СЪВЪРШЕНСТВО?

Има хора, които искрено вярват, че за християнина е възможно да стигне до положение, когато повече няма да съгрешава и когато ще постигне пълно осветление. Те се обосновават с това, че след приемането на Светия Дух, което обикновено настъпва след обръщението, греховното естество на човека бива напълно унищожено и от този момент нататък той преставя да съгрешава.

Хората, които проповядват това, просто не разбират какво означава грях. Грях е всяко действие, мисъл или дума, които не отговарят на Божието съвършенство (Рим. 3:23). „Грехът е беззаконие“, т.е. да решиш да вървиш по своя си път (1 Йоан 3:4). Ние вършим грях не само когато вършим зло, но и когато не вършим доброто, което знаем да вършим (Яков 4:17). Вършим грях и когато вършим нещо, за което ни изобличава съвестта (Рим. 14:23). „Грехът разваля най-доброто, което върши вярващият. Той помрачава неговото покаяние. В неговите сълзи има мръсотия, а във вярата му — неверие.“ Един духовен вярващ каза, че дори и покаянието му трябва да бъде очистено от кръвта на Христос. Друг един светия, който съзнаваше, че всяко нещо, което прави, е опетнено от греха, написа следните стихове:

*И в най-светите часове, които прекарваме
в смирена молитва на колене,
и в минутите, когато се надяваме,
че хваленията ни стигат до Твоето небе,
Ти, Познавачо на всички сърца,
изливаш прощение върху нашите слова!*

„Истинският християнин не е онзи, който е загубил способността си да съгрешава, а този, който е загубил желанието си и готовността си да съгрешава.“ Сега вече той мрази греха. Когато съгрешава, се срамува и се чувства ужасно мръсен.

Но някой може да попита: „Ако християнинът не може да бъде безгрешен, защо тогава в 1 Йоаново 2:1 се казва: «Дечица мои, това ви пиша, за да не съгрешите».“ Отговорът е, че Божият критерий винаги посочва съвършеното ниво. Един свят Бог не може да оправдае какъвто и да било грях. Той не може да каже например: „Съгрешавайте колкото е възможно по-малко“. Това би означавало, че Бог оправдава греха, а Бог не може да прави това. Затова критерият на Бога за Неговия народ е съвършеното ниво. Но веднага след това Бог дава изход и при случай на неуспех. В същия този стих Той казва: „Но ако някой съгреша, имаме Застъпник при Отца — Исус Христос Праведният“. А само една глава по-рано Той вече ни е съобщил, че християните съгрешават. Вижте какво казва Той:

„Ако речем, че нямаме грях, лъжем себе си и истината не е в нас.“ (1:8) „Ако кажем, че не сме съгрешили, правим Бога лъжец и Неговото слово не е в нас.“ (1:10)

Вярно е също така, че има стихове, които като че ли казват, че вярващият може да бъде безгрешен. В Римляни 6:2 се казва, че вярващият е умрял за греха. Но това се отнася до неговото положение. Бог вижда вярващия като един, който е умрял заедно с Христос. Той гледа на стария човек като на един, който е бил разпънат заедно с Него. Но в 11 ст. Павел казва, че ние трябва да считаме себе си мъртви за греха, и това се отнася до нашия всекидневен живот. Ако текстът в 2 ст. искаше да ни каже, че сме безгрешни, тогава изобщо нямаше да има нужда от увещанието в 11 ст.

Има още три стиха, които описват вярващия като човек, който е бил освободен от греха (Рим. 6:7, 18, 22). Във всички тези стихове апостолът използва сравнението със слугите и господарите. Преди спасението си ние сме били слуги на греха. В Христовата смърт ние сме умрели за греха, в смисъл че той вече *не е наш господар*. Ние сме освободени от властта на греха и сме станали слуги на правдата и на Бога.

В Новия Завет има няколко стиха, в които се използват думите „свършен“, „усвършенствам“ и „свършенство“ и които може би

създават у обикновения читател асоциации с безгрешността (Мат. 5:48; Фил. 3:12; Фил 3:15; 2 Тим. 3:16-17; Евр. 6:1; 9:9; 10:14; 13:20-21; Яков 3:26; Откр. 3:1-2).

Общото значение на думата „съвършен“ е „цялостен“, „напълно развит“ или „зрял“. Когато тази дума се употребява във връзка с християните, които все още живеят на земята, тя никога не означава „безгрешен“. В Евреи 9:9 тя се отнася до съвършената съвест; в Евреи 10:14 тя описва съвършеното положение на християните пред Бога.

Друг един текст, който е бил използван за проповядване учението за безгрешното съвършенство, се намира в 1 Солунци 5:23. Трябва да кажем обаче, че тук Павел се моли за това освещението да се разпростре върху всяка част от съществуването на вярващия — дух, душа и тяло — така че той да бъде „без порок при пришествието на нашия Господ Исус Христос“.

Накрая нека да споменем тези доста обезпокоителни стихове в Първото послание на Йоан (3:6, 9; 5:19). Както вече казахме, тези стихове говорят за обикновеното поведение на вярващия, формите на глаголите са в сегашно продължително време. Човекът, роден от Бога, не върши грях като нещо обичайно. Той не живее в грях. Грехът не е характерен за неговия живот.

Но дали учението за безгрешното съвършенство е толкова сериозна опасност за християнина? Всяко учение, което се противопоставя на Божието Слово, е сериозна опасност за християнина. Имало е и има много вярващи, които са били ревностни и искрени и които са се стремели към безгрешно съвършенство, но са били разочаровани, а в много случаи са изпадали и в депресия или умствени разстройства. Книгата на Айрънсайд „Святост — фалшивата и истинската“ е един такъв разказ за безплодните търсения на автора на съвършеното освещение, за неговия емоционален срив и за мира, който е дошъл в неговия живот, след като се е запознал с истинското учение за християнската святост.

НЕ МОГА НИЩО ДА НАПРАВЯ — ТРЯБВА ДА СЪГРЕША

Не трябва да казваме, че ни се налага да съгрешаваме. Библията никъде не казва това и затова то не е вярно. Ако кажем, че сме принудени да съгрешаваме, ние всъщност казваме, че Светият Дух не е достатъчно силен, за да ни помогне да устоим на изкушението, а това не е истина. Проблемът не е в Него, а в нас. Ние съгрешаваме, когато не приемаме предложението за помощ от Негова страна. Съгрешаваме, когато искаме да съгрешим.

„Когато един вярващ казва, че е принуден да греши, той всъщност отхвърля основата на християнството, защото грехът не владее християнина (Рим. 6:14). Когато казва, че не може да съгреша, той всъщност лъже себе си (1 Йоан 1:8). Когато казва, че няма нужда да съгрешава, той всъщност изразява един жизнен принцип, защото законът на животворящия Дух в Христос Исус ни освободи от закона на греха и на смъртта (Рим. 8:2). Да благодарим на Бога, който ни дава победата!“

(Избрани бележки)

ВРЪЗКА И ОБЩЕНИЕ

Когато един християнин съгреши, той не изгубва своето спасение, но изгубва радостта от него. Общението с Божието семейство е нарушено, но връзката с Бога си остава цяла. Чрез новородението християнинът става Божие дете и нищо не може да промени този факт. Но когато той съгреши, неговото общение с Бога се нарушава, защото „Бог е светлина и в Него няма никаква тъмнина“ (1 Йоан 1:5). Щастливите семейни взаимоотношения остават помрачени до момента, в който християнинът изповяда и изостави своя грях (1 Йоан 1:9; Пр. 28:13).

ИМА ЛИ НЕПРЕОДОЛИМ ГРЯХ?

Вярващият трябва да знае, че има освобождение от всеки грях, който той може да извърши (1 Кор. 10:13). Всички ние имаме един или повече големи грехове; един нежелан натрапник, който като че ли ни владее изцяло; някакъв грешен навик, който ни кара да се чувстваме притиснати до стената. Колко често изпадаме в отчаяние и не вярваме, че някога ще получим пълно и окончателно освобождение от това робство! Истината е, че и Словото, и човешкият опит показват, че няма проблем, който да е прекалено труден за Бога; няма грях, който да надвишава Неговата мощ.

НЕ ДЕЙСТВИЕ, А ПРОЦЕС

Също така е важно да знаем, че няма едно-единствено преживяване, което ще ни освободи окончателно и напълно от властта на обитаващия в нас грях. За нещастие днес този факт често се отрича в църквата. Много често проповедници предлагат на хората един пряк и много къс път към светостта. Те застават при олтара и призовават своите слушатели да излязат отпред и да приемат изпълването или кръщението, или победния живот като нещо, което може да стане в един миг. Хората се мамят, ако мислят, че такова едно мигновено преживяване може автоматично да ги изстреля във високото плато на светостта, където да останат завинаги.

Освобождението е един постепенен процес, а не мигновено постижение. Библията ни дава обещанието, че „силата ти ще бъде според дните ти“ (Второзак. 33:25). Когато Писанието ни казва: „Изпълвайте се с Духа“ (Еф. 6:18), буквалното значение на тази заповед е: „Непрекъснато се изпълвайте с Духа“. Това е едно продължително действие в сегашно време. Никакво върховно преживяване, което може да сме изпитали миналата вечер, не може да ни гарантира освобождение днес, когато дойдат изкушенията.

СВОЕВОЛНИЯТ ГРЯХ

Някои вярващи се безпокоят напразно, че са извършили своеволния грях, за който се говори в Евреи 10:26-27. Те разсъждават така: след като тяхната воля взема участие в съгрешаването, тогава те са извършили своеволния грях и сега могат единствено да очакват съда и огненото негодувание, което ще погълне Божиите противници. Но това тяхно безпокойство е излишно. Много е важно да се разбере, че има разлика между отделни грешни действия и своеволния грях, описан в Евреи 10 глава. Своеволният грях е отстъплението. В 29 ст. той се определя като потъпкване на Божия Син, като счтане за просто нещо кръвта на завета, с която този човек е бил осветен, и като оскърбление на Духа на благодатта. Нито един истински вярващ не може да бъде виновен за такова нещо! Самият факт, че един човек се тревожи, че е извършил самоволния грях, показва, че той не го е направил. Тези, които отстъпват от християнската вяра, са толкова закоравели и нагли, че не си и помислят да се безпокоят за такива работи. Те не се боят нито от Бога, нито от Неговото наказание.

НЕЩА, КОИТО НЕ НИ ПОМАГАТ ДА СПЕЧЕЛИМ ПОБЕДАТА

Преди да приключим с разглеждането на нещата, които трябва да знаем, полезно е да си припомним, че има определени разбирания и действия, които не ни помагат в търсенето на светостта. Едно от тези неща е *аскетизмът*. В Колосяни 2:23 Павел казва, че макар да създават впечатление за святост, самобичуването и самонаказанието „нямат никаква стойност, а са за угаждането на плътта“. *Монашеството* също е едно от тях. Човек може да се отдели от света в една монашеска килия, но не може да се отдели от своето собствено старо естество. *Самонаблюдението* също не може да ни помогне. Няма победа в „себе-то“. Когато един човек обърне цялото си внимание към своето „аз“, той все едно хвърля котва вътре в кораба. *Пасивността* също не може да бъде разрешение. Светостта не пада като камък от небето върху онези, които я чакат, без да правят абсолютно нищо. Нито пък идва чрез *интензивно изучаване на изкушението*. Колкото повече мислим за изкушението, толкова по-голяма става вероятността да му се поддадем. И най-накрая, победата не идва и чрез *предаване и отчаяние*. Това е поражение, а Бог не може да употребява победените християни.

Толкова за нещата, които трябва да знаем. Нека сега да видим какви са действията, които трябва да предприемем.

ПЪТЯТ НА ПОБЕДАТА — ИЗПЪЛВАНЕТО С ДУХА

Само Бог може да ни направи свети, но Той няма да направи това без нашето съгласие. Както и в много други области на християнския живот, тук също има едно удивително съчетание между божественото и човешкото. Бог ни дава необходимата сила, но ние трябва да пожелаем да се възползваме от нея. Нашето задължение е да се изпълваме с Духа. Само когато ходим в Духа, само тогава няма да изпълняваме желанията на плътта.

Но какво означава „изпълвайте се с Духа“? Тези думи звучат много неземно и мистично. Звучат като нещо, което е запазено само за проповедници и мисионери. Но не е! Това е нещо, заповядано на целия Божи народ, и е по силите на всички вярващи. За да го направим колкото може по-просто и приложимо, ще предложим няколко стъпки, които включват изпълването с Духа.

НЕ ОСТАВЯЙТЕ ГРЕХОВЕТЕ ДА СЕ НАТРУПВАТ!

За да бъдем чисти, ние трябва да изповядаме и изоставим греха си веднага, щом го осъзнаем (Пр. 28:13; 1 Йоан 1:9). Трябва да изповядаме всеки грях пред Бога, тъй като, когато съгрешаваме, ние съгрешаваме против Него. Ако сме засегнали и някои хора, трябва да се изповядаме и пред тях. Истинската изповед трябва да бъде:

Незабавна — не трябва да чакаме, докато дойде краят на деня или на седмицата.

Безусловна — не трябва да казваме: „Ако съм те засегнал...“ или: „Ако ти ми простиш, и аз ще ти простя...“. Не бъдете като жената, която казала: „Ако съм направила нещо лошо, бих искала да ми простите“.

Пълна — един човек признал, че бил откраднал някакво въже, но пропуснал да добави, че на края на въжето бил вързан кон.

Точна — да изповядаме греха точно. Наричайте нещата с истинските им имена: „Напих се“, а не „Изложих се“; „Откраднах“, а не „Взех на заем“. Петър не каза „защото съм неподходящ човек“, а „защото съм грешен човек“.

Последвана от решението да изоставиш греха — само съжалението за извършения грях не е достатъчно. Един човек казал: „Аз откраднах една щайга с праскови и съжалявам за това, но по-добре да ги направя две. Тази вечер ще отида да открадна още една“.

Сърдечна — просто кажете: „Сгреших. Съжалявам за това. Моля Те, прости ми“.

Когато честно изповядаме греховете си, можем да вярваме на основание на авторитета на Божието Слово, че греховете ни са простени. Бог ни е обещал да ни прости, ако изповядаме греховете си,

и е верен да изпълни това, което е казал. Ние от своя страна го приемаме чрез вяра.

Но някой може да каже: „Аз не чувствам, че греховете ми са простени“. Това може да е така, но греховете ти са простени независимо дали го чувстваш, или не. Увереността в прощението не идва на основание на променливите ни чувства, а на основание на непроменимото Слово.

Друг може да каже: „Зная, че Бог ми е простил, но аз не мога да си простя“. Такова едно отношение е излишен вид самоизмъчване. Щом Бог ни е простил, въпросът е разрешен. Защо да продължаваме да се обвиняваме?

Вярно е още, че когато Бог прощава, Той забравя (Евр. 10:17). Това не означава, че Бог има лоша памет, а че Той никога повече няма да използва тези грехове срещу нас. Те са забравени, в смисъл че въпросът за тях е приключен. Има една история за християнин, който се разкаял, но после, отново се подхлъзнал и паднал в стария си лош навик. Той извикал в молитва към Господа: „О, Господи, признавам си. Пак го направих“. Тогава Господ попитал: „Защо «пак»? Какво си направил?“. В секундата, в която той се изповядал, Господ бил вече забравил.

Кори Тен Бум ни напомня, че Бог не само забравя нашите грехове, но и поставя пред тях една табела, на която пише: „РИБОЛОВЪТ ЗАБРАНЕН“. Той не желае да изваждаме непрекъснато наяве своите собствени грехове или греховете на други, които са били изповядани и простени. Единственият повод да си ги спомним, е за да се предпазим от това да ги повторим.

Трябва да кажем също, че обхватът на нашата изповед трябва да бъде толкова широк, колкото е бил широк обхватът и на нашия грях: само пред Бога или и пред някой човек, дали сме съгрешили, или дори и пред цялата църква. Лет Семюъл ни дава следния полезен съвет: „Когато съгрешите само в мисълта, нека и изповедта ви бъде само в мисълта. Когато сте пожелали една жена в сърцето си, не отивайте при нея, за да ѝ го кажете, защото вашата изповед би могла да причини още по-голямо объркване и да породи още по-голям грях, както често се случва в някои християнски среди... Ако сте съгрешили само в мисълта, изповядайте се само в мисълта, а не пред някой друг, чийто ум може също да се замърси и опетни по този начин... Когато

съгрешите пред събранието в църквата, поднесете и извиненията си пред събранието в църквата. Ако сте го измамили, кажете, че съжालявате. Ако сте били невъздържани и сте изrekli куп обиди срещу него, кажете, че искрено съжालявате за това, което сте казали“.

Хари Лоид се почувствал силно изобличен като християнин, тъй като неговите приятели и клиенти му приписвали повече святост, отколкото заслужавал. Тези похвали и възхищения толкова го смущавали, че той написал следното открито писмо, с което се опитал да опровергае всичко това:

„Аз изразходвам цялата си енергия и усилия за разрастването на моя бизнес и в стремежа си да задоволя личните си удоволствия.

Практически аз не чета Библията.

Моите грехове както в мислите, така и в делата са наистина сериозни.

Десетте процента, които давам за Божието дело, са просто смешни в сравнение с изискванията на пожертвувателността, и нищожни в сравнение с това, което бих могъл да дам. Като началник аз се държа прекалено възискателно и критично. Като съпруг и баща се държа прекалено грубо и студено. Не присъствам на всички събрания на църквата, както правех като дете.

Сигурно вече разбирате защо се чувствам такъв измамник, когато хората ме хвалят. Затова съм принуден да ви открия с голям срам какъв ужасен пример за християнин съм аз. Не отдавайте хвала на никой друг, освен на НЕГО“.

Не се случва често да чуем такава честна изповед като тази, а още по-рядко се случва самите ние да направим такава.

ВЪЗСТАНОВЯВАЙТЕ ЩЕТИТЕ ВИНАГИ, КОГАТО Е ВЪЗМОЖНО!

Божията благодат ни учи, че винаги трябва да компенсираме направеното зло, доколкото е възможно. Това означава, че трябва да възстановим откраднатото или да изплатим лихвата върху откраднатите пари и др.

Класическият пример за това е случаят със Закхей от Новия Завет. След обръщението си той казва: „Господи, ето давам половината от имота си на бедните; и ако някак съм ограбил някого несправедливо, връщам му четворно“ (Лука 19:8). Той не прави това, за да бъде спасен, а защото вече е спасен.

Възстановяването трябва да бъде искрено и пълно. Не трябва да бъдем като човека, който написал следното писмо до отдела за държавните приходи: „Миналата година, когато попълвах документите за данъците, съзнателно фалшифицирах цифрите и оттогава страдам от безсъние. Прилагам чек за 150 долара и, ако все още не мога да спя, ще ви изпратя и останалите пари“.

Има ситуации, при които — дали поради отминалото време, или поради променените условия — не можем да възстановим щетите. Но Господ знае това и, ако ние изповядаме греха си, Той ще ни го прости, защото вижда искреното ни желание и съжалението ни за извършеното.

Преди много години У. Никълсън проповядвал в Белфаст и Божият Дух действал с такава сила, че хората започнали да връщат инструментите, които били откраднали от местната фабрика. Количеството на върнатите инструменти било толкова голямо, че местните компании трябвало да построят навеси, в които да ги приберат. Най-накрая те изпратили съобщение, с което молели да не връщат повече инструменти, тъй като вече нямало място за тях!

Подобно нещо се случило и в събранието в Кезуик, когато проповядвал Ф. Б. Мейър. Тогавашните чиновници в местната поща били буквално затрупани от работа, тъй като християните бързали да върнат

парите, които били взели назаем или откраднали, и да възстановят
щетите по всякакъв начин.

ПРЕДСТАВЕТЕ ТЕЛАТА СИ ЗА ЖИВА ЖЕРТВА!

Нека видим кое е третото действие, което трябва да предприемем, за да познаем практическата святост. Знаем, че трябва да отдаваме себе си на Господа и телата си като инструменти на правдата (Рим. 12:1-2; 6:19). Отдаването има определено начало, след което трябва да продължи като процес. Има един първоначален момент, в който ние представяме телата си като жива жертва на Господа, след който ден след ден, миг след миг трябва да се отказваме от нашата воля и да приемаме Неговата воля. Трябва да Му предадем цялото управление: да се отречем от себе си, да вземем кръста си и да Го следваме. Както изповедта ни пази чисти, така и отдаването ни прави да бъдем винаги на Негово разположение.

Ан Гренис е уловила истинското значение на посвещението и го е изразила в следните стихове:

*Искам да махна егоизма от себе си,
за да освободя място за моя Господ;
да настани там удобно Своите мебели
и да направи Свой дом в сърцето ми.
Зная какво Той иска от мен
и всеки ден, докато е още рано,
аз се промъквам леко и тихо
и Му давам волята си.
Той винаги я взема милостиво
и ми дава Своята в замяна.
Тогава вече мога да започна деня
и да върша онова, което ми се полага.
Така моят Господ става Господар
на моите интереси и беди,
защото ние се срещаме всяка сутрин,
за да разменим волите си.*

Когато епископ Тейлър Смит ставал сутрин от леглото си, първото нещо, което правел, било да падне на колене до леглото си и да каже тези прости думи: „Господи, моето легло е Твоят олтар; моето тяло — Твоята жива жертва“. Така епископът всеки ден поставял себе си на разположение на Господа.

Един ден Артър Пиърсън попитал Джордж Мюлер: „Каква е тайната на твоята велика работа и на чудесните неща, които Бог направи чрез теб?“. Господин Мюлер се замислил за малко, след това започнал да навежда главата си все по-ниско и по-ниско, докато стигнала почти до коленете му, и като помълчал няколко секунди, казал: „Преди много години в моя живот дойде един ден, когато Джордж Мюлер умря. Този Джордж Мюлер имаше много амбиции, но тогава той умря за всички свои амбиции и си каза: «Оттук нататък, Господи Исусе, не моята воля да бъде, а Твоята». И от този ден Бог започна да работи в мен и чрез мен“.

Генерал Бут изразява същото нещо по малко по-различен начин. Той казва: „Когато бях момче на седемнайсет години, взех решение, че Бог трябва да има всичко, което представлява Уилям Бут“.

НАСИТЕТЕ ЖИВОТА СИ СЪС СЛОВОТО!

Четвъртото абсолютно необходимо изискване е да стоим близо до Словото — толкова близо, че животът ни да бъде наситен с Него. Това означава, че трябва да четем, да запомняме наизуст, да изучаваме, да размишляваме и да се подчиняваме на Божието Слово непрекъснато. Когато четем Словото, ние виждаме общите очертания на Божиите изисквания за поведението си. Когато го научаваме наизуст, даваме възможност на Светия Дух да ни напомня подходящите пасажии във време на свидетелстване, изкушение или нерешителност. Когато го изучаваме, ние се освобождаваме от лъжливи учения и лъжливи надежди. Когато размишляваме върху него, ние още по-дълбоко опознаваме образа на Този, за Когото то говори, и се променяме под Негово влияние. Когато му се подчиняваме, ние вървим по пътеките на правдата.

Псалмистът също е забелязал връзката между освещението и Словото. Той казва така: „Как ще очисти младежът пътя си? Като му дава внимание според Твоето слово... В сърцето си опазих Твоето слово, за да не Ти съгрешавам“ (Пс. 119:9, 11). Исус потвърждава тази връзка в молитвата Си: „Освети ги чрез истината; Твоето Слово е истина“ (Йоан 17:17). Тази връзка е подчертана и в следните две максими:

„Или Тази Книга ще те държи далеч от греха, или грехът ще те държи далеч от Тази Книга“.

„Има две неща, които Бог не може да отмахне: праха върху Библията и леда в сърцето“.

Връзката между изпълването с Духа и изпълването със Словото е очевидна. В Ефесяни 5 глава Павел казва, че изпълването с Духа води до говорене „с псалми и химни, и духовни песни, като пеете и възпявате в сърцето си Господа“ (19 ст.). В Колосяни 3:16 той казва, че когато Христовото слово се вселява в нас богато, ние започваме да се

учим и да се увещаваме един друг с псалми и химни, и духовни песни, като пеем на Господа с благодат в сърцата си. Две неща, които са еднакви на трето, са еднакви и помежду си. В заключение можем да кажем, че да бъдеш изпълнен с Духа означава същото като да оставиш Христовото слово да се вселява богато в теб.

Няма святост отделно от Библията. Благочестивият Мъклеин казва следното: „Аз вярвам, че Бог може да освещава и без Словото. Той е направил ангелите свети, без да е използвал Словото. Но Той няма да го направи с нас. «Освети ги чрез истината; Твоето Слово е истина.» Също както майката храни своето дете с млякото си, така и Исус взема една душа и я храни с млякото на Словото“. Хората се мамят, когато се доверяват на преживявания и изобщо не отварят Библията си през цялата седмица.

МОЛЕТЕ СЕ, БЕЗ ДА СПИРАТЕ!

Също така няма святост и без молитва. Когато Господ Исус ни даде примерната молитва, Той сметна за абсолютно необходимо да включи и тази молба: „И не ни въвеждай в изкушение, но избави ни от лукавия“. Нито една молитва не може да бъде пълна, ако не съдържа сърдечната ни молба за предпазване от греха.

Ето няколко молби, които бихме могли да включим във всекидневната си молитва:

„Господи, дай ми сила да живея свят живот.“

„Помогни ми да не забравям, че в мен живее Светият Дух и че не трябва да правя нищо, което ще Го наскърби.“

„Направи ме толкова свят, колкото е възможно да бъде един човек под небето.“

„Пази ме да не съгрешавам дори когато искам да го направя.“

„Никога не позволявай изкушението за грях и възможността да съгреша да съвпаднат.“

„Не ми позволявай на края на дните си да се превърна в зъл старец (или старица).“

„Пази ме от всичко, което може да донесе позор на името Ти.“

„По-добре ме вземи у дома на небето, отколкото да ме оставиш да падна в грях.“

Трябва да кажем, че едва ли някой може да очаква, че ще живее свято, без да протрие коленете си от молитва.

СТОЙТЕ БЛИЗО ДО ХРИСТИЯНСКОТО СЪБРАНИЕ!

Друго освещаващо въздействие е общението с другите вярващи. Както птиците се събират на ята, така и Божиите хора трябва да се събират заедно. Когато Петър и Йоан бяха освободени от синедриона, веднага потърсиха своите братя християни (Деян. 4:23). В Евреи 10:25 имаме увещанието да не преставаме да се събираме заедно. В Деянията на апостолите виждаме, че винаги, когато Светият Дух идваше върху хората по един драматичен начин, те бяха събрани на едно място. Това е така нареченото „колективно преживяване на Духа“.

Редовното възпоменание на смъртта на Христос по време на Господната вечеря трябва да ни напомня, че нашите грехове са стрували живота на Спасителя, и това трябва да бъде една мощна спирачка, която да ни въздържа от греха. Често пъти Господната вечеря се нарича „благодатната вечеря“, но не защото тя ни дава някакво предимство пред Бога, а защото чрез нея ние биваме укрепени, за да можем да се съпротивляваме на лукавия. Това е валидно за всички други събрания на местната църква.

БЪДЕТЕ ЗАЕТИ С РАБОТА ЗА ГОСПОДА

Християните, които живеят победен живот, доказват колко е важно непрекъснато да бъдем заети с работа за Господа (Екл. 9:10). Айзък Уотс е написал следните стихове:

*С дела на труд, изкуство, красота
денят ми пълен е до вечерта.
Не ща да дам аз път на Сатана,
за да запълни мойта празнота.*

По този начин Уотс ни казва, че едни от най-големите изкушения и опасности идват върху нас, когато не правим нищо. Давид трябваше да научи тази истина по един доста тежък и срамен начин. През пролетта на една година, когато царете излизаха да воюват с враговете, той се разхождаше по покрива на царската къща. Разхождайки се така безцелно, той погледна, пожела и прелюбодейства (2 Царе 11), а после се опита да скрие греха си, като извърши и убийство.

Когато си помислим за Содом, веднага в главата ни изниква грехът на хомосексуализма, но Езекиил ни припомня още един голям грях на хората от този град: „безгрижно спокойствие“ (Езек. 16:49). Няма защо да се чудим тогава, че Содом е бил люлката на разврата!

Заетостта с работа за Господа ни дава възможност да се наслаждаваме на това, което наричаме „извисяване“. Това ще рече, че ние пренасочваме енергията на физическите си импулси от тяхното примитивно предназначение към една по-висока в културно и етично отношение цел. Особено онези, които са призовани да останат неженени, трябва да пренасочат сексуалната си енергия към едно неуморно служение! Както някой беше казал, християните трябва да се убият от работа, а след това да се съживят с молитва. Дните, изпълнени с продуктивен труд, крият за християнина голяма безопасност.

ДИСЦИПЛИНИРАЙТЕ ТЯЛОТО СИ!

Всичко това трябва да бъде свързано с дисциплиниране на тялото. Както казва Павел: „Уморявам тялото си и го поробвам, да не би, проповядвайки на другите, аз самият да стана неодобрен“ (1 Кор. 9:27). Версията на Библията на съвременен английски (Today's English Version) перифразира тези стихове така:

„Затова аз тичам право към финалната линия; затова съм като боксьор, който не хаби напразно крошетата си. Закалявам тялото си с удари и го подчинявам на волята си, за да не би — след като съм призовал другите да участват в състезанието — самият аз да бъда отхвърлен“.

Явно тук Павел не иска да каже, че измъчва тялото си физически. Това, което той има предвид, е, че упражнява самоконтрол над тялото си в такива области като секса, спането, храненето и физическите дейности. Той не се отдава и не угажда на страстите на плътта. За много от нас това означава да бъдем готови да казваме „Не!“ хиляда пъти на седмица. Означава също да можем да отхвърляме последната мъдрост на света: „Щом ти е приятно — прави го“.

Не трябва да забравяме, че Бог ни възнагражда всеки път, когато устоим на едно изкушение. Яков казва: „Блажен оня човек, който издържа изкушение...“ (1:12). А Ела Уилър Уилкокс е написала следните стихове:

*Аз се питам дали — във вечния строй —
ще получим места според делата ни в брой,
или ще открием с удивление,
че сме на тези места според нашето съпротивление.*

Това означава, че сексуалните взаимоотношения трябва да се ограничат само в границите на брака. Само там сексът носи удовлетворение; във всички други случаи той води до разрушение. Също така трябва да контролираме времето, което прекарваме в спане: в това отношение будилникът може да бъде едно много „духовно“ средство за борба. Трябва да владеем храненето си. Нека не забравяме, че „пресищането с храна“ е още един от големите грехове на содомските жители (Езек. 16:49). Трябва да се занимаваме и с физическо натоварване, за което апостол Павел признава, че „е полезно за малко“ (1 Тим. 4:8).

Казано кратко, това означава следното: „Когато изкушението почука на вратата, изпрати Исус да му отвори“.

ПАЗЕТЕ МИСЛИТЕ СИ!

Също толкова важно като дисциплинирането на тялото е и дисциплинирането на нашите мисли. Всеки знае, че ние можем да контролираме това, което мислим, било то добро или зло. Умът е източникът, който захранва всички наши действия (Пр. 4:23). Ако мислим за един грях достатъчно дълго време, накрая ще го извършим. А постоянството в греха води до смърт. Тук нещата следват етапите на един жизнен цикъл: зачеване, раждане, растеж и смърт.

Човекът става като това, което мисли. „Защото, каквито са мислите в душата му — такъв е и той.“ (Пр. 23:7) Ето защо е толкова важно да упражняваме контрол върху гледането на телевизия, видео и кино, слушането на радио, четенето на списания и вестници и всичко друго, което може да събуди животното в нас. Понякога се шегувам с младите хора, като им казвам, че в Библията се говори за телевизията само два пъти:

„А в ония дни... слово от Господа беше рядкост и нямаше явно (теле)видение“ (1 Царе 3:1), и:

„Отвърни очите ми да не гледат суета“ (Пс. 119:37)^[1].

Когато през една новогодишна вечер телевизионният екран в дома на едно християнско семейство угаснал внезапно, мъжът и жената попитали Господа дали да си купят нов телевизор, или изобщо да се откажат от него. На следващата сутрин чели от Псалм 101. Те получили исканото водителство, когато прочели стихове 2б до 3а: „Ще ходя с незлобиво сърце сред дома си. Няма да положа пред очите си нещо подло“.

Във всекидневния си живот ние се сблъскваме с предмети, които пораждат зли асоциации в нас. Юда ни предупреждава, че трябва да упражняваме контрол над мисълта си, като ги мразим (23 ст.).

Този контрол върху мислите има и положителен аспект. Ние трябва не само да прогонваме злите мисли, но и да изпълваме умовете

си с това, което е чисто и свято (Фил. 4:8). Това е „библейската сила на позитивното мислене“!

Опитът ни учи, че не е възможно да се мисли за две неща едновременно. Нека да приложим това на практика — ние не можем да мислим и за греха, и за Христос едновременно. Затова, колкото повече мислим за Господа, толкова по-чист ще бъде и нашият живот. Можем да отидем и по-нататък и да кажем, че колкото повече мислим за Господа, толкова повече ще ставаме като Него. Това се подчертава и от Павел в 2 Коринтяни 3:18:

„А ние всички, с открито лице, гледайки като в огледало Господната слава, биваме преобразявани в същия образ от слава в слава като от Господния Дух“.

Този стих засяга важни страни на проблема за християнската святост и затова ние ще му обърнем повече внимание.

„А ние всички...“ — т.е. всички истински вярващи.

„с открито лице“ — грехът поставя преграда между нашите лица и Господа. Когато изповядаме и изоставим греховете си, нашето лице застава открито пред Господа. Тогава няма нищо, което да ни разделя от Спасителя.

„гледайки като в огледало“ — огледалото е Божието Слово.

„Господната слава“ — гледайки в Библията, ние виждаме моралното съвършенство на Господ Исус Христос — Неговия съвършен характер и красотата на всички Негови дела и постъпки.

„биваме преобразявани в същия образ“ — гледайки Го с възхищение, ние всъщност ставаме като Него. Ние се променяме, като Го гледаме. Както някой беше казал: „Виждането спасява, гледането осветява“.

„... от слава в слава“ — тази промяна ни пренася от една степен на слава в друга, по-висока степен на слава. Всичко това не става мигновено, а продължава дотогава, докато нашето внимание е заето от Него.

„като от Господния Дух“ — промяната на нашия характер се извършва от Светия Дух. Той произвежда Христовото подобие у

всички, които наблюдават с вяра достатъчно дълго Спасителя Такъв, Какъвто Го разкрива Библията.

Уилям Лонгстаф е изразил това много добре в следните стихове:

*Гледайки Исус,
като Него ще си ти.
В теб хората ще виждат Него —
сигурен бъди.*

---

[1] В английския превод на стиха: „Turn away my eyes from beholding Vanity“ (KJV) първата и последната дума започват с „T“ и „V“: „TV“ — телевизия (англ.). — Б.р. ↑

ПО-ДОБРЕ Е ДА ИЗБЯГАШ, ОТКОЛКОТО ДА ПАДНЕШ В ГРЯХ!

Има случаи, когато е по-достойно да избягаш, отколкото да останеш — да поставиш няколко здравословни километра разстояние между теб и надвисналото изкушение. Йосиф направи така (Бит. 39:8). Наистина, той загуби дрехата си, но спечели венец. Случаят с Йосиф ни показва на практика, че „онзи, който удря и бяга, остава жив, за да се бие пак“. Християните получават изрично наставление да бягат от блудството (1 Кор. 6:18), от идолопоклонството (1 Кор. 10:14), от сребролюбие (1 Тим. 6:11) и от младежките страсти (2 Тим. 2:22).

Исус ни учеше, че ще се налага често да предприемаме решителни действия. Той каза: „Ако те съблазни ръката ти или кракът ти, отсеци го и го хвърли от себе си: по-добре е за теб да влезеш в живота куц или сакат, отколкото с две ръце или с два крака да бъдеш хвърлен във вечния огън. И ако те съблазни окото ти, извади го и го хвърли от себе си: по-добре е за теб да влезеш в живота с едно око, отколкото да имаш две очи и да бъдеш хвърлен в огнения пъкъл“ (Мат. 18:8-9). Исус сигурно не иска да каже, че ние буквално трябва да осакатяваме телата си, като режем ръцете си или краката си, защото нашите тела са храм на Светия Дух. Това, което Той иска да каже толкова образно, е, че не трябва да си играем с греха, а да се отнасяме сериозно и решително с него.

Някой беше казал, че когато бягаме от изкушението, не трябва да оставяме адреса на мястото, където отиваме.

ОТГОВАРЯЙТЕ НА ИЗКУШЕНИЕТО ТАКА, КАКТО БИ ОТГОВОРИЛ ЕДИН МЪРТВЕЦ!

Какво още трябва да правим, когато пред нас се изправи изкушение? Павел ни напомня, че трябва да считаме себе си за мъртви към греха (Рим. 6:11). Този образ е колкото жив, толкова и незабравим. Представете си един мъртвец в ковчег и до ковчега — неговата бивша любовница. Тя се навежда към него и го поздравява. Никакъв отговор! След малко дамата го поканва да излязат на вечеря. Трупът лежи неподвижен и безмълвен. Жената прилага всичко възможно, за да го изкуши да тръгне с нея и да съгреша, но всичко е напразно — той е мъртъв. Това описание много напомня на случая с Августин. Един ден той срещнал жената, която била негова любовница преди обръщението му. Той веднага се обърнал и бързо закрачил в обратна посока. Дамата завикала след него: „Августине, аз съм, бе, аз съм!“. Августин забързал още повече и ѝ отговорил през рамо: „Да, знам, но това не съм вече аз“.

Ние считаме себе си за мъртви към греха, когато отговаряме на злите увещания на дявола така, както би отговорил един труп. Но това не е всичко. Макар и да се считаме за мъртви към греха, ние се считаме за живи към Бога в Христос Исус, нашия Господ. Това означава, че ние отговаряме на Господа с незабавно послушание, като винаги се стремим да правим това, което е угодно на Неговото сърце.

ИЗБЯГВАЙТЕ ДОРИ И НАМЕК ЗА ОПАСНОСТ!

Като още един практически съвет бихме ви препоръчали да избягвате всякакви дребни фамилиарности от рода на докосвания, милувки, нежни думи, подозрителни движения на тялото и закачливо поведение. В една статия за ежемесечника на Муди, Джери Дженкинс изброява няколко „правила“, които той използва като предпазни мерки, които да пазят него самия, съпругата му, семейството му, работодателя му, местната християнска църква и името на Христос.

1. Винаги когато трябва да се срещна или да вечерям, или да пътувам с жена, която не познавам, правя така, че да станем трима. Ако в последната минута това мое намерение се провали, съпругата ми е първата, която разбира за това.

2. Внимавам с докосването. Когато поздравявам някого, мога да му стисна ръка или да го потупам по рамото, но прегръщам само много близки приятели или роднини, и то само в присъствието на други хора.

3. Ако кажа на някого някакъв комплимент, той обикновено засяга неговите дрехи или прическа и никога неговата личност. Да кажеш колко е хубава роклята, която носи една жена, е много по-различно от това да кажеш колко е хубава самата жена.

4. Избягвам флиртуването или подозрителните разговори дори и под формата на шега.

5. Старая се да показвам на жена си както писмено, така и устно, че не съм забравил брачната си клетва: „Ти си моя жена, докато съм жив на таз земя...“. Даяна не е ревнива съпруга, нито пък някога е изисквала тези уверения от мен, но тя високо цени моите правила и начина, по който ги спазвам.

6. От момента, в който се прибера от работа, до момента, в който децата заспят, не върша никаква писмена или служебна работа. Това ми позволява да прекарвам много време със семейството си, а така също да имам време да ухажвам жена си и да ѝ се радвам.

ИЗБЯГВАЙТЕ ВСИЧКО, КОЕТО ОТСЛАБВА ВОЛЯТА!

Освен че трябва да избягваме всякакви провокационни думи или действия, ние трябва да избягваме и всяко нещо, което намалява вътрешната ни устойчивост към греха, като алкохол, опиати и др.

Под влиянието на опиатите и алкохола хората могат да направят такива неща, които обикновено не правят. Еруин Лацър ни предлага следния коментар:

„Случката с Ной ни показва, че пиянството и неприличното обикновено вървят ръка за ръка. Това е първият случай с напиване, описан в Библията, резултатът от който е непристойното поведение — Ной лежи гол в шатъра си. Алкохолът винаги понижава моралната защита на индивида. Няколко чашки и всички задръжки изчезват и разумният човек може да извърши това, което в нормално състояние никога не би извършил. Наскоро чух един човек да разказва как е стигнал до положението да върши неморални неща: «Напихме се и после...». Алкохолът кара хората да се държат като животни, без изобщо да се чувстват зле поради това. Но алкохолиците откриват, че вместо да разреши проблемите, пиенето само ги изостря“.

ВИК ЗА ПОМОЩ

Какво трябва да правим в минутите на най-жестоки изкушения, когато почти сме готови да им се поддадем и се чувстваме съвсем безсилни? Отговорът на този въпрос е: „Призовете Името на Господа“. „Името Господно е яка кула. Праведният прибъгва в нея и е поставен нависоко.“ (Пр. 18:10) Когато усети, че потъва във водата, Петър извика: „Господи, избави ме“ (Мат. 14:30). И Господ веднага го избави. Той винаги ни избавя веднага.

ВЯРВАЙТЕ, ЧЕ БОГ РАБОТИ В И ЧРЕЗ ВАС!

Семюъл Ръдърфорд обичал да дава следния съвет: „Предоставяйте себе си на обстоятелствата на Неговия избор“. Какво означава това? Нека да позволим на Джон Бърд да ни го обясни: „Това означава, че когато ти и аз представим себе си пред Бога на сутринта и Му представим и деня, който идва, нищо не може да дойде в този ден без разрешението на Божията воля. Всяко нещо си има своето място и всяко нещо си има своята цел. Могат да се случат някои неща, които да нарушат нашите малки планове; могат да се случат неща, които да ни обезпокоят, да променят дори всичко; но ако ние сме предали деня си на Бога, трябва да вярваме, че всяко нещо, което стане в този ден, е дошло, защото е било позволено от Неговата воля. Ние не бива да се бунтуваме срещу това, защото бунтът само ще ни донесе още повече горчивина и ще загубим благословието, което Бог иска да ни даде, а трябва да предоставяме себе си на обстоятелствата на Неговия избор... след което да ги приемаме такива, каквито са“.

Херълд Уайлдиш получил подобно уверение, докато четял Библията си: „Така както си оставил целия товар на своя грях и почивка върху свършеното дело на Христос, така остави и целия товар на своя живот и служение, и почивка върху настоящото действие на Светия Дух. Оставяй се всяка сутрин да бъдеш воден от Светия Дух и върви и Го хвали, като Му позволиш да управлява и теб, и деня ти. Развий навика да разчиташ на Него с радост и да Му се подчиняваш през целия ден, очаквайки от Него да те води, осветлява, укорява, поучава, употребява и прави в и чрез теб това, което Той желае. Разчитай на Неговото действие като на факт, без значение дали го виждаш или чувстваш“.

Да се изпълваш с Духа не е нещо, което предизвиква вълнение, а нещо, което предизвиква святост. Дните ти могат да бъдат пълни с рутинна, еднообразна, дори тежка работа. Понякога ще има и върхови моменти — за да бъдеш насърчен. Но отделните части на машината на живота ти ще се сработват добре. Служението ти ще изпуска искрите на свръхестественото и ти ще бъдеш сигурен, че Бог работи в и чрез

теб, но не за да те направи по-горд. Когато ние докосваме живота на другите, това винаги има някакви последствия за Бога.

И освен това има сила (Лука 24:49; Деян. 1:8), дръзновение на свидетелството (Деян. 4:13, 29, 31), радост (Деян. 13:52), хваление (Лука 1:67-75; Еф. 5:19-20) и подчинение (Еф. 5:21).

Сега ще сменим посоката на нашите разсъждения и ще разгледаме един друг аспект на освещението. Християнинът се намира в две царства — царството на Господа и царството на света. За него е много важно да разбере каква е разликата между тези две царства и къде е неговото постоянно местожителство.

ДВЕТЕ ЦАРСТВА

Това е историята за двете царства. Едното се нарича светът; другото е царството на Божия Син. Те са напълно различни и несъвместими едно с друго. Едното е царството на нравствената и духовна тъмнина; другото — царството на нравствената и духовна светлина. Между тях лежи огромна пропаст.

СВЕТЪТ

Когато говорим за света в този смисъл, нямаме предвид планетата Земя или природата с нейната красота, или дори света на падналото човечество. Имаме предвид езическата цивилизация, която човекът е изградил независимо от Бога; човешкото общество, което е изхвърлило Бога навън; цялата сфера от занимания и дейности, чрез които човекът се опитва да бъде щастлив без Бога. Светът си има своите лъжливи принципи, лъжливи ценности и лъжливи богове. Той се характеризира с низки желания, егоизъм и себичност. Всъщност светът, това е човешкият ред за нещата, който се противопоставя изцяло на Бога. Господ е не само пренебрегнат и отхвърлен, към него се проявява дълбока и открита враждебност; Това не е просто отчуждение — това е война.

ЦАРСТВОТО НА НАШИЯ ГОСПОД

Когато говорим за царството на Божия Син, ние имаме предвид обществото от хора, които признават Исус Христос за Господ и Спасител. За нашите практически цели ние ще го наречем християнското общество. (И макар в технически смисъл да има разлика между царството и църквата, ние ще ги приемем тук като едно и също нещо.)

САТАНА И ХРИСТОС

Сатана е владетелят на света. Той определя какви да бъдат приоритетите му и политиката му. Той е наречен „князът на тоя свят“ (Йоан 12:31; 14:30; 16:11), „богът на тоя свят“ (2 Кор. 4:4) и „лукавият“ (1 Йоан 5:19). Той е „човекоубиец“ и „лъжец“ (Йоан 8:44). Неговата неизменна цел е „да открадне, да убие и да погуби“ (Йоан 10:10).

Господ Исус Христос е Владетелят на другото царство. Неговата цел е да даде живот и да го даде изобилно (Йоан 10:10). Макар и да има много така наречени господари, „за нас има само един... Господ — Исус Христос, чрез Когото е всичко, и ние чрез Него“ (1 Кор. 8:6б).

КОЙ НА КОГО ПРИНАДЛЕЖИ?

Всички неспасени хора са поданици на световното царство (1 Йоан 5:19). Те са такива още по рождение. Те са земни граждани, в смисъл че в света се чувстват като у дома си. Псалмистът говори за тях като за „светските човеци, чийто дял е в тоя живот“ (Пс. 17:14). Те обичат света и светът обича тях (Йоан 15:19).

Когато един човек се новороди, той преминава от първото във второто царство (Йоан 3:3, 5) и израз на това негово преминаване е водното кръщение. И макар че все още живее в този свят, той вече не е част от световната система (Йоан 14:18; 17:11). Той е един пришълец и чужденец (1 Петр. 2:11), който пътува през света към своя небесен дом, без да взема нищо от света върху себе си. Вярващият не обича света, защото знае, че ако го обича, ще бъде враг на Бога (1 Йоан 2:15). Вместо това той съзнателно избира да бъде мразен от света (Йоан 15:18-19; 17:14; 1 Йоан 3:13). В един съвсем действителен смисъл вярващият е особняк, който не позволява на света около него да го моделира по собствения си образ (Рим. 12:2). Той поддържа отношения на враждебност със света, а не отношения на мирно съжителство или на разведряване. Вярващият свидетелства против света, че неговите дела са зли (Йоан 7:7), като едновременно с това разгласява и евангелието — вестта, че хората могат да бъдат освободени от робството на света и да намерят истинска свобода в Христос (2 Кор. 5:18-21).

Светът е изключително привлекателен, примамлив и изкусителен. При някои християни той все още упражнява притегателно влияние и те се чувстват оцетени, когато бъдат изцяло откъснати от него. Затова те се опитват да прескочат оградата. Искат да вземат най-хубавото и от двата свята. Поради тази причина понякога границата между света и църквата става доста размита. Това обяснява защо някой беше казал: „Потърсих църквата и я намерих в света; потърсих света и го намерих в църквата“. А Уърдсуърт казва така:

„Светът е навлязъл в нас твърде много: рано или късно в това харчене и получаване ние ще открием, че сме изхабили себе си“.

Ако едно Божие дете държи да има приятелски отношения със света, Бог много често му позволява да направи това, за да разбере — чрез горчив опит — колко е празен той. Целият свят е една фасада. Всички негови удоволствия са празни и краткотрайни. Той не може да ни даде продължително удовлетворение. Той може да бъде много приятен в нашите мечти и изключително неприятен в нашите спомени.

*Опитах се да пия от пробитото ведро,
но водата в него намаля.
Наведох глава и потърсих с уста,
но тя ми се изсмя и подигра.
Само Исус дава жива вода
и няма да ожаднея до века.
Друг като Него няма храна
и любов, и живот до века.*

Б. Е.

КАКВО ИМА В СВЕТА?

Апостол Павел ни казва, че всичко, което е в света, е „похотта на плътта, похотта на очите и гордостта на живота“ (1 Йоан 2:16). Светът възвеличава секса, страстите, насилието, войната, богатството, социалното положение и властта. Хората от света живеят за времето, а не за вечността; за преходните неща, а не за човеците; за себе си, а не за Бога. Всички техни планове свършват при гроба.

Християнинът има съвсем различна система от ценности. Той е белязан от любовта, а не от похотта; от чистотата, а не от страстта; от хармонията, а не от безредието. Той обича правдата, мира и радостта в Светия Дух (Рим. 14:17). Вместо похотта на очите той търси желанията на вярата. Вместо от похотта на плътта той е обзет от желанията на Духа. Вместо гордостта на живота той търси Божиата слава.

КОЕ Е СВЕТСКО?

В миналото християните са ограничавали светското до кръга на такива табути като пушенето, пиенето, танците, играта на карти и филмите. Сега махалото на ограниченията се е заляляло на другата страна. Сега християните се подиграват на тези забранени неща с шеги от рода на: „Не пия, не пуша, не ям, нито излизам с момичета, които танцуват рап“. Ние непрекъснато се уверяваме един друг, че това не са неща от света, че това, което трябва да избягваме, е лошото отношение, злите подбуди и порочния начин на мислене. Всичко това е накарало Еруин Лацър да каже следното:

„Много от християните се противопоставят срещу изреждането на греховете в списък, не защото искат да издигнат поведението на християнина до радикалното ниво на Новия Завет, а защото искат да понижат собствените си критерии. Може би те подозират, че изпускат някои удоволствия, сред които сигурно има и чувствени. Ето защо те критикуват табути от миналото, като им измислят неверни причини. Техните убеждения непрекъснато стоят върху движещите се пясъци на нравственото безразличие“.

КОЙ СВЯТ?

Светът има различни проявления. Едно от тези проявления е светът на политиката; той е покварен в самата си същност. Друго проявление е светът на търговията; той е пълен с нечестни сделки. Религиозният свят е също едно проявление на света; неговите ръце са изцапани с кръвта на Исус. Има и свят на изкуството, културата и музиката; там Името на Христос е забранено, защото създава чувство на неудобство. Нека да споменем и света на забавленията с неговата нечистота, сексуална разпуснатост и двуличие; негови живи портрети са Холивуд и телевизията.

Как вярващият трябва да отговаря на различните проявления на света? Що се отнася до политическия свят, вярващият трябва да си спомни, че нито Христос, нито апостолите са се занимавали някога с политика. Нима Господ не каза: „Моето царство не е от този свят“ (Йоан 18:36)? И нима Павел не ни напомни, че нашето гражданство не е на земята, а на небето (Фил. 3:20)? Разрешението на проблемите на човека не се съдържа в политиката, а в евангелието на изкупителната благодат.

Божият народ не може да живее в пълна изолация от света на търговията, затова Павел мъдро ни съветва: употребявай, но не злоупотребявай (1 Кор. 7:21). Като войници на активна служба ние не трябва да се заплитаме в житейските работи (2 Тим. 2:4).

Когато говорим за религиозния свят, ние имаме предвид онази сфера, в която Христос от Библията е изгонен. Постоянната заповед за християнина е да излиза към Него въвн от стана на организираната религия, понасяйки Неговия позор (Евр. 13:11-14).

Що се отнася до света на културата, изкуството и музиката, там християнинът трябва да си даде отговор на това кое за него е по-важно. Когато Павел отиде в Атина, един от големите културни центрове по онова време, той не се развълнува от стотиците произведения на изкуството, а от стотиците форми на идолопоклонство... И беше толкова натъжен, че отиде в Ареопага и започна да проповядва благата вест за спасението (Деян. 17).

Какво да кажем за света на развлеченията — света, който забавлява хората по пътя им към ада? Това ли е „животът“? Холивуд безобидно нещо ли е? Телевизията насърчава ли чистотата? Театърът извисява ли ни духовно? Категоричният отговор е, че никой, който се храни с този вид боклук и мръсотия, няма да направи нещо значително за Бога.

Христовият ученик може да заеме едно място извън съществуващия световен ред. Архимед беше казал, че може да премести земята, ако има опорна точка извън нея. Така е и с християнина. Той никога няма да може да помръдне света, ако не се отдели от него.

ДВА ВИДА МЪДРОСТ

Нека видим сега какви са разликите между мъдростта на света и Божията мъдрост. За да подчертаем контраста помежду им, ще ги подредим в две колони.

Светската мъдрост	Божията мъдрост
Истинско е това, което може да се види, пипне и вземе.	Духовните ценности имат значение; всичко останало е преходно (2 Кор. 4:18).
Мъдростта се намира в човешкия ум и интелект.	Страхът от Господа е началото на мъдростта (Пс. 111:10).
Величието е да бъдеш господар, да ти служат.	Величието е да заемеш по-ниско място, да бъдеш слуга (Лука 22:26-27).
Истината е това, което изглежда общоприето от обществото във всеки отделен момент от неговото развитие.	Истината е това, което Бог казва за всяко нещо (Йоан 17:17). Тя никога не се променя.
Целта е да имаме все повече и все по-голямо. Голямото е красиво.	Ударението е върху малкото, остатъка, качеството на няколкото (вж. армията на Гедеон, Съдии 7:1-7).
Човек запазва живота си, като живее за себе си, остава верен на	Човек запазва живота си, като го изгуби заради Христос и благовестието (Марк 8:35). „Нека всеки счита другия по-горен от себе си“ (Фил. 2:3б) и живее за другите.

себе си и слага себе си на първо място.	
Успехът се постига чрез изкачване на върха, постигане на известност, слава, високо социално положение и престиж.	Ученичеството е път на отказване от себе си (Фил. 2:7).
Богатството се събира чрез натрупване на имоти.	Истинското богатство е душевното благосъстояние. Вярващият си събира съкровища на небето (Мат. 6:20). Той е богат, но не на изобилие от материални блага, а на духовни богатства и в оскъдието на нуждите си. Отказвайки се от всичко, той печели всичко.
Да вярваш означава да виждаш. Светският човек ходи чрез виждане.	Да виждаш означава да вярваш. Божието дете ходи чрез вяра; не чрез виждане (2 Кор. 5:7).
Целта оправдава средствата.	Вярващият прави само това, което е добро, подчинява се на Божието Слово и оставя последствията на Него (Деян. 5:29).

Противопоставяйки светската мъдрост на Божията мъдрост, Павел пише: „... понеже в Божията мъдрост светът не позна Бога чрез мъдрост, Бог благоволи чрез глупостта на това, което се проповядва, да спаси вярващите... но ние проповядваме разпънатия Христос: за юдеите — препънка, а за езичниците — глупост, но за самите призвани — и юдеи, и гърци — Христос, Божия сила и Божия премъдрост. Защото Божието глупаво е по-мъдро от хората и Божията немощ — по-силна от хората“ (1 Кор. 1:21, 23–25).

МЕТОДИТЕ НА ДВЕТЕ ЦАРСТВА

Щом като мъдростите на двете царства са толкова различни, логично е да се очаква, че и техните методи и стратегии също ще се различават. Тук ви предлагаме някои от тези разлики:

Методите на света	Методите на Христос
Помагай на този, който помага и на теб.	Помагай на този, който не може да ти се отплати (Лука 14:12-14).
Отмъщавай: танто за танто.	Отвърщай на злото с добро (Рим. 12:20; 1 Сол. 5:15).
Използвай насилие, ако е необходимо.	Обърни другата си буза (Лука 6:27-29).
Разпределяй според алчността.	Разпределяй според нуждите (Мат. 20:1-16).
Преодолявай препятствията с подкупи, рушвети и корупция.	Винаги постъпвай правдиво (1 Йоан 2:1) и не прави компромиси и фалшификации.}
Играта се нарича конкуренция.	Сътрудничество и взаимопомощ, без жертване на никакви принципи — това е пътят (1 Кор. 12:25).
Работи колкото може по-малко, като се стремиш да вземеш колкото може повече.	Работи като за Христос (Кол. 3:22-24), като се стараеш да поддържаш добро свидетелство във всички области чрез усърдие и отлично поведение.
Съди по външния вид.	Съди справедливо (Йоан 7:24).

ВИДОВЕТЕ ОРЪЖИЯ

Оръжията на света са не само пушките и танковете, но и парите, пропагандата, известността, психологическата манипулация на хората и всякакви други нечестни средства. Оръжията на вярващите са Божието Слово, молитвата, вярата и любовта. Те са достатъчно силни „за събаряне на крепости“ (2 Кор. 10:4).

ПОЧЕСТИТЕ

Какви са почесите на света? Как той вдъхновява и мотивира своите поданици? Почестите на света са почетните ленти, значки, медали, дипломи, униформи и титли. Веднъж Наполеон вдигнал високо едно малко парче цветна лента и казал: „С няколко ленти като тази бих могъл да построя цяло царство!“. Наистина е странно, когато си помислиш, че можеш да купиш всички ленти, които искаш, за няколко лева в кварталната кинкалория. Има мъже и жени, които са готови да тичат четиридесет и два километра, за да получат венец — един нещастен венец, който скоро ще увехне. Такива са почесите на света.

Павел ги нарича тленни венци и добавя, че християните се стремят да получат нетленен венец (1 Кор. 9:25). Божието Слово мотивира вярващите да се борят за венеца на правдата, венеца на живота, венеца на радостта и венеца на славата. Тези, които изповядат Христос пред човеците, Христос ще ги изповяда пред Бог Отец и всичките свети ангели (Мат. 10:32; Лука 12:8). А има ли почест, която да може да се сравни с тази, която се съдържа в думите на Спасителя: „Хубаво, добри и верни слуго“ (Мат. 25:21, 23)? Вярата помага на вярващия да каже:

*О, светска суета и празнота!
Всичко в теб е измама и лъжа!
Аз зная по-добра и светла страна,
където властва истина и красота,
където Христос е приготвил за нас
небесен дом за вечността.
Там Господ Исус ще гледам аз
и Бог ще обитава между нас.*

Хана Бърлингем

ИДЕАЛНИЯТ ГРАЖДАНИН

Идеалният гражданин на света е богатият, надменен и нагъл човек, който се смята за особено велик. Но не и в царството на Христос! Тук идеалният гражданин е бедният по дух, скърбящият, кроткият, жадуващият за правдата, милостивият, чистият по сърце, миротворецът и гоненият заради правдата (Мат. 5:3-12). Исус проявява особена загриженост към глупавите, слабите, долните, презрените, бедните и обезнаследените (1 Кор. 1:27-29; Яков 2:5).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Христос умря, „за да ни избави от настоящия свят на злото“ (Гал. 1:5). Светът е разпънат за нас и ние — за света (Гал. 6:14). Кръстът е цялата наша слава.

Светът не даде на нашия Спасител нищо освен кръст и гроб. Бог ни забранява да си бъдем у дома в една такава система.

*Ние сме странници и чужденци на света,
не искаме дом на земята.
Твоят кръст отрязва връвта
и ни даде съкровище в небесата.*

Джеймс Дек

Светът е под Божието осъждане. Апостол Йоан казва, че светът преминава и заедно с него — неговите похоти. Доналд Грей Барнхауз мъдро ни съветва: „Ние не трябва да се интересуваме от света, защото това е една осъдена цивилизация, предопределена да бъде разрушена от Господа, който бе разпънат от нея. Идеалите, принципите и методите на нашия живот не могат да се смесят с тези на света, без да бъдат покварени или замърсени“.

„И светът преминава, и неговите похоти; но който върши Божията воля, пребъдва вовеки.“ (1 Йоан 2:17)

Това, че живеем като граждани на небето, е много важно: ние сме в света, но не сме от него. Има обаче още един важен въпрос, който не трябва да се пренебрегва — въпросът за греха и истинското покаяние. И така, сега ще преминем от урока по обществознание към урока по анатомия.

АНАТОМИЯТА НА ГРЕХА И ПОКАЯНИЕТО

Какво е грях? Грях е всяко действие, дума, мисъл или мотив, който не съответства на Божието съвършенство (Рим. 3:23). Грях е всяко нарушение на Божията воля. Грях е не само да правиш зло, но и да не правиш доброто, което знаеш, че трябва да правиш (Яков 4:17). Грях е да правиш нещо, за което се съмняваш, че е добро (Рим. 14:23). Грях е всяко беззаконие — всяко противопоставяне на човешката воля на Божията воля (1 Йоан 3:14).

Грехът е всеобщ. „Наистина няма човек на земята, който да струва добро и да не греши.“ (Екл. 7:20)

Грехът е присъщ на човека. Всеки човек се ражда в нечестие и бива заченат в грях (Пс. 51:5).

Грехът е всепроникващ. Човекът е изцяло покварен. Грехът е засегнал всяка част от неговото същество (Рим. 3:13-18). Макар и да не е извършил всички описани грехове в Библията, достатъчно е това, че е способен да ги извърши.

Грехът започва в мисълта (Яков 1:13-15). В мислите си човек може да стигне до такива далечини в страната на злото, каквито човешко око не може да проследи. Колкото повече човек мисли за греха и обикаля около него с любопитство и интерес, толкова по-голяма става вероятността да го извърши.

Грехът е нещо сериозно, защото е противен на Бога (Пс. 51:4а). Страданията на човечеството, страданията на Господа заради нашите грехове и страданията на спасените в ада ни показват колко сериозно нещо е грехът.

Грехът заробва (Рим. 6:15-16а). Той обвързва своите пленници с веригите на похотта, алчността и всякакви други зли навици.

Грехът е измамлив. Той предлага удоволствие, но не може да даде трайно удовлетворение. Обещава да даде освобождение от наказанието, но не може да даде избавление. Лицето му може да бъде много красиво, но гърбът му е ужасно уродлив.

Грехът заслепява. Човек може да го забележи много по-лесно в другите, отколкото в себе си. В нас той изглежда доста приятно; в другите е отвратителен. Ние сме готови веднага да извиним себе си, стига да намерим някой, който е по-лош от нас. По-голямото зло у другите е утешение за покварените ни сърца.

Грехът закоравява. Когато извършим един грях за първи път, съвестта ни вдига врява до небето. Всяко следващо повторение на този грях заглушава все повече и повече гласа на съвестта. Накрая съгрешаваме съвсем безболезнено, без това изобщо да ни притеснява. Ние ставаме напълно безчувствени.

Грехът измества вината върху друг. Когато съгреси, Адам обвини за това Бога и жена си: „Жената, която си ми дал за другарка, тя ми даде от дървото, та ядох“ (Бит. 3:12). А Ева обвини дявола: „Змията ме подмами, та ядох“ (Бит. 3:13). В днешно време техните потомци обвиняват обществото, родителите или приятелите. Предлагаме ви няколко обяснения на хора, извършили пътни катастрофи, които те са представили на застрахователните си компании.

„Минувачът не знаеше накъде да тича, затова аз връхлетях върху него.“

„Мъжът се беше разпрострял върху целия път. Аз трябваше да завия няколко пъти, преди да го ударя.“

„Откъснах се от края на пътя, погледнах тъща си и се блъснах в насипа.“

„Телефонният пост бързо приближаваше. Опитах се да се махна от пътя му, когато той ме удари отпред.“

Грехът никога не остава незабелязан (Евр. 4:13). Тайният грях на земята е явен скандал в небесата.

Грехът никога не е статичен. Той действа като квас. Често пъти първата лъжа трябва да се подкрепи от други лъжи. Когато един човек извърши нещо непристойно, той започва да си мисли, че след като вече е стигнал дотук, може да продължи и по-нататък. Тъй като хората са склонни да извиняват собствените си грехове, можем да кажем, че колкото повече хора извършват даден грях, толкова по-малко този грях

ще бъде осъждан като такъв и толкова повече обществото ще го приема като цяло. Така грехът започва да расте като снежна топка.

Грехът носи страдания на невинните, а така също и на бъдещите поколения. Децата на алкохолика също участват в неговото нещастие. Има случаи на заразяване със СПИН чрез преливане на кръв. Приемането на наркотик от една жена води до увреждания в бъдещите ѝ деца. Никой не е отделен от другите. Всяко нещо, което върши един човек — било то зло или добро — засяга по някакъв начин и другите хора.

Грехът има последствия както за този живот, така и за бъдещия. В този живот той нанася вреди върху духа, душата и тялото на човека. В бъдещия живот той води до вечната смърт и ада.

С изключение на спасението чрез вяра в Господ Исус Христос последствията на греха не могат да бъдат избегнати по никакъв начин.

Нека да вземем за пример действието на греха в живота на Давид.

Давид е имал всичко — красива външност, богатство, положение, име, семейство и приятели. От един невзрачен овчар той е бил издигнат до положението на цар на Израел. Съвсем очевидно е, че той се е радвал на Божието благоволение и че пред него е стояло едно многообещаващо бъдеще. Целият свят е бил в краката му.

Но Давид си е позволил да се подхлъзне и да се отдаде на бездействие и безгрижие. Вместо да отиде на война като всички останали, Давид е останал вкъщи, наслаждавайки се на уют и спокойствие. Ако беше зает с нещо, едва ли щеше да се поддаде на надвисналото изкушение. Тази липса на дисциплиниране на тялото е дала възможност на дявола да построи един добър брегови плацдарм и да извърши успешен десант.

Изкушение! В един момент, когато Давид се отказва от всякакви защитни мерки и се разхожда безцелно на покрива на царската къща, той поглежда навън и вижда една жена с необикновена красота. Тя се къпе.

Умът му започва да работи трескаво! Въображението му извиква една от друга по-възбуждащи картини. Желанието става все по-силно и по-силно. Той трябва да я има. А и защо да я няма? Нима е лошо човек да бъде щастлив? Нима животът не е за това?

И едновременно с това навсякъде светят червени светлини. Съвестта му вика: „Не! Не! Не! Не бива да го правиш. Това е грях. Това е прелюбодеяние. Спри!“. Дори когато изпраща слугите си да я доведат, един от тях възразява, като му казва, че това е жената на един от неговите най-верни военачалници.

Оспорваната битка продължава... Вече не става въпрос за това кое е право и кое криво. Разумът, мъдростта и правдата му казват да послуша гласа на съвестта и да се оттегли. Но той не може да устои на огромното изкушение да яде от забранения плод. Дори и да се наложи да продаде първородството си за една чиния „червено варено“, той пак трябва да получи това, което иска. Нищо не изглежда толкова важно като този краткотраен миг на страстта. Той е готов да жертва щастието си, семейството си, репутацията си, само и само да може да се наслади на това моментно задоволяване на страстта.

БЕЗРАЗСЪДНИЯТ СКОК

И така, Давид взема решение и скача. Страстта заглушава напълно гласа на непорочността. Силата на физическите инстинкти се оказва много по-голяма от силата на разумните аргументи. Дори надеждата за небето и страхът от ада изглеждат много далечни. За един кратък миг страстно преживяване Давид разменя честта на Бога, собственото си свидетелство, престижа на своето семейство, уважението на приятелите си и силата на неопетнения характер.

Александър Макларън казва така: „В този момент Давид забравя копнежа си по правдата, отказва се от всички радости от общението с Бога, пуска тъмнина в душата си, слага край на благоденствието си, донася на главата си беди за всички останали дни от живота си и позволява името му да стане мишена за подигравките на всички тогавашни и бъдещи присмиватели. Той се държи недостойно и като човек, и като цар, и като войник“.

И така, също като Исав, Давид продава първородството си за една чиния варена чорба.

Преди да бъде извършен, грехът е изглеждал много красив. Сега, след като вече е извършен, той е отвратителен. Давид се чувства омърсен. Както и да се опитва да смекчи нещата, вината го разяжда. Забраненият плод винаги оставя в устата горчив вкус. Може би ще успее да прикрие греха така, че изобщо да не се забележи? Ще изпрати своя верен военачалник на най-тежкото място на битката, където със сигурност ще бъде убит. Тогава хората ще си помислят, че нероденото още дете е от законния съпруг и тогава Давид ще може да се ожени за вдовицата.

Царят си мисли, че никой друг няма да разбере. Но Бог вече е разбрал и е много разгневен. Той обича Давид прекалено много, за да му позволи да се измъкне така. В продължение на една година Господ непрекъснато му напомня за извършените грехове на прелюбодейство и убийство, но Давид не желае да разбере нищо и остава студен като камък. Срамът и позорът го разяждат като ръжда, но той въпреки това

не желае да съкруши сърцето си и да се покае. Дали защото е горд или непреклонен, или и двете?

Най-накрая Господ изпраща при Давид Своя пророк Натан, за да му разкаже една притча. В нея се говори за един богаташ, който откраднал единствената овца на един бедняк. Справедливо възмутен, Давид заявява, че нарушителят трябва да се накаже със смърт.

И така, царят пада в капана. Нарушителят е самият той. Той може да види греха във всеки друг, но не и в себе си. Обвинявайки богаташа, царят обвинява всъщност себе си. Изведнъж Давид застава ням и безпомощен.

ИСТИНСКОТО ПОКАЯНИЕ

Той е съкрушен. Ледът на големия айсберг се разпуква. Давид излива своята мъка и покаяние пред Бога. Ние можем да разберем какви са били неговите чувства и преживявания от Псалм 51. Позволете ми да ви го преразкажа.

Милост, Господи! Моля за Твоята милост! Зная, че заслужавам да бъда наказан. Но Ти си Бог на неизменната любов и затова Те моля да не се отнесеш към мен така, както заслужавам. Твоята милост е преизобилна и затова аз се осмелявам да моля да изличиш ужасното ми престъпване на светия Ти закон.

Измий ме изцяло от всяко мое нарушение на светите Ти наредби и ме очисти от всички петна на греха.

О, Боже мой, признавам пред всички, че съм престъпил Твоя закон. Всички видяха моя грях и сега нека всички видят и моето покаяние. Мисълта за моята вина ме преследва ден и нощ и аз вече не мога да издържам.

Сега виждам ясно, че пред Теб съм съгрешил, че пред Теб съм сторил това зло. Разбирам, че съм съгрешил и пред Витсавее и пред верния ѝ съпруг Урия — Бог да ми прости тази моя измяна пред смелия ми военачалник. Но аз разбирам, че грехът ми е първо пред Теб. Твоят закон съм престъпил. С Твоята воля съм се подиграл, Твоето име съм опозорил. Затова аз заставам на Твоята страна против себе си. Ти си абсолютно справедлив във всяка Твоя присъда и никой не може да намери в Теб каквото и да било несъвършенство.

Господи, аз съм зъл. Роден съм в нечестие и, ако погледна още по-дълбоко, трябва да кажа, че съм бил и заченат в грях. Когато казвам това, не обвинявам майка си, нито искам да намаля вината си. Това, което искам да кажа, е, че не само съм извършил грехове, но че съм грешен в

самото си естество. Ти мразиш греха, а обичаш искреността в дълбоката същност на човека, затова аз сега идвам при Теб и Те моля да ме научиш на мъдрост в скришното на сърцето ми.

Ти си казал, че прокаженият трябва да се измие с исоп и вода (Лев. 14:1-8). Да, Господи, аз съм болен от нравствена проказа. „Поръси ме с исоп, и ще бъда чист; измий ме, и ще стана по-бял от сняг.“

Когато съгреших, аз изгубих радостта и веселието. Толкова отдавна не съм бил истински радостен и щастлив. Дай ми да мога отново да пея. Когато съгреших, се почувствах така, като че ли си счупил костите ми. Вече не можех да танцувам пред Теб на светите празници. Моля Те, изцели ме от тези рани, за да мога и аз да Те хваля и да танцувам заедно с Твоя народ. О, Господи, умолявам Те, отвърни лицето Си от моите грехове; не ме осъждай и не ме наказвай. Изличи и последния остатък от ужасните ми беззакония. Как ме пронизват всеки път, когато помисля за тях!

Когато погледна назад, разбирам, че всичко започна от моя ум. Мислите ми бяха замърсени. Занимавах ума си със зло, докато накрая го извърших. Затова сега Те моля да сътвориш в мен чист ум. Зная, че когато изворът е чист, тогава и водата, която изтича от него, е чиста. Да, Господи, обнови цялото ми вътрешно същество, за да мога твърдо да устоявам срещу бъдещите нападения на греха.

Господи, не ме изоставяй, нито ме отхвърляй от присъствието Си. Не мога да понеса мисълта, че ще бъда далеч от Теб или че Светият Дух ще ми бъде отнет. Във времето, в което живея, Ти отнемаш Светия Си Дух от хората, които не Ти се подчиняват. Ти направи това със Саул (1. Царе 16:14) — потръпвам от ужас, когато си спомням за последствията от това. Моля Те, Господи, пощади ме от тази съдба!

Както вече Ти казах, аз загубих радостта си — не спасението си, а радостта от Твоето спасение. Сега, идвайки при Теб в покаяние, изповядвайки и изоставяйки

греха си, аз Те моля да съединиш скъсаните струни, за да свирят отново. Моля Те не само да ми дадеш отново радостта от Твоето спасение, но и да поддържаш в мен дух на готовност. Направи ме готов да ти се подчинявам и да Ти бъда угоден във всичко. Тогава аз ще стоя твърдо в пътищата на правдата.

Едно от последствията на Твоето прощение ще бъде това, че аз ще свидетелствам пред други престъпници и ще ги науча на пътя на прошката и мира. Когато чуят какво си направил за мен, и те ще пожелаят да се върнат при Теб.

Освен това, ако ме избавиш от виновността за кръвта — о, Господи! — целият свят ще чуе свидетелството ми за Твоето избавление. Толкова ми тежи моята вина за кръвта на Урия, Господи, Боже на моето спасение! Дай ми възможност за едно ново начало и аз ще Те хваля вовеки.

Заради този мой грях устата ми се затвори и онемя. Моля Те, Господи, отвори я чрез Твоето прощение и устата ми ще пее и ще разгласява Твоята хвала.

Господи, аз не вярвам, че ритуалите и церемониите ще ми донесат прощение. Зная, че те не са Ти угодни. Ако мислех, че обичаш жертвоприношения от животни, щях да ти ги принеса. Но всеизгарянията не носят радост на Твоето сърце. Истина е, че Ти си наредил всички тези жертвоприношения и всеизгаряния, но те не са били главното желание на Твоето сърце. Съкрушено сърце и разкаян дух — това е жертвата, която Ти е угодна. Ето моето разбито и разкаяно сърце — зная, че Ти няма да го презреш.

А сега, Господи, искам да Ти се помоля освен за себе си и за Твоя скъп народ. Имай благоволение да го обсипеш с добрини. Съгради отново стените на Ерусалим. Моите грехове нанесоха двойна вреда и върху напредъка на Твоето дело. Дадох повод да се укорява името Ти. Дано сега Твоето дело да напредва успешно!

Когато пребъдваме в общение с Теб, когато признаваме и изоставяме греховете си, Ти ще бъдеш доволен от нашите жертви на правда. Нашите приноси,

които показват дълбокото отдаване на сърцата ни, ще донесат радост на Твоето сърце. И ние ще принасяме юнци на олтара Ти, за да хвалим Бога, който прощава грехове и показва милост към нечестието.

Всичко това напълно естествено ни води към темата за сексуалните грехове, включително и хомосексуализма. И тъй като живеем в едно общество, което обръща изключително голямо внимание на секса, смятаме за наложително да се заемем с въпроса без никакви заобикалки.

ОБЛАСТТА НА МОРАЛНАТА ЧИСТОТА

Коя е тази част от фронта, на която Сатана е спечелил едни от най-големите си победи? На този въпрос както Библията, така и историята на църквата отговарят: „Сексът“. Сексуалната нечистота е едно от най-големите оръжия на Сатана. Самсон, Давид и Соломон са едни от най-ярките примери на хора, които са били хванати в капана на неконтролируемите страсти. Оттогава не един християнски водач е претърпявал провал в това отношение, като се е заплитал в забранени връзки и е претърпявал корабкрушение. Магистралата на светостта е покрита с безброй тела на отпаднали от борбата християни (що се отнася до служението им на Бога). Има една важна причина, поради която е добре да разгледаме проблема от библейска гледна точка.

Бог е вложил в нас различни инстинкти или апетити, един от които е сексуалният. Тези инстинкти са дар от Бога и като всеки Божи дар са добри сами по себе си.

Но освен че могат да се употребяват за добро, Божиите дарове могат да се употребяват и за зло. Огънят и водата са много полезно нещо, когато са под контрола на човека, но могат да бъдат и много унищожителни, когато се оставят да действат неконтролируемо.

Единствената правилна употреба на секса е в брака. Това е един от неизменяемите закони, които Бог е вложил в тъканта на човешкия живот. Той е един добър закон, предназначен за духовното, физическото и нравственото добро на човека.

Бог е Онзи, който е постановил брака (Бит. 2:18). Той е направил това още преди влизането на греха в света — факт, който разобличава всяко твърдение, което гласи, че бракът не е толкова свято нещо. „Женитбата да бъде на почит у всички и леглото — неосквернено“ (Евр. 13:4а).

Божията воля е човекът да живее в семейство. Според Божието намерение семейството трябва да бъде моногамно, т.е., един мъж да се жени за една жена (Бит. 2:24; Мат. 19:5-6; Еф. 5:22-33). Освен това Бог иска семейството да бъде трайно, т.е., да продължава до смъртта на

партньорите. Бракът е добър за всички, не само за вярващите. И макар че той не е институция, присъща само на християните, нека не забравяме, че Господ Исус го освети на сватбата в Кана (Йоан 2:1-11), а Павел го сравни с отношението между Христос и църквата (Еф. 5:22-33).

(Вярно е, че някои християни биват призвани да живеят безбрачен живот, но това е по-скоро изключение, отколкото правило.)

ЕДИНСТВЕНАТА ПРАВИЛНА УПОТРЕБА НА СЕКСА

Сексът в семейството води до удоволствие и удовлетворение. Сексът извън семейството е един вид саморазрушение. „Всеки друг грях, който би направил човек, е вън от тялото; но който блудства, съгрешава против своето си тяло“ (1 Кор. 6:18б).

Понякога могат да се чуят твърдения, че брачната церемония и брачното свидетелство не са необходими. Ако двама души се обичат, могат да живеят заедно и Бог ги счита за женени. „Браковете се сключват в небето“ — така казват.

Но това не съвпада с мнението на Библията. Така например, когато Исаак се ожени за Ревека, техният брак включваше както церемония, така и договорни отношения (Бит. 24:53-58). Когато попитаха Ревека: „Отиваш ли с тоя човек?“, тя отговори: „Отивам“. Слугата даде на Ревека и на семейството ѝ дарове от сребърни и златни накити и облекла.

Бог описва отношенията Си с Израел като отношения, които следват сключването на определен завет (Езек. 6:8б, вж. също Мал. 2:14б).

Определено може да се говори за брачна церемония и при сватбата в Кана Галилейска. Сключването на брак се е отбелязвало със сватбени тържества (Мат. 22:1-14; Лука 14:8), които са продължавали от седем до четиринайсет дни. На тях гостите са получавали сватбени дрехи (Мат. 22:12). В Лука 12:36 четем за един господар, който се е връщал от сватба.

Според Божията воля семейството трябва да бъде моногамно (Бит. 2:24). Истина е, че в Библията има много случаи на многоженство и други нарушения на брачния закон, но това, че ги има, не означава, че Бог ги одобрява. Бог желае Неговият народ да се въздържа от всяко зло (1 Сол. 5:22).

ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ОТГОВОРНОСТТА

Хората все още не са престанали да се измъкват от отговорност, като търсят други обяснения за своето непослушание. За да оправдаят свободната любов и извънбрачните си сексуални отношения, много от тях са готови да изкривят и Писанията. Чък Суиндъл ни предлага следния списък от твърдения на така наречената „теология на приспособяването“:

- Бог желае аз да съм щастлив. Но аз не мога да съм щастлив с нея и затова я напускам... Зная, че Той ще ме разбере.

- Едно време това може да се е смятало за неморално, но не и днес. Господ ми е дал това желание в сърцето и няма да има нищо против да му се насладя.

- Вижте, никой не е съвършен. Аз затънах малко по-дълбоко, отколкото очаквах. Съгласен съм, че това не е добро, но за какво е милостта в края на краищата?

- Аз? Да Му се помоля за прошка? Та това е смешно! Моята връзка с Бога е много по-дълбока от едно такова повърхностно нещо като покаянието.

- Хей, ако ти е приятно — давай! Животът е прекалено кратък, за да му мислиш толкова. Не сме под закон, нали!

- И какво ако си позволя малко свобода... за да стане по-интересно? Какво е животът без емоции и риск? Всички тия „недей да...“ са нереалистични.

Към този списък бихме могли да прибавим и следното:

- Всичко, което се прави от любов, е добро.

- Ние живеем във века на Възраждането; вече не сме омотани от табутата на Средновековието.

- Защо да не оставя съвестта ми да реши?

- Всички го правят. Защо да не го правя и аз?

Независимо от всички тия разсъждения трябва да кажем, че сексуалната нечистота не е престанала да бъде зло (1 Сол. 4:3) и не е престанала да взима своите жертви. Все още е вярно, че ще пожънем това, което посеем (Гал. 6:7). Все още е вярно, че пътят на

престъпниците е неравен (Пр. 13:15б). Все още е вярно, че „Бог ще съди блудниците и прелюбодейците“ (Евр. 13:4б). Все още е вярно, че сексуално разпуснатите хора няма да бъдат допуснати в небето (1 Кор. 6:9-10) и че техният дял ще бъде в огненото езеро (Откр. 21:8).

Независимо от всички свои протести хората не могат да избягат от чувството за вина и нечистота. Не могат да избегнат и физическите и психическите увреждания (Рим. 1:27; 1 Кор. 6:18). Независимо от прогреса в медицината те все още страдат от венерически заболявания.

Но това не е цялата картина. Провалът на един човек не означава, че Бог е сложил край на отношенията си с него. Ако той не е спасен, може да се покае за греха си и да се довери на Исус Христос като на свой Господ и Спасител. И тогава ще разбере, че Бог е загърбил както този грях, така и всички други негови грехове. Бог е простил и забравил. Случаят е приключен.

Ако човекът е спасен, той може да признае и изостави своя грях и да бъде напълно уверен, че Бог му го е простил. Бог е верен и праведен да прости. Той е верен на собственото си обещание. И може да прости праведно, защото Спасителят е платил цената за греха и казва: „Пиши това за моя сметка“.

СЕКСУАЛНИТЕ СКАНДАЛИ

През последните години църквата беше разтърсена от скандални истории за сексуалния живот на изтъкнати църковни дейтели. Преди единадесет години избухна скандал с прочут телевизионен евангелист. Известен изследовател на библейските пророчества напусна съпругата си и замина с друга жена. Видна християнска писателка и лекторка по проблемите на преодоляването на съпругески конфликти се разведе със съпруга си и се омъжи за друг мъж. Председателят на една християнска студентска организация трябваше да напусне организацията поради разкрития за непозволена връзка три години преди това. Този тъжен списък може да бъде продължен още дълго.

Обикновената реакция на християните при такива случаи е да дръпнат една плътна завеса върху скандалните истории. Това е разбираемо. Някои смятат, че да се приказва за това би било клюкарство. Това също е разбираемо. Но медалът има и друга страна. Постоянното покриване на тези морални провали може да се окаже една много лоша услуга на църквата. Ако тези ужасни истории се знаеха по-добре от другите християни (без да се споменават непременно и имената), те биха могли да им послужат като предупреждение, когато се изправят пред същото изкушение. Добре е известно, че Библията използва примерите с провалите на другите, за да ни предпази от подобни неуспехи.

Когато наблюдаваме тези катастрофи по магистралата, която води към светостта, не може да не се запитаме: „Защо някои падат, а други — не?“. Всички, които успяват да минат невредими, признават, че тяхното устояване не се дължи на нищо друго освен на Божиата милост. Те остро чувстват своята неспособност да се противопоставят на изкушението със собствените си сили.

Освен това трябва да признаем, че някои от християните са обект на по-големи изкушения от други. Тези, които се бият на предната линия на духовната война, са обект на специални нападения от страна на Сатана. Надарените и красивите и онези, които имат гореща кръв и динамичен характер, понасят нападения, непознати за останалите.

Някои християни са лишени от голямото благословение да имат братя и сестри, които да се молят за тях.

Няма християнин обаче, който да не е изложен на опасности — някой повече, друг по-малко. Нека никога да не забравяме това.

Липса на молитва. Винаги е опасно, когато престанем да признаваме нуждата си от поддържащата сила на Господа. Особено е важно да признаваме собствената си склонност към съгрешаване и нуждата си да разчитаме на Господа във всеки момент от нашия живот.

Пренебрегване на Словото. Затворената Библия не може да ни предложи предупреждението, увещанието и насърчението, от което толкова се нуждаем. И обратното, Писанията могат да ни говорят силно и ясно в моментите, когато сме изправени пред изкушението да съгрешим.

Изолиране от общението в църквата. Самотната овца е лесна плячка за вълка. Отделеният от огъня въглен угасва много бързо.

Неконтролирани мисли. Грехът започва от ума (Яков 1:4-5). Вярващите, които непрекъснато подхранват ума си със сексуални фантазии, почти неизбежно преминават от мисленето към действието. Затова и Исус ни предупреждава да не гледаме с желание за прелюбодеяние (Мат. 5:28). Ако човек никога не си мисли за прелюбодеяние, той никога няма и да го извърши.

Продължително въздържание. В 1 Коринтяни 7:5 Павел наставлява семейните двойки да не се въздържат от сексуален живот, освен по взаимно съгласие и когато искат да се отдадат на пост и молитва. Продължителната раздяла ги излага на опасност да бъдат изкушени от дявола заради неспособността им да се владеят.

Самота. Самотата често кара човек да действа неразумно и отчаяно. Един от успешните начини на лечение на това положение е потапянето в неуморно служение за Господа и всеотдайна служба за другите.

Неподобаваща фамилиарност. Исус каза: „Ако те съблазни ръката ти, отсеци я“ (Марк 9:43). При започването на един семинар говорителят изказа следния призив: „Не докосвай жената. Не докосвай парите. Не докосвай славата“. Безобидната на пръв поглед милувка, прегръдка или потупване могат да послужат като ключ, който да отвори вратата към по-голяма близост. Един многообичан проповедник

по радиото не можел да се държи далече от жените. Резултатът бил заточение в духовния „Сибир“.

Неспособност за избягване на провокиращи ситуации. Сам със секретарката след работа. Сама със съветника по семейните проблеми, към когото изпитваш все по-голяма привързаност. Сам с жената на твой познат в самолета, мотела или колата. Ситуации, които започват съвсем невинно, могат да се развият в огромни по размер пожари.

Маргарет Хес ни предлага следните съвети:

„Поставете граница на отношенията си с противоположния пол. Един психиатър каза, че избягва да си назначава час в края на работния ден със сама жена. Един съветник спомена, че когато съветва жена, винаги я кани да седне на другия край на бюрото и винаги дърпа завесите на прозореца настрани. Един лекар посочи, че когато преглежда жена, вика в стаята и сестра. Шефът би могъл да избягва да вечеря сам със секретарката си, както и да остава сам с нея в офиса до късно вечерта. Съпругата домакиня би могла да избягва провокиращи ситуации със съседите си, когато съпругът ѝ не е в града. Красивата съпруга не би трябвало да прекарва три месеца на село, оставяйки мъжа си да се грижи сам за себе си. Нито пък трябва да се грижи за някой чужд съпруг, чиято жена е заминала някъде за през лятото. Също така един християнин не би трябвало да показва прекомерна загриженост към жена, чийто съпруг е заминал някъде в командировка. Тя има празнота, която само съпругът ѝ може да запълни“.

Лентяйство. Алергията към труд е злокачествено заболяване. Също толкова злокачествена е и неспособността на един човек да запълни деня си с конструктивна, удовлетворяваща дейност. Ние всички имаме нужда от дисциплинираност, която да ни държи достатъчно заети, за да не се поддаваме на изкушения, и не прекалено заети, за да нямаме време за общение с Бога.

Гордост. Ласкаенето на един брат от други християни често пъти води до главозамайване и гордост и човекът започва да си мисли, че е особено велик, че целият свят е негов и че грехът изобщо не може да го засегне. Това е една много голяма опасност. „Гордостта предшества погибелта, а високоумието — падането“ (Пр. 16:18).

Популярност. Всеки, който търси да бъде популярен, „си навира главата в устата на лъва“. Като цяло популярността не е добро нещо в живота и служението на християнина. Коутс казва така:

„В мига, в който пожелаем да бъдем забелязани, ние вече грешим и се разминаваме с истинския характер на един служител. Господ не обичаше популярността. Това е толкова впечатляващо и толкова различно от нашето естествено поведение. Ние естествено обичаме популярността, но нека не забравяме, че Господ пет или шест пъти (в Евангелието от Марк) ясно казва на изцелените да не разказват за това, което им се е случило... Популярността е нещо много опасно. Ако Господ ни я даде (както става с някои), ще имаме нужда от много благодат, за да я понесем“.

Телевизия. Продължителното ангажиране на вниманието със секс, сексуални страсти и безразборни сексуални отношения понижава оценката за сериозността на този грях в ума на наблюдаващия и разпалва по-низшите му инстинкти. Честото занимаване с порнография води до неморално поведение. Еротичните списания, филми, книги и видеокасети са толкова срамни, колкото и телевизията.

Улавяне чрез хитрост. Християнските работници трябва много да внимават да не попаднат в клопка. Един мисионер, работещ в страна, в която имало голяма съпротива срещу евангелието, бил извикан по телефона от жена, която твърдяла, че се нуждае от духовна помощ. Жената се обаждала от централната поща и го молела да отиде там, за да поговорят. Мисионерът тръгнал веднага, без да вземе съпругата си. При срещата му с жената в пощата дошла полиция и го арестувала под претекст, че бил общувал с проститутки. В резултат на

това мисионерът бил изгонен от страната. В този случай не е имало блудство, но в други случаи има.

Много е тъжно, че в една книга като тази трябва да включваме и такава глава. Много по-лесно би било да си затворим очите и да кажем, че такъв проблем изобщо не съществува. Но фактите говорят точно обратното и всеки вярващ трябва да знае, че е в състояние да извърши всеки грях, описан в Новия Завет, а блудството е един от тях. Нищо няма да спечелим, ако си затворим очите за проблема и си мислим, че той ще се махне от само себе си. По-добре да го погледнем право в очите и да разберем, че трябва да пазим себе си от нравствено падение, като живеем в най-близко общение със Спасителя всеки ден.

ГОСПОД НАРИЧА ХОМОСЕКСУАЛИЗМА „ГРЯХ“

Много хора твърдят, че хомосексуализмът е една друга приемлива възможност за начин на живот. Хомосексуалистите напуснаха кулоарите и излязоха вече на сцената на обществения живот, претендирайки за еднакви права на съществуване с останалите хора.

Но вярващите не трябва да се водят от това, което казват хората, или от това, което се счита за общоприето в даден момент от дадена култура. Ние не трябва да се заблуждаваме от репликата „... всички го правят“. Пробният камък за отношението на вярващите към даден проблем трябва да бъде: „Какво казва Библията по този въпрос?“. И така, нека да видим какво казват Свещените Писания по въпроса за хомосексуализма.

Основните пасажи, които разглеждат този въпрос, са:

Битие 1 и 2 глава. Бог създаде човека като мъж и жена и установи между тях семейни взаимоотношения като израз на Своята воля за Своя народ. Затова хомосексуализмът е извращение на Божия план за израза на сексуалността. Той е грях против природата.

Битие 19:1-26. Особено известни със своя хомосексуализъм са били мъжете в Содом. Думата „содомия“, която означава хомосексуализъм, идва от името на този град. Когато мъжете в Содом се опитват да изнасят двамата млади мъже, гости на Лот, Бог нарежда на Своите хора да излязат от града, след което го унищожава с огън и сяра.

Левит 18:22; 20:13. Законът на Мойсей нарича хомосексуализма „гнусота“ и го наказва със смърт. (Между другото, това опровергава мнението, че хомосексуализмът е болест. Бог не осъжда хората на смърт заради това, че са болни.)

Римляни 1:18-32. Първите хора са имали някакво знание за истинския Бог, но са го отхвърлили и са станали идолопоклонници, като са се поклонили на изваяни образи от дърво и камък. След като хората са отхвърлили познанието за Бога, Бог е отхвърлил тях, в

резултат на което те са започнали да вършат всякакви видове разврат, включително и хомосексуализъм. Павел заявява съвсем ясно, че всички, които вършат тези неща, заслужават смърт.

1 Коринтяни 6:9. Този стих казва съвсем ясно, че нито един хомосексуалист или мъж, който проституира с тялото си, няма да наследи Божието царство.

1 Тимотей 1:10. Содомията е такова сериозно нарушение на Божия закон като убийството, прелюбодейството, търгуването с роби и лъжата. Наказанието за нарушаването на Божия закон е, разбира се, смърт.

И така, Библията ни учи съвсем ясно, че хомосексуалното поведение е греховно извращение на Божията воля за Неговите създания. Никакви разумни аргументи не могат да се противопоставят на ясните твърдения на Писанията. И нека отново да кажем, че християните трябва да внимават и да не приемат нравствените оценки на света, а да се водят от Божието Слово.

Може ли един хомосексуалист да бъде спасен? Отговорът, разбира се, е — да, стига той да се покае от своя грях и да приеме Исус Христос като свой Господ и Спасител (Йоан 1:12; Рим. 10:13).

Може ли един християнин да изпадне в този грях? Може да се предположи, че вярващият също може да изпадне в този грях в момент на слабост. Ако това стане, той отново може да намери прощение, като изповяда и изостави греха (1 Йоан 1:9). Но ако един човек живее постоянно като хомосексуалист, това е признак, че той никога не е бил истински новороден. Исус каза: „По плодовете им ще ги познаете“ (Мат. 7:20).

НАКЛОННОСТИ И ПРАКТИКУВАНЕ

Има ли разлика между това да имаш склонност към хомосексуализъм и да го практикуваш редовно? Да, има, и то много важна. Много хора проявяват хомосексуални наклонности, но никога не са извършили такъв акт. Те се измъчват от факта, че техният собствен пол ги привлича, но успяват да се владеят и устояват на изкушението, вследствие на което живеят чист сексуален живот.

Истина ли е, че „който веднъж е станал хомосексуалист, завинаги ще си остане такъв“? Ако под „хомосексуалист“ се има предвид „хомосексуалист, който практикува този грях постоянно“, това твърдение е абсолютно невярно. Има стотици хомосексуалисти, които са се обърнали към Христос и са се отказали напълно от предишния си начин на живот. Светият Дух им е дал силата да го направят. Някои от коринтяните са били отдадени на сексуални извращения преди да станат християни, но са били освободени от тях след обръщението си (1 Кор. 6:9-11). Що се отнася до хомосексуалните наклонности, може да се наложи вярващият да се бори с тях до края на живота си, но той може да ги победи, като пренасочи сексуалната си енергия към неуморно служеше на своя Цар, Господ Исус Христос.

Може ли Бог да обвинява един хомосексуалист, който се е родил такъв? Бог не е направил човека като хомосексуалист. Когато е създал Адам, той е бил абсолютно чист и невинен. Но след грехопадението всеки един от неговите потомци, с изключение на Исус, е малко или много извратен, несправеден и грешен. Вината за това е единствено у човека. Да обвиняваш Бога за това, че си направил нещо, което Той забранява, е подлост. Това е един нечестен начин да прехвърлиш отговорността на друг и да търсиш извинение за собствените си грешни действия.

Дали хомосексуалността е вродена наклонност или придобито поведение? Отговорът е, че тя може да бъде и едното, и другото. Не трябва да се изненадваме, че някой може да бъде роден с този недостатък. Естественият човек е покварен и способен да извърши всеки грях, описан в Библията. Някои са по-слаби в една област, други

— в друга. Никой не може да бъде осъждан, че е роден с хомосексуални наклонности, но той попада под осъждане, ако практикува този грях. Хомосексуалността може да бъде и допълнително придобито поведение. Един възрастен хомосексуалист може да подмами някое младо момче да се отдаде на този начин на живот. Всеки, който прави това, попада под осъждението на Исус, който казва: „По-добре би било за него да се окачи един голям воденичен камък на врата му и да бъде хвърлен в морето, а не да съблазни един от тия малките“ (Лука 17:2).

СЪДБАТА НА ПРЕСТЪПНИЦИТЕ

Хомосексуалистите плащат висока цена за безнравствения си начин на живот. Павел казва, че те приемат „в себе си заслужената отплата за своята заблуда“ (Рим. 1:27б). Това включва венерически болести, пневмокистоза (вид пневмония), саркома на Капрози (вид тумор) и СПИН (синдром на придобитата имунна недостатъчност). То също така включва чувство за вина, умствени и емоционални разстройства и ненормални изменения на личността.

След като бил изобличен като хомосексуалист, Оскар Уайлд, английски писател от деветнайсети век, написал следното:

„Боговете ми бяха дали почти всичко, но аз се оставих да бъда отнесен по течението на една неразумна и безотговорна чувствена наслада... Уморен от вечното стоене на върха, аз съзнателно слязох в пропастта на търсенето на нови усещания. Това, което беше за мен парадокс в сферата на мисълта, стана извращение в сферата на страстта. Започнах да се отнасям безгрижно към живота на другите. Отдавах се на удоволствието, когато ми беше приятно, и го отминавах равнодушно, когато ми беше неприятно. Забравих, че всяко едно дребно действие в ежедневието създава или разрушава характера на човека и че това, което човек е направил на скрито, ще бъде прогласено от покрива на къщата. Престанах да бъда господар на себе си. Вече не бях капитан на собствената си душа и не я познавах. Позволих на удоволствията да господстват над мен и стигнах до ужасното положение да живея в срам и позор“.

Начинът, по който можем да се освободим от хомосексуалността, е същият, по който можем да се освободим от всяка друга страст и който вече беше разгледан в главата за страстите. Но в този случай е

особено важно да потърсим една по-продължителна помощ във вид на библейска консултация.

Какво трябва да бъде нашето отношение към хомосексуалистите? Като християни ние трябва да ги приемаме като личности, без обаче да одобряваме техния начин на живот. Тъй като и те са души, за които е умрял Христос, трябва да се опитваме по всички възможни начини да ги спечелим за живот на святост. Трябва да се отнасяме към тях кротко, като внимаваме за самите себе си, да не би и ние да се поддадем на някакъв вид изкушение или грях. Но ако те отхвърлят Словото твърдо и упорито и започнат да обиждат и да богохулстват, не трябва да се чувстваме задължени да продължаваме да им разясняваме евангелието.

Преди да приключим с разглеждането на въпросите за моралната нечистота, нека се опитаме да потърсим мнението на Библията по въпроса за самозадоволяването. Макар и да не се смята за толкова сериозен грях като прелюбодеянието, блудството и хомосексуализма, самозадоволяването изисква сериозно внимание от страна на тези, които желаят да направят за Бога всичко, което биха могли.

САМОЗАДОВОЛЯВАНЕТО

Самозадоволяването, което понякога се нарича онанизъм или мастурбация, е способ за постигане на сексуално удовлетворение отделно от половия акт.

Доста странно, Библията не отделя специално внимание на този въпрос. За да илюстрират Божието недоволство от тази практика, много хора използват историята с Онан от Битие 38:1-11. Когато братът на Онан умрял, според брачния закон на онова време Онан трябвало да се ожени за вдовицата, своята снаха, и да създаде деца вместо брат си. Но тъй като тези деца нямало да бъдат негови, Онан отказал да се подчини и изливал семето си на земята. Заради това негово непокорство Бог го убил. Трябва да кажем обаче, че това не е пример за мастурбация, а за неподчинение.

Макар и да няма текст в Библията, който изрично да разглежда въпроса за самозадоволяването, има няколко пасажа, които дават някаква информация за добросъвестния вярващ. Ето някои от тях:

„И така, да не царува грехът във вашето смъртно тяло, та да не се покорявате на неговите страсти. И не предоставяйте частите на тялото си на греха като оръдия на неправдата; а предоставяйте себе си на Бога като оживели от мъртвите, и частите на тялото си на Бога като оръдия на правдата. Защото грехът няма да ви владее, понеже не сте под закон, а под благодат“ (Рим. 6:12-14). Тук Павел подчертава, че ние трябва да използваме частите на тялото си като инструменти на правдата, а не за нещо, което носи позор на Господа.

„Облечете се с Господ Исус Христос и не се грижете за страстите на плътта“ (Рим. 13:14). Истинската ни цел тук, на земята, е да представяваме Господ Исус, а не да живеем за задоволяването на сексуалните си страсти.

„Или не знаете, че вашето тяло е храм на Светия Дух, който е във вас, когото имате от Бога, и вие не принадлежите на себе си? Защото вие бяхте купени с цена; затова прославете Бога с телата си“ (1 Кор. 6:19-20). Третото Лице на Троицата действително обитава в

тялото на всеки вярващ. Като знаем, че Той присъства в нас през цялото време, ние не трябва да се отдаваме на такова недостойно нещо като самозадоволяването.

„Жената няма власт над своето тяло, а мъжът; но също така и мъжът няма власт над своето тяло, а жената“ (1 Кор. 7:4). Идеята тук е, че правилната употреба на секса е в семейството. Бог не е направил човека така, че да има власт над собственото си тяло, а е дал тази власт на неговия партньор. При самозадоволяването човекът упражнява власт над собственото си тяло.

„И така, възлюбени, като имаме тия обещания, нека очистим себе си от всяка плътска и духовна нечистота, като се усъвършенстваме в святост в страх от Бога“ (2 Кор. 7:1). Няма да е преувеличено, ако кажем, че самозадоволяването е „плътска и духовна нечистота“, от която ние трябва да очистим себе си.

„Всеки от вас да знае как да пази своя съсъд в святост и почит“ (1 Сол. 4:4). Думата „съсъд“ тук може да се отнася както до собственото тяло на човека, така и до неговата съпруга. Ако приемем, че означава първото, тогава значението на този стих е, че ние трябва да използваме тялото си само за свети и почитени цели.

„Избягвай младежките страсти и заедно с тези, които призовават Господа от чисто сърце, се стреми към правдата, вярата, любовта, мира“ (2 Тим. 2:22). Самозадоволяването е страст, която се свързва обикновено с младостта, макар и да не се упражнява само от младите хора. Библията ни казва да я избягваме и да преследваме по-благородни цели.

„Възлюбени, умолявам ви, като пришълци и чужденци на света да се въздържате от плътски страсти, които воюват против душата“ (1 Петр. 2:11). Самозадоволяването е определено плътска страст, която воюва против душата, в смисъл че дърпа човека назад в духовно отношение.

МИСЛЕТЕ ЧИСТО

Тъй като често пъти мастурбацията е свързана с нечисти представи и похотливи мисли, ние трябва да избягваме тези мисли, както казва и текстът в Матей 5:27-28: „Чули сте, че е било казано: «Не прелюбодействай». Но Аз ви казвам, че всеки, който гледа жена, за да я пожелае, вече е прелюбодействал с нея в сърцето си“. Ние трябва да се тренираме да мислим положително и чисто: „... всичко... което е чисто... това зачитайте“ (Фил. 4:8).

Както вече споменахме, според общото учение на Библията правилната употреба на секса е единствено в границите на семейните взаимоотношения. Тъй като мастурбацията не отговаря на това изискване, тя означава злоупотреба с една дадена от Бога способност.

Някой беше казал, че най-лошото на самозадоволяването е, че то „накърнява самоуважението, самодисциплината, способността за вземане на твърди решения и общата годност на човека“. Практикуването на този грях често пъти поражда огромно чувство на вина и нечистота, които действат парализиращо върху човека, що се отнася до неговото служение като християнин.

След като сме казали всичко това, редно е да кажем, че сериозността на този грях е била силно преувеличавана в миналото. Някои църковни водачи са издавали строги предупреждения срещу огромната вреда от него. Според тях мастурбирането имало такива последствия като импотентност, умопомрачение и нервни разстройства, което изобщо не се подкрепя от компетентните медицински изследвания.

Бог е дал два естествени пътя за освобождаване от мощното натрупване на сексуалното желание. Единият е чрез нощните несъзнателни изпразвания по време на сън, другият е чрез семейния сексуален живот. Павел ни предупреждава, че за тези, които не могат да се въздържат, е по-добре да се женят, отколкото да се разпалват в страстите си (1 Кор. 7:9).

Никога не трябва да си позволяваме да се предаваме и да смятаме, че победата над този навик е невъзможна. Макар и да нямаме

силата да го преодолеем сами по себе си, ние можем да направим това със силата на Светия Дух на Бога.

И освен това винаги, когато не успеем да го преодолеем, трябва да си спомним, че можем да получим прощение и очистване, като изповядаме и изоставим този грях (1 Йоан. 1:9; Пр. 28:13).

Понякога можем да получим голяма помощ, ако се доверим на един съветник, с когото можем да споделяме всеки свой неуспех и с когото можем заедно да се молим за избавление.

И накрая трябва да кажем, че колкото повече учим Библията наизуст и размишляваме върху чистото Божие Слово, толкова повече победи ще постигаме в тази област (Пс. 119:9, 11).

В следващите глави ще разгледаме някои въпроси, които може би изглеждат доста отдалечени от централната тема, но които всъщност са тясно свързани с нея. Те ни напомнят, че светостта обхваща всяка област от живота на християнина.

СЪВЕСТИТА, ВЪТРЕШНИЯТ СЪДИЯ

Съвестта е вътрешният индикатор, който ни показва разликата между добро и зло в областта на мислите, намеренията и действията (Рим. 2:15). Тя кара момчето непрекъснато да се оглежда, докато пъхара ръката си в кутията със сладки. Тя ни кара да намалим скоростта, когато в огледалото за обратно виждане се появи кола дори само с чифт ски на покрива. Тя пришпорва крадеца да бяга дори когато никой не го преследва. Както е казал Шекспир, тя прави всички ни страхливци.

Съвестта е свръхактивна, когато дойде времето за плащане на данъци или когато трябва да отидем в съда, или когато сме на изпит. Не е чудно, че Библията я нарича „светило Господно, което изпитва всичките най-вътрешни части на тялото“ (Пр. 20:27).

Всеки човек се ражда със съвест. Той интуитивно знае, че е лошо да се лъже, да се краде и да се убива. И тъй като много добре знае колко е лошо да бъде използван от другите, знае, че е лошо и той самият да прави това с тях.

СЪВЕСТИТА НЕ Е НЕПОГРЕШИМ ПЪТЕВОДИТЕЛ

Съвестта не е непогрешима. Тя също е пострадала от грехопадението като всички останали наши способности. Може да се повлияе например от принципи, които се проповядват от обществото. Затова поговорката „моята съвест е моят водач“ не е вярна.

Съвестта трябва да се обучава от Божието Слово, осветлено от Светия Дух. „Съвестта трябва да бъде първо събудена и информирана; след това приведена в съответствие с Божието откровение и чак тогава следвана“ (Барнхауз).

Истинското покаяние засяга и съвестта. Спомняйки си отново своето обръщение, Джон Нютон пише така:

*Съвестта ми призна и преживя греха
и ме хвърли в отчаяние.*

Савел от Тарс непрекъснато е чувствал угризенията на съвестта, които са пронизвали неговото сърце, и затова Господ му казва: „Трудно е за теб да риташ срещу остен“ (Деян. 9:5). Когато благодатта събудила съвестта на Робърт Мъри Маклейн с небесната си светлина, той започнал да трепери от страх пред опасността от съда и смъртта.

Чистата съвест (Евр. 9:14) е съвестта, която е била очистена с кръвта на Христос. И макар че тя все още действа като показател на нашето поведение, в нея вече няма страх от вечното осъждане, тъй като то бе понесено от Христос на кръста вместо нас.

*Съвестта ми вече не ме обвинява,
защото Неговата скъпоценна кръв
веднъж завинаги ме оневинява,
очиствайки ме в Божиите очи.*

Слабата съвест е съвест, която е прекалено взискателна към спазването на неща, които не са лоши сами по себе си (1 Кор. 8:7-8), като определен вид ядене и пиене например.

Съвестта може да стане безчувствена, когато нейният притежател престане да я слуша. Всеки път, когато се качвах в колата, чувах звука на един звънец, който ми напомняше, че трябва да си сложа колана. След известно време толкова свикнах с него, че изобщо престанах да го чувам (т.е., до момента, в който не излезе закон, който направи коланите задължителни!).

Колкото повече един човек насилва съвестта си, толкова по-слаб става нейният глас. Също като ластик, който с времето започва да изгубва еластичността си. Или като плътта, която постепенно се износва и прегаря (1 Тим. 4:2). Човекът може да греши и да изгуби всякакво чувство за вина (Еф. 4:19). Може да извърши огромно престъпление, след което да избърше устата си и да каже: „Не съм извършил беззаконие“ (Пр. 30:20).

Известно е, че дотогава, докогато беззаконието удивлява и отвращава човека, той трудно може да съгреши.

Осквернената съвест е съвест, която е опетнена от зли дела (Тит 1:15). Ако животът на един човек е лош, съвестта му не може да бъде добра (Евр. 10:22).

Ние винаги трябва да имаме чиста съвест (1 Петр. 3:16), свободна от съблазни „и спрямо Бога, и спрямо хората“ (Деян. 24:16). Чистата съвест е в съответствие с Божието Слово.

КАКВИ СА НАШИТЕ МИСЛИ?

Контролирането на мисленето е едно от най-важните неща, с които християнинът се сблъсква. Начинът на мислене неизбежно определя посоката на неговия живот и кривата на неговия характер. Положителното мислене, такова, каквото е според Словото (Фил. 4:8), води и до положителни дела.

Затова Библията казва: „Каквито са мислите в душата му — такъв е и той“ (Пр. 23:7). Или, както казваше Алфред Гибс: „Ти не си това, за което се мислиш. Ти си това, за което мислиш!“. Съдържанието на човешкия ум показва какъв е самият човек.

Мъдрецът казва: „Повече от всичко друго, що пазиш, пази сърцето си, защото от него са изворите на живота“ (Пр. 4:23). И макар че „сърцето“ тук включва много повече неща от ума на човека, няма да сгрешим, ако заместим думата „сърце“ с думата „ум“: „Повече от всичко друго, що пазиш, пази ума си, защото от него са изворите на живота“. Умът е източникът на нашето поведение. Ако контролираме извора, ще можем да контролираме и реката, която изтича от него.

ДЕСЕТАТА ЗАПОВЕД

Не е без значение, че една от десетте Божии заповеди засяга пряко мисловния живот на човека.

„Не пожелавай къщата на ближния си, не пожелавай жената на ближния си, нито слугата му, нито слугинята му, нито вола му, нито осела му, нито каквото и да е нещо, което е на ближния ти“ (Изх. 20:17).

Пожелаването е умствена дейност. Това е желание да имаш нещо, което е извън Божията воля. Бог казва: „Не пожелавай“.

Това е заповедта, която донесе изобличение в сърцето на Савел от Тарс. Той винаги се гордееше, че живее много почтен живот, че не е извършил нито един от големите грехове. Но когато осъзна значението на десетата заповед, той разбра, че злите мисли са също толкова грешни, колкото и злите деяния. Разсъждавайки върху характера на своите мисли, той преживя едно дълбоко изобличение в грях.

„... не бих познал греха освен чрез закона; защото не бих знаел пожелание, ако законът не беше казал: «Не пожелавай». Но грехът, като използва възможността чрез заповедта, произведе в мен всякакво пожелание, защото без закон грехът е мъртъв. И аз някога бях жив без закон, но когато дойде заповедта, грехът оживя, а пък аз умрях; и самата заповед, дадена за живот, ми се оказа за смърт. Защото грехът, като използва възможността чрез заповедта, ме измами и ме умъртви чрез нея“ (Римл. 7:7-11).

МЕХАНИЗМЪТ НА ГРЕХА

Яков даде една много проницателна оценка на греха, като каза:

„Никой, който се изкушава, да не казва: Бог ме изкушава; защото Бог не се изкушава от зло и Той никого не изкушава. А всеки се изкушава, като се завлича и подлъгва от собствената си страст; и тогава, когато страстта зачене, ражда грях; а грехът, като се развие напълно, ражда смърт“ (Яков 1:13-15).

Тук пътят на греха се сравнява с един жизнен цикъл. Най-напред е зачеването. След това се ражда бебето. После бебето пораства и става зрял човек. Най-накрая човекът умира. Така е и с греха. Най-напред той се заражда в човешкия ум. След това се извършва на практика като деяние. После деянието става навик. Най-накрая навикът довежда човека до смъртта. Макар и да не е казано изрично, може да се подразбере, че ако човек мисли за един грях достатъчно дълго, рано или късно ще го извърши. Или, както се казва:

Посей мисъл, и ще пожънеш действие.
Посей действие, и ще пожънеш навик.
Посей навик, и ще пожънеш характер.
Посей характер, и ще пожънеш съдба.

В Своите поучения Господ Исус обръща особено внимание върху важноста на човешкото мислене. Един ден Той извика юдеите при Себе Си, за да им обясни кое е важно и кое не. Тези юдеи полагаха особени грижи към външността и пренебрегваха вътрешността. От закона на Мойсей те знаеха, че им е забранено да ядат такива храни като свинско, заешко, скариди, раци и др. И наистина, по времето на закона яденето на тези храни действително ги оскверняваше. Но сега Исус постанови края на тази епоха, като им каза, че не храната осквернява човека, а злите мисли.

„И пак повика множеството и им каза: Слушайте Ме всички и разбирайте. Няма нищо извън човека, което, като влиза в него, може да

го оскверни; но тия неща, които излизат от него, те оскверняват човека. (Ако има някой уши да слуша, нека слуша.) И като остави множеството и влезе вкъщи, учениците Му Го попитаха за притчата. И Той им каза: И вие ли още не проумявате? Не разбирате ли, че нищо, което влиза в човека отвън, не може да го оскверни? Защото не влиза в сърцето му, а в корема, и се изхожда. С това Той обяви всички ястия за чисти. Каза още: Това, което излиза от човека, то осквернява човека. Защото отвътре, от сърцето на човеците, излизат лоши мисли, блудства, кражби, убийства, прелюбодейства, користолюбие, злина, коварство, сладострастие, лукавство, богохулство, гордост, безумство. Всички тия зли неща излизат отвътре и оскверняват човека“ (Марк 7:14-23).

Често можем да чуем хора, които извиняват своите грешни мисли с набожни обяснения от рода на: „Човек не може да попречи на птиците да кацат на главата му, но може да им попречи да си направят гнездо там“. Под това трябва да се разбира, че страстните мисли, които чукат на вратата на ума ни, без да са поканени, не са грях; грехът идва, когато ние отговорим на почукването и ги поканим да влязат. Но тук идва въпросът: „Дори и да не са грешни, дали тези мисли са чисти и свети?“. Очевидно отговорът е, че всяка зла и похотлива мисъл — било то канена или неканена — е оскверняваща и трябва добре да се прецени и очисти чрез кръвта на Христос. Не е възможно да живееш на този свят, без непрекъснато да бъдеш оскверняван от провокационни реклами, непристойни разговори и други нежелателни замърсители на ума. Но за това има лекарство и то е незабавното разпознаване на мисълта като нечиста и бързото ѝ отхвърляне и изгонване като нежелателна.

ДОРИ НЕ ГО ПОМИСЛЯЙТЕ!

В Проповедта на планината Исус още повече подчертава колко опасно нещо са злите мисли. Там Той казва:

„Чули сте, че е било казано на древните: «Не убивай»; и: «Който убие, ще бъде виновен пред съда». А пък Аз ви казвам, че всеки, който се гневи на брат си (без причина), ще бъде виновен пред съда; и който рече на брат си: «Рака», ще бъде виновен пред Синедриона; а който му рече: «Бунтовни безумецо» — виновен за огнения пъкъл... Чули сте, че е било казано: «Не прелюбодействай». Но Аз ви казвам, че всеки, който гледа жена, за да я пожелае, вече е прелюбодействал с нея в сърцето си“ (Мат. 5:21-22, 27–28).

Законът казва: „Не убивай!“, а Исус казва: „Не мисли за убийство!“. Защо? Защото ако не мислиш, никога няма и да го извършиш. Законът казва: „Не прелюбодействай!“, а Исус казва: „Не поглеждай жена с пожелание в сърцето си!“. Защо? Защото всяко действие се обмисля предварително в ума. Ако човек убие пожеланието в ума си, никога няма да има нужда да се покайва заради самото действие.

Същите принципи са повторени и от апостол Йоан в Първото му послание:

„Всеки, който мрази брат си, е човекоубиец; и вие знаете, че в нито един човекоубиец не обитава вечен живот“ (1 Йоан. 3:15).

Ако някой смята, че е крайност да се твърди, че омразата е убийство, нека си спомни, че те са свързани помежду си с една причинно-следствена връзка, каквато е връзката между желанието и изпълнението. Омразата е убийство в зачатък. Там, където няма злоба или ненавист, няма и убийство.

Човешкият ум е неописуемо тайнствен и неизразимо прекрасен. Той прилича на главния щаб на една армия, от който се изпращат всички заповеди. Умът нарежда на ръката да вземе химикалката и да пише. Той определя какво да се пише. Това е една огромна комуникационна система, която непрекъснато изпраща потоци от мисли. И все пак, как става всичко това? И какво е „мисъл“?

Някой беше предположил, че ако се построи компютър, който да имитира функциите на човешкия мозък, той ще бъде голям колкото Импайър Стейт Билдинг^[1], но дори и тогава няма да може изцяло да съответства на мозъка.

Повечето от нас приемат ума като нещо дошло само по себе си. Но Библията съвсем ясно учи, че мисленето е способност, дадена от Бога, за която Той ще ни държи отговорни. Всеки от нас е като цар, който владее над едно огромно и сложно царство — царството на мислите. И всеки от нас е отговорен какво и как мисли. Ние можем да използваме ума си както за добро, така и за зло, както за достойни, така и за недостойни неща. Можем да контролираме мислите си.

---

[1] Empire State Building — доскоро най-големият небостъргач в света. — Б.пр. ↑

УМЪТ В СЛУЖБА НА ДОБРОТО

Умът може да бъде използван за добро. Мисля си например за ума на Хендел, когато е седнал да композира ораторията „Месия“. В нея музиката е толкова тясно свързана с думите, че аз никога не мога да ги чета в Библията, без в ума ми да изплува музикалният им акомпанимент. Цялото произведение е толкова възвишено и духовно, че се питам дали няма да слушаме тази оратория и на небето.

Мисля си и за големия химн на Айзък Уот „Когато гледам чудния кръст“. Този поет беше посветил ума си на Господа и това произведение е само една малка част от големия негов принос към християнската култура. И тогава си казвам: „Заслужава си човек да изживее цял един живот, за да напише такъв химн“.

Мисля си и за дисциплинирания ум на Милтон, за дългите часове уморителен труд и за неговия завършен шедьовър „Загубеният рай“. Колко много литературни произведения са почерпили от богатството на неговия ум!

Мисля си и за Микеланджело, за неговите чудни скулптури и рисунки. Мащабите и красотата на тези произведения не могат да се опишат с думи. Това е един човек с особена чувствителност към света, и ние можем да бъдем само щастливи, че неговите мисли са били запазени под формата на картини и скулптури.

Мисля си и за Чарлз Хедън Спърджън, царя на проповедниците. Спомням си какво казва Пиърсън за него: „Той използва максимално целия си ум и всички възможности, които Бог му даде“. И когато чета неговите проповеди или изучавам разказа за неговия плодотворен живот, аз вярвам, че това наистина е така.

Можем да използваме и примери от нашето съвремие. Когато си помисля за умовете, които планираха и осъществиха всички необикновени полети до Луната и звездите, не мога да не възкликна: „Какво въображение, какво умение, каква точност!“.

УМЪТ В СЛУЖБА НА ЗЛОТО

Но умът може да бъде използван и за зло. Нека си спомним за безсърдечните тирански инструменти за мъчение, концентрационни лагери, газови камери и пещи за изгаряне. Нека си спомним за жестокостта, която доведе до унищожението на милиони невинни жертви.

Нека си спомним за хората, които посветиха своите таланти на унищожението на вярата на другите — хора като Волтер, Том Пейн, Роберт Ингерсол. Надарени от Бога с големи умове, те ги продадоха за пропагандирането на агностицизма и неверието.

Не можем да не споменем и хората, които създават, печатат и разпространяват порнография. Какъв ужасен начин за използване на ума! Тези хора са амбулантни търговци на мръсотия, замърсители на нравствената среда, разпространители на нечистота и извратеност.

Накрая нека споменем общо и за огромния потенциал на всеки ум за зли мисли. Едва ли има някой, който ще се съгласи да обикаля и един час по улиците с плакат, на който е написана най-лошата мисъл, минала през ума му през седмицата. А всички знаем колко далече могат да стигнат злите ни мисли — там, където човешки поглед изобщо не може да ги проследи — в какви развратни ситуации, в какви забранени отношения можем да станем участници в ума си. Ако уловим някой наш приятел да прави някое от тези неща, със сигурност ще го заклеймим със справедливо възмущение. Но когато сме сами, може би на тъмно, ние сме в състояние да се отдадем в мислите си на същото разпуснато и неморално поведение, без да изпитваме същото отвращение. Неограничен от естествените бариери на времето и пространството, умът може мигновено да ни пренесе на което и да е място, за да бъдем с когото си искаме и да правим каквото си искаме. Страшно е дори да се мисли какви ужасни възможности за зло крие мисловният живот на вярващия. Ако тези възможности можеха да се осъществят, последствията щяха да бъдат катастрофални. През 1988 г. един известен евангелизатор по телевизията, който проповядваше на

милиони хора по света, беше разобличен в сексуален грях. Той си призна, че бил увлечен от порнографията още съвсем млад.

Има хиляди хора, които всеки ден пъшкат под тежкия ярем на някой грях. Те казват, че искат да се освободят от него, но не желаят да овладеят мисловния си живот. Наскоро един християнин пътувал със самолет и мястото му било до един млад войник. След като се запознали, войникът подал на християнина едно списание. Когато видял, че списанието е порнографско, християнинът го върнал учтиво на войника и му предложил една малка червена Библия. Последвал период на пълно мълчание, след което войникът се обърнал към християнина и го попитал: „Можете ли да ми помогнете?“. Младият човек излял душата си в един потресаващ разказ, пълен с грях и срам, молейки го за помощ. Той желаел да се освободи от сексуалния грях, но продължавал да храни ума си с порнографски списания.

Джордж Гудмън ни напомня, че *„мислите могат да бъдат контролирани*. Злите мисли са като парцали, натопени в газ: достатъчна е само една искра от изкушение, и те вече горят. *Вие можете да престанете да мислите зло и трябва да се научите на изкуството да контролирате мислите си, ако още не сте го научили*. Няма никакво извинение за тайното отдаване на ума на мисли, които засягат плътта. Чрез Духа всяка мисъл може да се улови и да се подчини така, че да бъде подвластна на Христос. Всяка зла мисъл трябва да бъде умъртвена от Духа“.

РЕШИТЕЛНИ ДЕЙСТВИЯ

И така, разрешението на проблема е това: дървото трябва да бъде изтръгнато заедно с корените. Ние трябва да предприемем решителни мерки за изчистване на мисловния си живот.

За спасения това означава, че той най-напред трябва да се обърне — трябва да се новороди чрез вяра в Господ Исус. Само тогава той може да получи силата на обитаващия в него Свети Дух, за да може да действа решително срещу нечистите мисли.

За християнина това включва няколко стъпки.

Най-напред трябва да представим целия проблем пред Господа в молитва. Думите на Давид са много подходящи за всеки един от нас: „Сърце чисто сътвори в мене, Боже, и дух постоянен обновявай вътре в мен“ (Пс. 51:10). Тези думи са част от изповедта на Давид след двойния му грях на прелюбодеяние и убийство. На мен ми се струва, че те съдържат едно скрито признание, че греховете му водят началото си от безконтролните му мисли.

След това преценете всяка мисъл, която идва в ума ви — как би изглеждала тя в присъствието на Христос? Истинската проверка както на мислите, така и на действията е как те изглеждат в Неговото присъствие. Това е и идеята на текста в 2 Коринтяни 10:5:

„Понеже събаряме помисли и всичко, което се издига високо против познанието на Бога, и пленяваме всяка мисъл да се покорява на Христос“.

Всяка наша мисъл трябва да стане пленник и да се покори на присъдата на Христос.

По-нататък ние трябва да изповядаме като грях и сквернословие всяка мисъл, която не получава Неговото одобрение. Независимо дали се разхождаме по улицата или караме кола, навсякъде трябва да изповядаме блуждаещите си, зли мисли, като казваме: „Господи, това е

грях. Моят ум е осквернен. Прости ми и ме очисти. Смея да моля това заради очистващата сила на кръвта на Агнето“.

Освен това трябва да изгонваме злите мисли от ума си. Обещанието за милост не е за тези, които само изповядват греховете си. То е за онези, които не само ги изповядват, но ги и изоставят.

Който покрива греховете си, няма да успее. Но „който ги изповяда и оставя, ще намери милост“ (Пр. 28:13).

Това означава, че човек трябва да се учи да казва „Не!“ хиляди пъти на ден. Всеки път, когато се изкушим да мислим нещо лошо, трябва да казваме: „Не, аз не желая да приема тази мисъл. Аз я отхвърлям и се отказвам от нея в Името на Господ Исус“.

ПОЛОЖИТЕЛНОТО МИСЛЕНЕ

Освен това трябва да се учим да мислим положително. Павел говори за това във Филипяни 4:8:

„Най-накрая, братя, всичко, което е истинно, което е честно, което е праведно, което е чисто, което е любезно, което е благодатно, ако има нещо добродетелно и ако има нещо похвално, това зачитайте“.

Идеята е, че човек не може да мисли за тези неща и за греха едновременно. Ако нашият ум е изпълнен с Христос и Неговата чистота, грехът и покварата ще трябва да си отидат. Някои наричат това „прогонващата сила на новата любов“. Наричайте го както си щете, но не преставайте да го правите на всяка цена. Колкото повече умът на един човек е зает с Христос, толкова повече този човек прилича на Него (2 Кор. 3:18).

Здравият разум ни казва, че ако искаме да имаме победа в мисловния си живот, трябва да контролираме това, което четем и което виждаме, и отношенията си с тези, с които общуваме. Пикантните истории и списания, холивудските филми и обикновените телевизионни шоута са един сигурен източник на замърсяване. Също така има неща, които действат възбуждащо върху страстта в сърцето на човека. Така например един голям „купон“ много би „помогнал“ в това направление.

И последно, трябва да се стремим да бъдем заети с работа за Господа. Най-опасните моменти в това отношение са часовете, в които нищо не вършим и в които тялото е добре нахранено и отпочинало. Животът, отдаден на неуморно служение за Христос, крие в себе си голяма сигурност и защитеност за вярващия. Християнинът, който се е научил да изкупва времето, трябва по-малко да се бори със случайните мисли, които искат да влязат през вратата на неговия ум. Това може да се открие най-малкото като намек в текста на Притчи 16:3:

„Възлагай делата си на Господа и ще се утвърдят твоите намерения“.

И така, това е начинът, по който можем да пазим ума си чист с цялото си усърдие.

*Изпитай всички мои мисли и тайни разсъждения,
мотивите, които раждат моите намерения.
Освободи и стаите, в които мръсните неща
държат юздите на властта над моята душа.*

ПРАВИЛНОТО РАЗМИШЛЕНИЕ^[1]

Не познавам свят човек, който да не прекарва време в размишление върху Библията. Времето, прекарано в размишление, и благочестието на един човек са свързани в отношение на пряка зависимост.

Когато говорим за размишление, имаме предвид съзнателно насочване на мислите към назидателни и възхваляващи Бога теми. Християнското размишление е дейност на ума, чрез която ние насочваме мислите си към Господа, Божието Слово и Господните дела. Вместо да им позволяваме да се скитат безцелно по тъмните пътища на баналността, ние променяме посоката на мислите си така, че да напредваме в благодат и знание. Размишлението зарежда мисловния резервоар на християнина.

Представете си една крава, която преживя своята храна. Тя вече я е сдъвкала веднъж и я е поела в първия си стомах, но сега я изважда отново, за да я сдъвче пак. Обърнете внимание на чувството на задоволство върху лицето ѝ. Така е и с вярващия. Най-напред той поема храната на Божието Слово, след което я сдъвква отново във вид на размишление над това, което вече е прочел. Това изпълва целия му живот със спокойствие и задоволство.

---

[1] Англ. meditation: използва се както за „размишление“, така и за други видове умствени упражнения. — Б.р. ↑

ПОГРЕШНИЯТ ВИД РАЗМИШЛЕНИЕ

Библейското размишление не трябва да се смесва с трансценденталната медитация или някой друг вид медитиране, практикувано от източните религии. Култовите медитации предполагат, че Бог е в самия човек и че медитацията е средство за реализиране на божествения потенциал на човека. Според някои други видове медитации човекът трябва да изчисти напълно ума си от мисли и да чака внушения. Това изпразване на ума и чакане на внушения излага хората на опасността от демонично въздействие. Исус разказва за един човек, който е бил обсебен от демон, но е преживял един вид обновление. Нечистият дух е бил изгонен, но къщата е останала празна. Тогава нечистият дух се е върнал със седем други духове, по-лоши от него, и всички заедно са се настанили в живота на човека (Мат. 12:43-45). Християнското размишление изпълва ума с Божието Слово и с всичко истинно, честно, праведно, чисто, любезно, благодатно, добродетелно и похвално (Фил. 4:8).

Размишлението осигурява духовно процъфтяване и успех. „Тая книга на закона да се не отдалечава от устата ти; но да размишляваш върху нея денем и нощем, за да постъпваш внимателно, според каквото е написано в нея, защото тогава ще напредваш в пътя си и тогава ще имаш добър успех“ (Ис. Нав. 1:8). Забележете, че една от целите на размишлението е промяната на характера: „... за да постъпваш внимателно, според каквото е написано в нея“.

Размишлението помага на човека да се вкорени в Бога. То го прави да бъде плодоносен: „... ще бъде като дърво, посадено при потоци води, което дава плода си на времето си и чийто лист не повяхва; във всичко, що върши, ще благоуспява“ (Пс. 1:3).

Размишлението поставя човека на разположение на Бога, за да може да получава божествени откровения. Бог разкрива тайните Си на онези, които са достатъчно близо до Него, за да слушат (Пс. 25:14a). Това могат да бъдат послания, които съдържат водителство, насърчение, увещание или поправление, но не и доктринални истини. Бог не открива никакви допълнителни истини извън тези, които са

открити вече в Библията. Вярата е дадена веднъж завинаги на светиите (Юда 3б).

Размишлението предпазва човека от това да губи времето си с второстепенни занимания.

Размишлението е начин да зарадваме Бога. Молбата на псалмиста е: „Да Му бъде приятно моето размишление“. И ние също трябва да се молим така: „Думите на устата ми и размишленията на сърцето ми нека бъдат угодни пред Тебе, Господи, канаро моя и избавителю мой“ (Пс. 19:14). Размишлението също така произвежда у нас прилика с Христос. Колкото повече мислим за Него, толкова повече ставаме съобразни на Неговия образ (2. Кор. 3:18).

Що се отнася до метода на размишление, едва ли има универсален начин, който да е еднакво добър за всички. Всеки вярващ трябва да си изработи начин, който най-добре съответства на него и на неговите особености. Така например ние бихме могли да отделим време и да отидем на място, където да размишляваме на спокойствие, без да бъдем смущавани от позвъняването на телефона или шума на радиото, телевизията или уличното движение. Исаак е излизал да размишлява на полето привечер (Бит. 24:63). Освен това можем да използваме всеки свободен миг през деня или през нощта. Давид е използвал моментите на безсъние, за да си спомня за Господа и да размишлява за Него (Пс. 63:6).

Добре е винаги да имаме под ръка бележник, в който да си записваме всяка странична мисъл. И след като я запишем, да престанем да мислим за нея, а да продължим да размишляваме.

Винаги има теми, които си заслужават да размишляваме върху тях. Скъпоценните обещания на Бога карат псалмиста да държи очите си отворени и да размишлява върху тях дори по време на „нощните стражи“ (Пс. 119:148). Блаженият човек от първи Псалм се наслаждава в закона (Словото) на Господа и размишлява върху него ден и нощ (Пс. 1:2; 119:78). Пуританите са прекарвали дълги часове в съзерцание на Божиите атрибути, което обяснява големите мащаби на техните души. Чудесните Божии дела в творението и провидението могат да бъдат неизчерпаем източник за размишление. Павел казва на Тимотей да внимава върху това, което е жизненосвързано с едно активно християнско служение (1 Тим. 4:15).

Като начало можем да прочетем един малък текст от Писанията и с помощта на осветеното ни въображение да се концентрираме върху всяка дума, израз или изречение. Нека да вземем за пример израза „... Божия Син, който ме възлюби и предаде Себе Си заради мен“ (Гал. 2:20б).

„... *Божия Син*“ Помислете си само! Не човек, а Бог, изявен в плът! Господът на живота и Славата! Създателят и Крепителят на вселената!

„*възлюби*“ Прибавете няколко прилагателни, които описват Неговата любов: неизмерима, незаслужена, пожертвувателна, неповторима, безпристрастна. Припомнете си какво се казва за нея в 1 Коринтяни 13:4-8а.

„*мен*“ Спомнете си някои от думите, с които Библията описва човеците в тяхното естествено състояние: грешници, безбожници, мъртъвци, Божии врагове, хора без Бога, без Христа, без надежда и без сила.

„*и предаде Себе Си*“ Любовта винаги дава, но нека да видим какво даде Неговата любов — „Себе Си“. Той не даде пари или друг материален предмет. Даде Себе Си. Това означава Своята кръв, Своя живот, всичко Свое. Той плати най-високата цена, за да осигури нашето изкупление.

„*заради мен.*“ Изумително! Само Той можа да даде толкова много заради един, който е толкова недостоен. Как бих могъл аз да отговоря на тази любов? Бих искал да използвам тук думите на Айзък Уотс като отговор на този въпрос:

Дори да можех да Му принеса небето и земята, пак жертвата не би била съответна на делата. Любов така прекрасна и толкова добра, си заслужава не само живота, душата, но и всичко мое на света.

Ако един новоповярвал, който има ограничени знания върху Библията, смята този начин на размишление за доста труден, той би могъл да вземе някой пасаж от Писанията и да се опита да си го представи и да си извади поуки от него. Да вземем например призоваването на Матей (или Левий) в Лука 5:27-28. Представете си

как Матей седи и събира данъци и такси. При него идват много хора. Изведнъж пред него застава Исус. Какво е това, което различава Исус от обикновените хора? Единствените думи, които Той казва на Матей, са: „Последвай Ме“. Какво си мисли Матей? Какво би си помислил ти? От какво се отказва Матей, когато последва Исус? Какво спечелва от това?

Този метод на представа не трябва да се смесва с метода на визуализиране на желанията^[1]. Източните гуру, които използват тази техника, учат, че като си представим това, което искаме, ние го получаваме — било то здраве, благополучие, известност, престиж или някакво удоволствие. Техният метод няма никакво библейско основание.

Д-р У. Сангстър пише следното:

„Благочестивият ученик се е научил да живее вътре в самата Библия. Използвайки въображението си по един възвишен начин, той е открил как може да влезе в страниците на Книгата така, че тя да стане негова автобиография.“ По-нататък Сангстър обяснява, че „най-благородният начин на използване на въображението е не като планираме бъдещето си, а като се връщаме назад във времето и си представяме сцени и факти от живота на нашия Господ и Спасител, в които като че ли и ние присъстваме. Бихме могли да си представим как стоим заедно с Петър, Яков и Йоан при Спасителя; как виждаме Лазар, който излиза от гроба; как седим заедно с Мария при краката на Исус. Правилната употреба на въображението е, когато вземаме истински неща и ги караме да оживяват в днешния ни живот. Библията може да се чете както отвън, така и отвътре. Можем да стоим отстрани и да бъдем наблюдатели, но можем и да се вмъкнем между нейните страници и да станем участници в Божието Слово“.^[2]

[1] Англ. possibility thinking: мислене във възможности (букв.), визуализиране на желанията. — Б.р. ↑

[2] Цитирано от Дж. Осуалд Сандърс в „Най-доброто, което мога да бъда“/J. Oswald Sanders: The Best That I Can Be/(Singapore: OMF Books, 1965), стр. 110–111. ↑

БЕЗПЛОДИЕТО НА ПРЕКАЛЕНАТА ЗАЕТОСТ

Една от най-големите пречки пред размишлението е прекалената заетост. Знаем колко неплодоносен може да бъде животът на зетия човек. Вярващият може да бъде напълно погълнат от работата си. Понякога изискванията на семейството и поддържането на дома могат да ни отнемат цялото време — трябва да се купи апартамент, да се поддържат една или две коли, да се осигури храна и облекло, застраховка, образование на децата и т.н. Дори и когато един вярващ е изцяло зает с християнска работа, той много лесно може да се остави да бъде роб на така наречената от Чарлз Хамел „тирания на неотложното“. Подготовката на проповедите, служението на ученичеството, изискванията на съветническата работа, хилядите повиквания за помощ и т.н. могат да ни оставят много малко време за седене при краката на Спасителя.

Ние ставаме „работохолици“. Започваме да приличаме на онези японски коли, които носели надписа: „Карат ни“. Позволяваме на баналните грижи за поддържането на дома и пазаруването да изместят настрана нещата, които наистина имат значение. Но оправданието, че сме принудени да правим всичко това, не е извинение. Зетите хора могат също да размишляват. Това е до голяма степен въпрос на разпределение на времето. Дори и тези, които трябва да работят много поради възвишени мотиви, имат свободно време и моменти на отдих. Ние трябва да се научим да разпределяме работния си ден така, че да изкупваме време за един или няколко погледа във вечността. Ако сме прекалено заети, за да направим това, тогава наистина прекаляваме със заетостта.

Бог не се открива набързо на човека, който е непрекъснато в движение. Той не показва сърцето Си на онзи, който иска да хвърли вътре само един любопитен и краткотраен поглед. Не изявява славата Си пред духовния турист — онзи, който случайно минава в подножието на планината, а на този, който се изкачва и остава при Него на върха на Планината. Отразената слава на лицето на Мойсей, когато слезе от планината след четиридесетдневното си общение с

Бога, не се получи вследствие на едно краткотрайно зърване, а чрез дълго и продължително виране.

ПРЯКА ВРЪЗКА С НЕБЕТО

Ние вече споменахме, че размишлението често поставя хората в положение да могат да получават специални наставления от Господа. Тук ние трябва да бъдем много внимателни, особено с изрази като „Бог ми каза...“, които можем да чуем дори от някои повърхностни и плътски християни. Както Библията, така и опитът показват, че Господ никога не им е казал такова нещо. Това, разбира се, не означава, че има хора, които се наслаждават на специална близост с Господа и които получават откровения от Него. Позволете ми да завърша тази глава с три примера.

Госпожа Шепърд вярвала, че Господ ѝ е дал специално уверение, че всичките ѝ деца ще бъдат спасени. Но когато споделила това с един проповедник, той се отнесъл много скептично към това откровение. Болният ѝ брат, който живеел на другия край на града, не знаел нищо за това. Една вечер, когато размишлявал върху Исая 49 глава, помолил съпругата си да занесе на сестра му една бележка. Бележката съдържала текста на 25 стих: „Аз ще се съдя с оня, който се съди с тебе, и ще спася чадата ти“. Всички деца на госпожа Шепърд били спасени в следващите няколко години.

Алфред се наслаждавал на необикновена близост с Господа. Неговият приятел Алекс, който също така обитавал в тайното място на Всевишния, живеел на хиляди мили от него. Един ден старият Алфред казал на дъщеря си: „Знаеш ли, не съм срещал Алекс при Трона на Благодатта вече три месеца“. Скоро след това пристигнало писмо, което съобщавало, че Алекс бил умрял преди три месеца.

Било събота следобед. Един млад вярващ бил в канцеларията в центъра на града и се борел с Бога в голямо душевно терзание. Бил почувствал, че Господ го е изоставил. И точно тогава иззвънял телефонът. Обаждал се Алън Смит, един възрастен човек, който практически живеел в книгата на Псалмите. Той му казал: „Искам само да знаеш, че Господ ми вложи в сърцето да се моля за теб“. Младият мъж бил поразен. Алън бил негов случаен познат. По човешки казано, не е имало никакъв начин той да знае за неговите терзания. И освен

това било много трудно да го намери в канцеларията му в събота следобед.

Мърдо Маклауд казва следното:

„Тези, които вървят с Господа чрез вяра и които Го познават като свой Спътник, не могат да не изпитат близостта на Неговата любов и грижа. За такива хора Господ не мълчи... Християнският опит често пъти съдържа един елемент на тайнственост, непознат на света или на онези, които са живи само на име“.^[1]

---

[1] Цитирано в „Още 1200 забележки, цитати и анекдоти“ от А. Нейсмит/А. Naismith: 1200 More Notes, Quotes and Anecdotes/, стр. 93.

↑

ОБУЗДАВАНЕ НА ЕЗИКА

За никого не е изненада, че езикът на християнина е барометърът на неговия характер, „защото от онова, което препълва сърцето, говорят устата“ (Мат. 12:34б). Достатъчно е само да послушаш как говори един човек, за да кажеш къде се намира в духовно отношение.

Яков ни напомня това, което ние вече сме научили от опит — че макар и малък, езикът е способен на голямо добро и голямо зло. И въпреки че човекът може да укротява всички диви животни, езикът е нещо, което той не може да укроти: „неудържимо зло е, пълен със смъртоносна отрова“. За разлика от другите природни творения езикът може да произвежда противоположни неща — сладко и горчиво, благословение и проклятие (Яков 3:1-12).

Но дори и да не можем да укротим езика, ние можем завинаги да бъдем благодарни на *Бога* за това, че Той може. Чрез силата на Светия Дух Бог може да накара острия език да говори милостиво, а клюкарския език — назидателно.

Ето някои от качествата, които трябва да характеризират нашето говорене:

ТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ИСТИННО

„Затова, като отхвърлите лъжата, говорете всеки с ближния си истината; защото ние сме части един на друг“ (Еф. 4:25). Бог не може да лъже и не може да допусне никого да го прави. Това означава, че ние трябва да се откажем от всякакви измислици, благородни лъжи, преувеличения, ласкателства и неизпълнени обещания. Никога не трябва да преувеличаваме докладите за християнското си служение. Секретарката не трябва да казва, че шефът ѝ го няма, когато той всъщност е в канцеларията си. Децата не трябва да бъдат принуждавани да лъжат, че не сме у дома, когато дойде някой нежелан гост.

Честният човек не трябва непременно да има добра памет. Както казва Е. Стенли Джоунс, „ако казваш лъжи, трябва да имаш добра памет, за да ги прикриваш; но ако казваш истината, не е необходимо да имаш добра памет — просто казваш истината. Това е много по-просто“.

ТРЯБВА ДА ИМА СМИСЪЛ

„Никаква гнила дума да не излиза от устата ви...“ (Еф. 4:29а). Тук „гнила“ означава „лоша“, „негодна“, „безполезна“. Когато се появиха касетофоните, ние често се шегувахме, като ги скривахме и записвахме разговорите на хората около масата. Често пъти слушателите се чувстваха много неудобно поради празните приказки, които бяха казали. Исус ни предупреждава, „че за всяка празна дума, която кажат човеците, ще отговарят в съдния ден“ (Мат. 12:36). Следователно ние трябва да изповядаме празните си думи като грях и да ги изхвърляме от речта си.

ТРЯБВА ДА Е НАЗИДАВАЩО

„... а само онова, което е добро за назидание...“ (Еф. 4:29б). Това ще рече, че ние непрекъснато трябва да се стремим да говорим така, че да назидаваме другите с това, което казваме. Х. А. Айрънсайд винаги насочвал разговора към назидателни теми. Той често обичал да задава въпроса: „Според теб, какво означава този стих?“, след което цитирал някой дискуссионен текст. Ако другият не можел да отговори, той учтиво предлагал мнението си: „Мислиш ли, че може да означава това и това?“. Обясненията му били незабравими.

Един мой приятел беше започнал да разказва нещо лошо за друг човек. От думите му личеше, че щеше да последва една пикантна клюка. Но точно по средата на изречението той се спря и каза: „Не! Няма да продължа! Това няма да бъде назидателно“. Аз и досега умирам от любопитство да разбера какво искаше да каже той, но за мен това беше един ценен урок по владеене на езика.

ТРЯБВА ДА БЪДЕ ПОДХОДЯЩО

„Никаква гнила дума да не излиза от устата ви, а само онова, което е добро за назидание *според нуждата...*“ (Еф. 4:29). Много е важно да можеш да казваш подходящото нещо в подходящото време. Като един благочестив старейшина, който застанал до леглото на един умиращ светия и му казал текста от Песните на Соломон 8:5: „Коя е тая, която идва от пустинята, опираща се на възлюбения си?“. Или като един обичан пастор, който облекчил скръбта на едно опечалено семейство с думите от Псалм 30:5: „Вечер може да влезе плач да пренощува, а на сутринта иде радост“. Или като една християнка, която написала писмо на един обезсърчен проповедник, завършвайки го с думите от Исая 49:4: „Но аз си рекох: Напразно съм се трудил, за нищо и напусто съм изнурявал силата си. Все пак обаче правото ми е у Господа и наградата ми е у моя Бог“. Когато Александър Уайт отишъл на посещение при един адвокат, бил посрещнат със следния въпрос: „Носите ли някакво послание за един стар грешник?“. Уайт веднага отговорил с думите, върху които в момента размишлявал: „Защото Му е угодно да показва милост“ (Мих. 7:18). Адвокатът му благодарил, защото това били единствените думи, които можели да му дадат мир и които отговаряли на нуждата на момента. „Дума, казана на място, е като златни ябълки в сребърни съдове“ (Пр. 25:11). „И дума, навреме казана, колко е добра“ (Пр. 15:23)!

ТРЯБВА ДА БЪДЕ БЛАГОДАТНО

Това, което казваме, трябва да бъде не само подходящо, но и *благодатно*. „Това, което говорите, да бъде винаги с благодат...“ (Кол. 4:6а). Нашият Господ беше дотолкова благодатен, че хората „се удивляваха на благодатните думи, които излизаха от устата му“ (Лука 4:22б). Нима Господ не прояви благодат, като поиска да пие вода от една жена самарянка — Той, който е юдеин (Йоан 4:7)? И нима не прояви благодат, когато каза на треперещата жена, хваната в прелюбодеяние: „И Аз не те осъждам“ (Йоан 8:11б)? Благодатта изисква от нас да се въздържаме от остри и язвителни забележки, от невнимателни намеци, от саркастичен език. Спомнете си какво каза лейди Естър на сър Уинстън: „Сър Уинстън, ако бях Ваша съпруга, щях да сложа в кафето Ви отрова“. На което господин Чърчил отговори така: „Лейди Естър, ако бях Ваш съпруг, щях да го изпия“. Ужасно забавно, но не ужасно благодатно, нали!

Нашето говорене трябва да бъде не само благодатно, но и „*подправено със сол*“ (Кол. 4:6б). Същият Господ, който каза: „Дай ми да пия“, каза след това и: „Иди, повикай мъжа си и ела тук“ (Йоан 4:16). И след като каза, „И Аз не те осъждам“, добави: „... и отсега не съгрешавай вече“. Думите съдържат „острота“ и „соленост“.

Солта е консервант; тя предпазва от разваляне. Солта също така произвежда жажда. И така, с нашето говорене ние трябва да запазваме нормите на моралната чистота от разваляне и да създаваме жажда за живата вода на Христос.

ТРЯБВА ДА БЪДЕ ЧИСТО

Разбира се, говоренето на вярващия трябва да бъде *чисто*. „А блудство и всякаква нечистота или сребролюбие да не се даже споменават между вас, както прилича на светии; нито срамни или празни приказки, нито подигравки, които са неприлични неща, а по-добре благодарете“ (Еф. 5:3-4). Колкото по-свободно говорим за греха и за моралната нечистота, толкова по-несериозни започват да ни се струват те и не само на нас, но и на тези, които ни слушат. Те стават нещо много познато и ние преставаме да се ужасяваме от тях. Наистина в Библията се описват и някои отвратителни грехове, но това винаги се прави с цел да се създаде отвращение към тях, а не за да бъдат одобрени или подиграни.

НЕ ТРЯБВА ДА ИЗПОЛЗВАМЕ КЛЕТВИ

Ние *не трябва да потвърждаваме* това, което казваме, като се заклеваме: „... никак да не се кълнете — нито в небето... нито в земята... нито в главата си да не се кълнеш... Но говорът ви да бъде: Да!; да!; Не!; не!; а каквото е повече от това, е от лукавия“ (Мат. 5:34-37). „А преди всичко, братя мои, не се кълнете нито в небето, нито в земята, нито с някоя друга клетва; а нека вашето «Да» да бъде «Да»; и вашето «Не» да бъде «Не»; за да не паднете под осъждане“ (Яков 5:12). Говоренето на християнина трябва да бъде толкова последователно и честно, че да не трябва да има нужда да го потвърждава с клетва. Както беше казал някой: „От клетвите няма никаква полза. За добрия човек няма нужда да се кълне, а за лошия няма смисъл да се кълне“.

Всички знаем, че е грешно да се използва името на Господа напразно, както е грешно да се използват оскърбителни думи и ругатни. Но какво трябва да бъде отношението ни към евфемизмите, т.е. думи или изрази, които се използват вместо забранени думи или изрази и смекчават тяхното значение? Трябва да знаем, че тези думи или изрази са нарушения на Библията също толкова, колкото и техните съответствия.

Как трябва да се държим в съда, когато ни извикат като свидетели? Когато нашият Господ беше изправен на съд, първосвещеникът каза: „Заклевам Те в живия Бог да ни кажеш Ти ли си Христос, Божият Син?“. С този въпрос той искаше да Му заповяда да свидетелства като юдеин под клетва (Лев. 5:1) дали Той е Христос. Исус се подчини на тази заповед. За много християни това е отговор и на проблема за свидетелстването в съда. Но ако някои християни не са убедени, че могат да се заклеват в съда, те могат да свидетелстват, като просто потвърждават това, което ги питат. Това означава, че могат да отговарят на въпроси и да дават свидетелски показания, без да се заклеват пред Бога.

ТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ПОЧТИТЕЛНО

Ние не трябва да говорим пренебрежително или непочтително за свети неща. Не трябва да се шегуваме с Писанията — да изваждаме стихове от Библията и да ги цитираме като шега или стихотворение за забавление. Трябва да се отнасяме сериозно към божествените неща.

Няма нищо лошо в чистия хумор, но истината е, че прекалената несериозност води до изтичане на духовна сила. Потокът от безвкусни шеги и вицове много често е угасявал Светия Дух в събранията. Забавните анекдоти са прогонвали тържествеността на призива на евангелието.

Христовите служители трябва да избягват да правят саркастични забележки и хитроумни подмятания. Навикът да се намесваш във всеки разговор, като пускаш духовитости, или да привличаш вниманието към себе си с разни анекдоти, може да ти създаде заслужената репутация на духовен перко.

ТРЯБВА ДА Е КРАТКО И ПО СЪЩЕСТВО

„В многото говорене грехът е неизбежен; но който въздържа устните си, е разумен“ (Пр. 10:19). Колкото повече говорим, толкова по-голяма е вероятността да сгрешим. Можем да избегнем тази опасност, като устояваме на желанието винаги да казваме нещо. „Не прибързвай с устата си, нито да бърза сърцето ти да произнася думи пред Бога“ (Екл. 5:2). Макар това да се отнася най-вече за заклеването пред Бога, съветът може да се използва и за всичко останало, което казваме.

Всъщност човекът, който много говори, е голям досадник. В неговото говорене няма паузи. Никой друг не може да вмъкне нещо в разговора. Той монополизира целия разговор и вниманието и времето на всеки нещастен слушател.

В заключение бих искал да цитирам едно изказване, което обобщава всичко това много съдържателно. Не зная кой го е написал, но ми се иска да бях аз:

„Какво трябва да прави християнинът със своя език? Да го контролира и да се стреми никога да не доминира в един разговор. Да го тренира така, че да казва винаги помалко, отколкото може да каже. Никога да не го използва, за да лъже, да казва някакви полуистини, зловни думи, злонамерени намеци, саркастични забележки, оскърбления или празни приказки. Винаги, когато обстоятелствата позволяват това, да го използва за свидетелство, изповед или насърчение. Ако е един от онези странни хора, на които им е много трудно да кажат «благодаря», ще трябва да се научи да произнася тази дума и да изгонва от себе си злата гордост, която му пречи да я произнася“.

Езикът трябва да следва мисълта, а не да я изпреварва. Мнозина са хората, които са съжалявали за казаните от тях думи, малцина — за

мълчанието. Който говори — сее, а който слуша — жъне.

ПРОСТИ НИ ЗА КЛЮКИТЕ

Преди няколко години в списание „Атланта“ се появи следната забележка:

„Аз съм по-смъртоносна от ужасяващия снаряд на гаубица. Спечелвам, без да убивам. Съсипвам семейства, разбивам сърца, опропастявам животи. Пътувам на крилете на вятъра. Нито една съвест не е достатъчно силна, за да ме уплаши, нито една чистота не е достатъчно голяма, за да ме възпре. Не ме е грижа за истината, не уважавам справедливостта, нямам милост към беззащитните. Моите жертви са безкрайни като морския пясък и също толкова невинни. Никога не забравям и рядко прощавам. Името ми е Клюка!“ (Избрано).

Може би, когато е написал следните думи, Яков е мислел точно за греха на клюкарстването: „... ние всички грешим в много неща; а който не греша в говорене, той е съвършен мъж, способен да обуздае и цялото тяло“ (Яков 5:2).

Толкова е лесно и естествено да клюкарстваш, а е толкова трудно да се освободиш от този навик.

Какво е клюката? Уилям Маршал казва, че това е изкуството да се правиш, че не казваш нищо, а да казваш много нещо. Бил Готард казва, че клюката означава да споделяш информация с някого, който нито участва в проблема, нито може да помогне с нещо за неговото разрешаване. Можем да разширим малко тази дефиниция и да кажем, че клюката е начин да говориш обидно за *някого, който отсъства в този момент*. Клюката поставя своята жертва в неблагоприятна светлина. Тя казва неща, които не са любезни, не са назидателни и не са необходими. Клюката означава да злословиш по адрес на някого зад

гърба му, вместо да му го кажеш лице в лице. Тя е един вид убийство на характера.

Библията изобличава много сериозно този навик.

„Да не обикаляш между хората си като одумник“ (Лев. 19:16а).

„Одумникът обхожда и открива тайните; а верният духом потайва работата“ (Пр. 11:13; вж. също 20:19).

„Опак човек сее раздори; и шепотникът разделя най-близки приятели“ (Пр. 16:28).

„Думите на шепотника са като сладки зальци и слизат навътре в корема“ (Пр. 18:8).

„Дето няма дърва, огънят изгасва; и дето няма шепотник, раздорът престава“ (Пр. 26:20).

В Римляни 1:30 Павел включва клюкарите в един списък с убийците и безнравствените хора.

„НЕ КАЗВАЙ НА НИКОГО, ЧЕ СЪМ ТИ КАЗАЛ!“

Понякога се опитваме да прикрием клюката, като се преструваме, че споделяме даден проблем като повод за молитва: „Искам да ти кажа нещо като проблем, за който да се молиш. Знаеш ли, че...“ Понякога си мислим, че ако кажем нещо като тайна, не съгрешаваме. Но често резултатът е такъв: Две жени разговаряли в Бруклин.

— Мария ми каза, че ти си й казала онова нещо, за което ти казах да не й казваш.

— Каква подла жена! Казах й да не ти казва, че съм й казала.

— О, аз й казах, че няма да ти кажа, че ми е казала, така че не й казвай, че съм ти казала.

В своята книга „Сезони на живота“ Чарлз Суиндъл говори за хората, които обичат да разпространяват слухове (един вид клюки). Ето какво казва той:

Онези, които хранят умовете си със слухове, са дребни и подозрителни души. Те изпитват удоволствие да разговарят на полутъмни места и да пускат фини бомбички в умовете на другите, които да избухнат мигновено под въздействие на една-единствена искрица внушение. Утешават се само когато станат уж невинни канали на несигурна информация... *никога* източник. Вездесъщото „Казват, че...“ или „Чу ли, че...“, или „Научих, че...“ осигуряват сигурността на разпространителя на слухове.

„Чу ли, че скандалната Мраморна мемориална църква е на път да се разпадне?“

„Разбрах, че Петър и Мария ще се развеждат... Казват, че тя му е изневерила.“

„Говори се, че неговите родители имат много пари...“

„Разбра ли, че пастор Стойчев бил помолен да напусне предишната си църква?“

„Научих, че синът им взимал наркотик... и че са го хванали да краде в магазина...“

„Някой каза, че им *се е наложило* да се оженят...“

„Някой спомена, че той много пие...“

„Чух, че била голяма флиртаджийка... Внимавай!“

„Носи се слух, че той най-сетне е успял да се добере някак си до върха...“

„Вече няколко души ми казват, че на него не може да се разчита.“

Всички знаем, че докато се предават от един на друг, клюката и слухът неимоверно набъбват. Всеки човек добавя по нещо отрицателно към историята, така че последният вариант има твърде малко общо с първоначалния.

ПАВЕЛ СПОМЕНАВА ИМЕНА, НО ЗАЩО?

Някой може да възрази, че и Павел е говорил критично — за Хименей и Александър (1 Тим. 1:18, 20), за Фигел и Ермоген (2 Тим. 1:15) и за ковача Александър (2 Тим. 4:14). Йоан също не е пощадил Диотреф (3 Йоан. 9–10). Това наистина е така. Но каква е целта на тази критика? Целта на тази критика е да се предупредят вярващите относно тези хора, а не да се отправят клевети срещу тях.

Често пъти се налага ръководителите на местното събрание да обсъждат поведението на отделни хора, за да предприемат някакви дисциплинарни или поправителни мерки. Но целта на това обсъждане не е хората да бъдат унижени и опозорени, а да им се помогне. То няма нищо общо с клюката.

Има няколко положителни стъпки, които можем да предприемем, когато искаме да разрешим въпроса с клюката.

Най-напред можем да се поинтересуваме за източника. Павел ни дава такъв пример в 1 Коринтяни 1:11: „Защото някои от Хлоините домашни ми казаха за вас, братя мои, че между вас имало разпри“.

На второ място можем да поискаме разрешение да кажем името на клюкаря на заинтересования: „Имаш ли нещо против, ако му кажа това, което току-що ми каза за него?“.

Обикновено реакцията е приблизително следната: „Не, моля те, не му казвай. Това ще сложи край на нашето приятелство“.

Можем също така да откажем да чуем клюката, като вметнем съвсем учтиво, че предпочитаме да не слушаме повече, или като се опитаме да насочим разговора към някоя по-назидателна тема. „Ако няма кой да чуе клюката, няма да има и кой да я каже. Когато слушателят оглушее, говорителят ще онемее“ (Уилям Маршал).

Има една турска поговорка, която казва: „Който клюкарства *пред* теб, ще клюкарства и *за* теб“.

ИЗПИТАНИЕ НА ТЪРПЕНИЕТО

Това се случи на едно събрание на църквата. Той не можа да наложи своето мнение и малко по-късно вече гореше от гняв. Ръцете му яростно жестикулираха, докато изливаше гнева си в поток от ругатни. Очите му блестяха, брадата му трепереше, кокалчетата на ръцете му побеляха. Накрая той изкрещя: „Аз си отивам и Господ си отива заедно с мен!“. Но никой не си помисли, че той е свят човек. И никой не повярва, че Господ ще тръгне заедно с някого, който е толкова избухлив.

Картината се сменя. Неделя сутрин е. Семейството се приготвя за църква. Децата се мотаят, бащата крещи, майката се върти около печката и цялата къща е обърната с главата надолу. Но повод за безпокойство няма. Скоро цялото семейство седи чинно на своето място в църквата с ангелски усмивки и ореоли над главите.

Сега пък е навечерието на Коледа. Всички се щурат насам-натам като обезумели и купуват ненужни подаръци за хора, които си имат всичко. Напрежението расте. Нервите са опънати като струни, които всеки момент ще се скъсат. Една неучтива забележка — и скандалът избухва. Започва истинска битка! Да, това е начинът, по който празнуваме рождението на смирения и кроткия Исус!

Животът е пълен с проверки на хладнокръвието, хитро маскирани като стресове. Някой току-що е блъснал новата ти кола на паркинга. Самолетът е закъснял. Сервитьорът е изключително непохватен и е излял супата върху панталона ти. Телефонът звъни в 3:30 сутринта: „Извинете, сигурно съм сбъркал номера“. Тъкмо затваряш и телефонът пак звъни. Същата грешка. Малкият ти син е разсипал боя върху скъпото ти пиано, а кучето е съборило и сдъвкало уникалната стара картина.

Няма по-лоша реклама за християнската вяра от избухливостта и нищо не свидетелства по-силно за преобразяващата сила на Христос от човек, който реагира спокойно и хладнокръвно при всякакви трудни ситуации. Никак не е чудно, че Писанията казват: „Който скоро не се

гневи, е по-добър от храбрия, и който владее духа си — от завоевател на град“ (Пр. 16:32).

ВРЕМЕ ЗА ГНЯВ

Някой може да каже, че в Ефесяни 4:26 Писанието ни позволява да се гневим: „Гневете се, но не съгрешавайте; слънцето да не залезе в разгневяването ви“. Това наистина е така. Има време и за гняв. Ние трябва да се гневим, когато Господ е опозорен. Така например Исус се разгневи, когато хората превърнаха дома на Неговия Отец в разбойнически вертеп (Мат. 21:13). Също така трябва да се гневим, когато някои хора се отнасят лошо към други хора. Казано кратко, можем да се гневим заради Господа и заради другите хора, но не и заради себе си. Трябва да се държим като лъвове по отношение на Божията кауза и като агнета по отношение на своята. И дори тогава има опасност справедливият гняв да премине в грешна ярост. Яростта е гняв, на който юздата е свалена. Затова Павел казва: „Гневете се, но не съгрешавайте; слънцето да не залезе в разгневяването ви“.

На тази единствена заповед да се гневим се противопоставят десетки други, които ни наставяват да бъдем дълготърпеливи и бавни да се гневим.

„Нека всякакво огорчение, ярост, гняв, вик и хула, заедно с всяка злоба, да се махнат от вас; и да бъдете благи един към друг, милостиви; прощавайте си един на друг, също както и Бог в Христос е простил на вас“ (Еф. 4:31-32).

„А плодът на Духа е: ... дълготърпение...“ (Гал. 5:22).

„... със съвършено смирение и кротост, и дълготърпение, като си претърпявате един на друг с любов“ (Еф. 4:2).

„... подкрепяни с пълна сила според мощта на Неговата слава, за да издържите и дълготърпите всичко с радост“ (Кол. 1:11).

„Ядовитият човек постъпва несмислено“ (Пр. 14:17а).

„Който не се гневи скоро, показва голямо благоразумие, а който лесно се гневи, проявява безумие“ (Пр. 14:29).

„Яростният човек повдига препирни, а който скоро не се гневи, усмирява крамоли“ (Пр. 15:18).

„Гневлив човек възбужда препирни и сприхав човек беззаконства“ (Пр. 29:22).

„Благоразумието на човека възпира гнева му и слава е за него да се не взира в престъпление“ (Пр. 19:11).

„Безумният изригва целия си гняв, а мъдрият го задържа и укротява“ (Пр. 29:11).

Господ попита Йона: „Добре ли е да негодуваш?“. Добре би било следващия път, когато се изкушим да избухнем в гняв, да си спомним този въпрос. Не забравяйте, че между гнева и греха има само една крачка. Може би няма да е зле да си припомним какво е правил Юлий Цезар, когато са го ядосвали — преди да отговори, си е казвал наум цялата азбука.

Когато един приятел направи забележка на един християнин за избухливия му характер, обвиненият каза: „Добре де, добре. Моят яд не продължава дълго“. Приятелят отговори: „Скъпи момко, земетресението също не продължава дълго, но докато трае, прави наистина големи поразии!“.

КАК ДА СЕ ОБЛИЧАМ?

„Какво? Да не искаш да кажеш, че светостта има нещо общо с дрехите, които носим? Не! Това, което е вътре в човека, има значение. Бог се интересува от това, което сме, а не от онова, с което сме облечени.“

Този аргумент звучи убедително, но истината е, че Бог се интересува и от двете, защото знае, че често пъти нашата външност е показател за нашата вътрешност. Чуйте как Той осъжда дъщерите на Сион:

„В същия ден Господ ще отнеме славата на дрънкалките, мрежените забрадки и луничките, обещите, гривните и тънките була, и главовръзките, верижките около глезените и поясите, парфюмените кутии и хамайлиите, пръстените и обещите на носа, мантелата и туниките, шаловете и кесиите, огледалата и тънките ризи, чалмите и покривалата. И вместо благоухание ще има гнилота, вместо пояс — въже, вместо накъдрени коси — плешивост, вместо нагръдник — опасване с вретиче, и вместо красота — белези от изгаряне“ (Ис. 3:18-24).

Защо се интересува Бог от външността ни? Отговорът е даден в 16 стих:

„Понеже сионските дъщери са горди и ходят с надигната шия и безсрамни очи, ходят също ситно и дрънкат с нозете си“.

Тяхната натруфена и показна външност е била показател за тяхната гордост и суета.

НЯКОЛКО СЪВЕТА ЗА НАШИЯ ГАРДЕРОБ

И така, нека сега да разгледаме някои принципи, които ни дава Словото, за да може Христос да бъде Господар на нашия гардероб.

Първо, дрехите ни трябва да бъдат скромни и съдържани. „Така и жените да украсяват себе си... със скромност и целомъдрие“ (1 Тим. 2:9). Понятието „скромност“ може да има различни нюанси на значение, един от които със сигурност е „приличие“. Приличното облекло не излага на показ големи части от анатомията на човешкото тяло с намерение да съблазнява. То не затруднява никой друг вярващ да живее като християнин.

Освен това облеклото не трябва да привлича вниманието и да бъде нещо като реклама на човека. Ние не живеем на земята, за да привличаме вниманието на другите към себе си, а за да прославяме Христос (Йоан 3:30; Кол. 1:8б). Както казва Дж. Ръсел Хоуден, „работата на християнина е да прославя Христос, а не своята кесия, своя шивач или самия себе си“.

И така, ние трябва да избягваме двете крайности. От една страна, не трябва да бързаме да подражаваме на света и да се обличаме и държим според най-новите модни тенденции. А от друга, не трябва да бием на очи, като се обличаме старомодно или прекалено небрежно. Нека отново да цитираме Хоуден: „Бог нито ни заповядва, нито ни препоръчва да бъдем размъкнати или немарливи. Немарливостта в един човек или в неговото облекло не е признак на духовност. Ако телата ни са храм на Светия Дух, то всичко красиво, добро и прилично им принадлежи по право“. Все още е приложимо старото правило: „Не бъди първият, който въвежда новото, нито последният, който изпраща старото“.

Ние трябва да имаме скромно количество дрехи. В един свят с такива огромни нужди като нашия не е особено хуманно християните да поддържат гардероби, които приличат на малки магазини за конфекция.

По същата тази причина трябва да избягваме да купуваме и дрехи на прекомерно високи цени: „... не с плетене на косата или

злато, или бисери, или скъпи дрехи“ (1 Тим. 2:9а).

„Вашето украшение да не е външно, тоест плетене на косата, кичене със злато или обличане със скъпи дрехи“ (1 Пет. 3:3). Това, разбира се, не означава, че винаги трябва да купуваме най-евтините неща. Това би било една лоша икономическа политика. Трябва да вземаме под внимание както цената, така и качеството. Така например, ако си купим някои евтини обувки, може да се наложи да похарчим много повече пари за лекар поради проблеми с краката, отколкото ако дадем малко повече и си купим обувки с по-добро качество и външен вид.

Дрехите ни трябва да бъдат чисти и спретнати. Мръсното и размъкнато облекло не е добро свидетелство за Спасителя. Както казва Осуалд Чеймбърс, „небрежността обижда Светия Дух“.

Облеклото на християнина трябва да показва неговия пол. Обикновено в подкрепа на тази теза се цитира текстът от Второзаконие 22:5: „Жена да не носи мъжко облекло, нито мъж да се облича с женска дреха; понеже всички, които правят това, са мерзост пред Господа, твоя Бог“. Този стих е насочен главно срещу трансвестизма — неестествената склонност на някои хора да обличат дрехите и да възприемат поведението на другия пол. Но той също така може да се приложи и за движението за уеднаквяване на половете и заличаване на разликите в половете по отношение на прическите и облеклото. Няма никакво съмнение, че Бог мрази смесването на половете. Но ако една жена носи панталони с женска кройка, никой няма да каже, че е мъж; нито ако един шотландец си сложи късата поличка, някой ще каже, че е жена.

Като цяло, нашето облекло трябва да ни показва като достойни представители на Господа тук, на земята. То може да варира в зависимост от местната култура и историческия период, в който живеем. И никога не трябва да забравяме, че външният ни вид може да унищожи посланието, което носим. Киркегаард разказва как в един цирк избухнал пожар и клоунът хукнал към града, без да съблече костюма си, за да предупреди жителите за опасността от разпространение на пожара. „Като чуха неговите викове, хората започнаха да се смеят. Той се държеше точно както се очаква от един клоун. Така градът изгоря, защото костюмът на клоуна унищожи неговото послание.“

ТОВА, КОЕТО Е ВЪТРЕ

Библията слага ударението на вътрешния човек, а не на външния му вид. Обърнете внимание на текста в Колосяни 3:12-14:

„И така, като Божии избрани, свети и възлюбени, облечете се с милосърдие, благодет, смирение, кротост, дълготърпение; като си претърпявате един на друг и един на друг си прощавате, ако някой има оплакване против някого; както и Господ е простил на вас, така прощавайте и вие. А над всичко това облечете се в любовта, която свързва всичко в съвършенство“ (Кол. 3:12-14).

И нека се върнем отново към Тимотей 2:9-10: „Така и жените да украсяват себе си... с добри дела...“

*Облечи светостта и на Господа се поклони,
наведи глава и Неговата слава възгласявай!
Сложи подчинението и тамяна на скромността,
коленичи пред Него и Му се възхищавай!*

ДА ГОВОРИМ ИСТИНАТА

Правилно ли е да се лъже? На този въпрос има само един отговор: Бог не може да лъже и не може да позволи на никой друг да го прави. Деветата заповед изрично забранява да се свидетелства лъжливо. Християните трябва да се откажат от лъжите и да говорят „всеки с ближния си истината“ (Еф. 4:25). Сатана е бащата на лъжата (Йоан 8:44) и ние не трябва да му подражаваме.

Денис де Хаан ни напомня, че „нечестността има много лица. Тя дава обещания, без изобщо да възнамерява да ги спазва. Не се обажда, ако ѝ вземат по-малко пари, отколкото трябва. Ако ѝ дадат нещо по погрешка, не го връща (т.е. нечестността поражда кражба). Тя прикрива истината, за да извлече лична изгода. Лъже, за да прикрие грешките си“.

Истина е, че Библията съдържа разкази за лъжи, но това не означава, че ги одобрява. Авраам е излъгал за Сара, че му е сестра (Бит. 12:10-20; 20:2). Исаак е излъгал за Ревека (Бит. 26:7). Анания и Сапфира са излъгали пред Бога за сумата, която са искали да дадат (Деян. 5:1-11).

Има случаи, когато Божиите хора не са лъгали, но не са казвали и цялата истина. Така например еврейските баби са казали, че еврейките са раждали бебетата, преди те да отидат при тях (Изх. 1:19). Фактът, че Бог е одобрил техните действия, показва, че те не са излъгали. Мойсей е поискал разрешение от фараона да позволи на израелците да излязат за три дни в пустинята, за да принесат жертва на Йеова, техния Бог (Изх. 5:3). Той е знаел, че ако фараонът откаже да изпълни по-малката им молба, ще откаже да изпълни и по-голямата — т.е. да ги пусне да си отидат завинаги. Аод е имал тайно послание от Господа за цар Еглон. Той не го е открил докрай и не е казал, че посланието съдържа заповед за неговата смърт (Съдии 3:12-30). Когато Господ е заповядал на Самуил да помаже Давид за цар, Той му е казал да каже само, че е дошъл да пожертва на Господа, ако Саул го попита (1 Царе 16:13). Това

наистина е било така. Той наистина е принесъл жертва на Господа, но това не е било цялата истина. Той не е бил длъжен да казва всичко.

Понякога хората извиняват лъжата, като казват, че целта оправдава средствата. Да правиш зло, за да дойде добро, е един вид йезуитщина, която Писанията заклеймяват (Рим. 3:8).

Най-голямата трудност идва, когато казването на истината поставя в опасност живота на някой човек. Класическият пример за това са случаите на укриване на евреи от християни по време на окупацията от нацистите. Войниците са чукали на вратите на къщите и са питали: „Има ли тук евреи?“. Отговорът „Няма“ е чиста лъжа, но всеки друг отговор би означавал смърт както за евреите, така и за домакините. Какво би трябвало да се отговори в такива случаи?

Някой би казал: „Да кажем истината и да оставим последствията в ръцете на Господа“. Последствията почти сигурно са смъртно наказание.

Другата възможност е да се доверим на Бога и да оставим Той да ни помогне да дадем правилния отговор, който няма да бъде нито лъжлив, нито ще предизвика нашето преследване. Бог може да направи това, макар и невинаги да избира да го прави.

Някои смятат, че в свят като нашия понякога е необходимо да се избере по-малката от двете злини. В този случай лъжата, макар и нещо неправилно, е по-малката злина, отколкото да причиниш смъртта на невинни хора. Това може да се използва като средство само когато става въпрос за живота на други хора.

Други цитират текста от Деяния 5:29, където Петър и апостолите казват: „На нас подобава да се покоряваме на Бога, отколкото на човеците“. Бог казва: „Не убивай“ (Исх. 20:13) и освен това казва: „Избавяй ония, които се влачат на смърт, и гледай да задържиш ония, които политат към клане. Ако речеш: Ето, ние не знаехме това!; то Оня, който претегля сърцата, не разбира ли? Оня, който пази душата, не знае ли и не ще ли въздаде на всеки според делата му?“ (Пр. 24:11-12).

И едно последно съображение. Има някои действия, които не са добри сами по себе си, но които стават добри, когато показват присъствие на истинска спасителна вяра. По принцип принасянето на Исаак от Авраам в жертва би се считало за убийство, но Бог го одобрява, защото то показва истинността на неговата вяра (Яков 2:21).

Подобно на това и укриването на шпионите от Рахав би се смятало за измяна, но Бог я оправдава, защото чрез това свое дело тя показва, че наистина вярва в Господа (Яков 2:22). Махнете вярата от тези две дела и те ще станат зли.

Както вече казахме, това е един много деликатен въпрос. За щастие, на повечето от нас няма да се наложи да го разрешават. За хилядата и един проблема разрешението е следното: говорете истината и никога не лъжете. Нека отново цитираме Денис де Хаан: „Лъжата подкопава доверието, поражда подозрения и разрушава приятелствата. Но най-лошото е, че тя обижда Бога, който е източникът на всяка истина“.

МОРАЛНИТЕ ДИЛЕМИ

Нито едно разглеждане на въпроса за християнската святост не може да бъде пълно без обсъждане на етичната му страна, т.е. проблема за това кое е добро и кое — зло, кое е правилно и кое — погрешно. Всяко човешко общество предлага безброй изкушения и възможности за компромиси, заобикаляния на закона и измами. Изкушенията стават особено силни, когато става дума за пари. Това е накарало Волтер да каже: „Щом стане въпрос за пари, всички хора започват да изповядват една религия“. Всеки християнин трябва да приеме думите на Волтер като едно предизвикателство и да се стреми да докаже тяхната погрешност.

Един бизнесмен казал, че неговата философия се базира на следния принцип: „Бизнесът е като параван: той може да стои прав само когато е нагънат“. Други са достатъчно откровени, за да си признаят, че веднага ще фалират, ако работят според принципите на Проповедта на планината. С други думи, те изобщо не могат да оцелеят, ако работят честно.

Нека да изброим някои нарушения на етиката, които се срещат много често днес: подправяне на данъчните документи, надуване на разходните сметки, нечестна реклама, даване на подкупи и бакшиши, фалшифициране на теглилките и кантарите, продаване на нискокачествена продукция, надписване на чековете (надвишаване на сумата в банковата сметка), обявяване на банкрут с цел избягване от кредиторите. Други неетични практики включват плагиатството, използването на служебни машини и средства за лични нужди, непълно оползотворяване на работното време, свидетелстване за Христос в работно време, въздържане от работа за Господа, неспазване на законите за уличното движение, нарушаване на обещанията, неспазване на определеното време за срещи и посещения и др.

Допустимо ли е един адвокат християнин да пледира, че неговият клиент е невинен, когато знае, че той е виновен? Може ли един стюард християнин да сервира алкохол на пътниците в самолета?

Може ли търговският агент да приема от клиентите си подаръци и благодарности във вид на пари? Или един мисионер, който може да си спести дни или дори седмици закъснение само ако даде подкуп на бюрократа, от когото зависи престоят му в чуждата страна. Трябва ли да го направи? Един студент има възможност да се яви на изпит отделно от групата — може ли да го направи? Лошо ли е да се продават продукти, за които се знае, че причиняват рак? Ако на едно християнско училище със затруднено материално положение предложат 500 000 лева от местната пивоварна фабрика, може ли директорът да приеме този подарък? Ако един пациент настоява пред лекар християнин да подпише застрахователен иск, за който и двамата знаят, че е фалшив, трябва ли да подпише? Един доставчик на строителни материали е член на местната данъчна комисия. Ако клиентите купуват от него, могат да получат данъчни оценки, по-ниски от реалните. Те така или иначе трябва да купуват от някого. Защо не от него?

ВИСОКАТА ЦЕНА НА ЧЕСТНОСТТА И НЕЧЕСТИЕТО

Да вземем за пример един грък, който притежава малък ресторант. Идва местният инспектор и, след като оглежда ресторанта, прави един дълъг списък с промени, които трябва да бъдат извършени: нов респиратор за печката, нова машина за рязане на месо, нови маси и столове и т.н. Всичко това струва десетки хиляди. Накрая инспекторът казва: „Стига да поискаш, всичко това може да ти струва само 1000 лева“. Ако собственикът откаже да му ги даде, инспекторът ще каже: „Давам ти срок от две седмици. Ако дотогава промените не са направени, затваряш ресторанта“.

Когато мостът над Такома бил завършен, един застрахователен агент имал нещастие да подпише полицата. Той бил толкова сигурен, че мостът няма да падне, че прибрал всички премии в джоба си. Един ден задухал силен вятър и причинил такава вибрация в конструкцията, че мостът се срутил във водата.

Никой не отрича, че често пъти на християните им се налага да вземат много трудни решения, но трябва да се знае, че погрешното решение се взема по-трудно.

Адам Кларк работел в магазин за платове. Шефът му заповядал, когато мери копринените платове, да ги разтяга повече. Адам отговорил: „Господине, вашата коприна може и да се разтяга, но моята съвест — не“. По-късно Бог го използвал, за да напише един коментар върху Библията, на който стои неговото име.

В друг магазин един купувач казал на продавача да му отпусне малко повече плат, без да плаща допълнително за него. „Давай — казал клиентът, — шефът ти не гледа.“ Продавачът отговорил: „*Моят Шеф винаги гледа*“.

Дик Ф. започнал нова работа, в която му се налагало да пътува по цяла седмица със своя инструктор. На края на всеки ден инструкторът записвал времето, прекарано при различните клиенти. И макар че често пъти то било седем часа или дори по-малко, той го закръглял на осем часа и карал Дик да прави същото и със своето работно време. Дик възразил, че като християнин той не може да го

направи дори и от това да зависи работата му. Инструкторът реагира много ядосано, но Дик запазил работата си и по-късно станал мисионер в Еквадор.

Когато Хералд Г. бил нает да разнося пакетчета с чипс по супермаркетите, му било казано да носи със себе си остър молив, с който да продупчва пакетчетата на конкурентите. Така в пакетчетата влизал въздух, който овлажнявал и развалял картофките. Хералд отказал, но въпреки това не бил изхвърлен от работа. Понякога работодателите разбират, че честните хора са най-добрите работници.

Боб Б. работел в един магазин за мъжко облекло. Веднъж управителят, който се смятал за християнин, му казал, че ще има разпродажба на мъжки костюми. После му наредил да се качи на горния етаж и да свали всички костюми, които обикновено се продавали за 150 долара, да им постави нови етикети, на които да сложи цена 200 долара, и след това да я зачеркне и да напише 175. Боб не се съгласил да извърши това и трябвало да напусне. Бог го възнаградил, като го призовал за служение.

Божие обещание е сигурно. „Ония, които славят Мене, тях ще прославя Аз“ (1 Царе 2:30). Може би ще се наложи да платим някаква цена, но Господ винаги ще възнагради Своите хора, които постъпват праведно.

ГОСПОДИ, ПРЕЧУПИ МЕ!

Било времето, когато над Руанда духали ветровете на съживлението и когато един от признаците на съживлението бил духът на съкрушението, който бил излят над вярващите от тази страна. Преподавният Кевин Бейкър бил изпратен от Англия от неговата деноминация, за да обучава хора за служение.

Докато преподавал в семинарията, теологията му ставала все по-либерална и по-либерална. Той започнал да насажда съмнения и отрицания на Божието Слово. В курса имало и една малка група, състояща се от студенти, които всички наричали „абалокеле“, т.е. „новородените“. Тези мъже се срещали всяка сутрин в 4:00 часа, за да се молят заедно. Когато Кевин чул, че новородените се молят за него, бил много обиден. В края на краищата той бил пастор на църквата, а те — невежи туземци.

Един ден Кевин решил да извика водача на групата и да го нахока хубаво. Човекът седял тихо и търпеливо изслушал всички укори и унижителни думи. Накрая казал: „Но вие действително имате нужда от помощ“. Преподавният професор се разярил повече от всякога.

Групата от новородени продължила да се моли и Бог започнал да работи в живота на преподавния мистър Бейкър. Постепенно той започнал да осъзнава колко много се е отдалечил от ортодоксалната вяра. Накрая изобличението било толкова голямо, че той отишъл при епископа и му признал, че макар и да е приемливо за църквата, неговото учение е противно на истините на Писанието.

Епископът бил ужасно разочарован от евангелската позиция на Кевин. Той скрил лицето си с ръце и възкликнал: „О, Кевин, сега вече ти няма никога да станеш епископ!“. Кевин отговорил: „Слава на Господа!“.

СЪКРУШИТЕЛНИЯТ НАТИСК

Под влиянието на Светия Дух Кевин се почувствал длъжен да отиде при водача на новородените и да му се извини. За него това било много унижително — той, духовник в една толкова престижна деноминация, да трябва да се извинява на един чернокож студент! Кевин много се съпротивлявал на тази идея, но напрежението растяло все повече и повече. Трудно му било да рита срещу ръжен. Не могъл да намери мир, докато не решил да отиде. Напълно съкрушен, той се качил на колата си, запалил мотора и започнал да репетира кратката си извинителна реч.

В момента, в който стигнал до вратата, водачът на новородените се появил и казал: „Алилуя!“. Той знаел, че неговите молитви са получили отговор. Тогава за първи път Кевин прегърнал чернокож и за първи път направил това от сърце.

След това спасените поканили Кевин да се присъедини към тях за молитва в 4:00 сутринта. Това изобщо не влизало в задълженията му като духовник и Кевин започнал да се извинява, че не може да дойде. Те го изслушали търпеливо, а след това го помолили: „Не бихте ли опитали поне една седмица?“. Безсилен да се съпротивлява повече, той се съгласил. Скоро след това почувствал такова духовно извисяване в молитвата, каквото никога преди това не бил преживявал.

Когато управата на училището разбрала, че един от техните учители се среща със студентите за молитва в 4:00 часа сутринта, тя решила, че това ще повлияе пагубно на интересите на семинарията. В резултат на това било взето решение преп. г-н Бейкър да бъде преместен в друго училище и да се забранят всякакви събирания на територията на училището преди 7:00 ч. сутринта.

Спасените поставили проблема пред Господа и като помислили малко, решили, че е по-добре да се подчиняват на Бога, отколкото на хората. И тъй като продължили да се срещат за молитва, били изгонени от семинарията няколко седмици преди завършването. Били огорчени, но не и ожесточени. Приели това решение смирено и без да обвиняват никого, но почувствали, че брат Кевин все още продължава

да храни чувства на ожесточение към епископа. Затова отишли при него и му предложили да си признае лично тези чувства. Този път Кевин не се съпротивлявал. Отишъл при епископа веднага, изяснил случая и преживял едно радостно и продължително съживление в живота си.^[1]

---

[1] Историята е истинска, само името на Кевин Бейкър е измислено. ↑

ДА ГО УЛУЧИШ В СЪРЦЕТО

От всички елементи на светостта съкрушението е най-важният и най-влиятелният елемент. Когато говорим за съкрушен човек, ние имаме предвид човек, чиято воля се е подчинила на Божията воля. Когато го ударят по едната буза, този човек обръща и другата. Както казва Е. Стенли Джоунс:

„Обръщайки другата си буза, ти обезоръжаваш своя враг. Той те удря по едната буза, а ти със своята морална смелост, го удряш право в сърцето, като си обръщаш и другата буза. Неговата враждебност се стопява и врагът ти също се стопява. Ти се отърваваш от врага си, отървавайки се от собствената си враждебност... Светът лежи в краката на Човека, който е имал силата да удари, но който е имал и властта да се въздържи да не удари. Това е власт — висшата власт“.

Готовността да се пречупиш е едно прекрасно качество на характера. Тя се противопоставя на естествената склонност на човека да търси възмездие, да се защитава и да се оплаква. Бог иска да види повече съкрушени сърца.

*Светилници на Божията светлина,
чуите гласа на разбитата душа!
Не красотата и не цветът
ви правят да сте Господни светила,
а готовността да се съкрушите пред Христа.*

Един ден в кабинета на д-р Александър Уайт влязъл член от неговата църква, който му носел някои последни новини. Между

другото той казал, че един от посещаващите ги проповедници бил заявил на публично място, че еди-кой си човек от близките служители на д-р Уайт не бил християнин.

Д-р Уайт пламнал от негодувание. Разгневен, че един верен служител на Господа може да бъде обвинен така леко, чрез няколко добре подбрани думи, той изразил гнева си срещу автора на това обвинение.

„Но това не е всичко — казал неговият енорияш. Той каза, че и вие не сте истински вярващ.“

При тези думи д-р Уайт се отпуснал тежко на един стол и казал: „Моля ви, излезте от кабинета. Трябва да остана сам и да проверя сърцето си пред Господа“.

Съкрушението е урок, който някои от нас научават много трудно. Една вечер отидох на посещение в един дом с двама по-стари и уважавани служители на Господа. Не мога да си спомня как разговорът се насочи точно към тази тема, но те започнаха да критикуват библейското училище, чийто президент бях аз. Усетих как кръвта ми нахлува в главата. Почувствах се както майка, за чието дете някой е казал: „Леле какво грозно бебе!“. Чувствата ми забушуваха в мен като водите на Ниагарския водопад и аз изобщо не се опитах да ги озаптя, а ги излях така, както можах. На път за вкъщи дори се поздравих за победата като защитник на правдата.

Няколко месеца по-късно, когато пътувах за Айова, където трябваше да участвам в един семинар, Божият Дух дойде върху мен с голяма изобличителна сила. Той като че ли ми каза: „Виж се, Макдоналд. Тръгнал си да учиш другите хора как да живеят християнски живот. Но спомни си начина, по който говори на онези двама Мои служители, на които дори не се извини“. И преди да изляза да проповядвам, аз трябваше да напиша до тях едно извинително писмо.

СЪКРУШЕНИЕТО ЗАЗДРАВЯВА ВРЪЗКИТЕ

Дали това наистина сложи край на нашето приятелство? Точно обратното, то постави началото на една много по-дълбока връзка. Те ми написаха едно отзивчиво писмо, в което ме уверяваха, че са ми простили и че продължават да са загрижени и да се молят за мен. Божият път е най-добрият път: Бог знае, че съкрушението заздравява отношенията, докато гордостта ги разрушава.

Може би си мислите, че този урок беше достатъчен, за да ме научи да си държа езика зад зъбите. Уви, не! Една сутрин, когато се готвех да взема участие в погребална служба, телефонът иззвъня. Обаждаше се един проповедник от Англия, който идваше на посещение в тази област. Аз знаех, че той отстоява идеи за Господното пришествие, които считах за напълно небиблейски. Докато разговаряхме, стана въпрос и за библейските пророчества и аз не можах да се сдържа, а му казах всичко, което мислех по този въпрос по един много невъздържан начин. Сигурен съм, че телефонните кабели започнаха да парят. За съжаление, това беше и една много лоша подготовка за погребалната служба. Ние спорихме надълго и нашироко и след като приключихме разговора, всеки от нас беше още по-дълбоко убеден в собственото си мнение.

Няколко години по-късно бях в Лондон. И отново преживях едно доста неочаквано посещение от Господа. Вървах по улицата, където живееше този проповедник. Все още си спомням как видях телефонната кабина. „Ето го телефона, Бил. Не мислиш ли, че трябва да се обадиш на онзи брат и да му се извиниш за начина, по който му говори?“

„Но, Господи, аз все още смятам, че бях прав. Нима не защитих истината за Твоето близко идване?“

„Не става въпрос за това. Не става въпрос за истината, а за начина, по който я защитавах.“

Тогава отидох до телефона и набрах номера (с надеждата, че той няма да си е вкъщи). Но той си беше вкъщи. Всъщност той самият вдигна телефона. Аз му обясних причината за моето позвъняване. Това

беше един голям удар за моята гордост — толкова голям, че гордостта ми все още не се е съвзела напълно от него. Той мило прие моето извинение и ме покани на обяд на следващия ден в един близък ресторант. По-късно бях поканен да говоря в неговото събрание.

Някой може да попита: „Но ако аз не мога да се пречупя? Какво да направя тогава?“.

ЕТАПИ НА СЪКРУШЕНИЕТО

Най-напред се помоли: „Господи, Ти ме пречупи“. Признай, че и ти, като всички други християни, имаш нужда от промяна, и се помоли на Господа да произведе тази промяна в теб. Но преди това пресметни цената. Съкрушението е болезнен процес.

На второ място прегледай миналото си за грешки, които трябва да бъдат поправени, за невнимателни думи, за които трябва да се извиниш, и за моменти, в които си действал по плът, а не по Дух.

На трето място изповядай се най-напред пред Господа, а след това и пред хората, които си засегнал. Понякога е много по-лесно да се изповядаш пред Господа, отколкото пред хората, но горчивото хапче трябва да се преглътне. Направи всичко, което е необходимо, за да можеш да живееш, без да натъжаваш Светия Дух.

И на последно място чувствай се свободен да споделиш преживяното с другите. Това може да не направи нищо на твоето собствено его, но може да подтикне другите да се опитат и те да преживеят благословието, което идва от съкрушението.

Бог обича разбитите неща и разбитите сърца. Както казва Ванс Хавнер: „За да може една земя да даде реколта, тя трябва да се разбие на буци. За да може един облак да даде дъжд, той трябва да се разбие на малки капчици вода. За да може едно зърно да даде плод, то трябва да се разпука. Само когато се счупи, алабастреният съд може да излее мирото си. Само след като му се измести ставата, Яков има сила да се бори и с Бога, и с човеците. Само след като плака горчиво, Петър се върна при Господа по-силен, отколкото беше преди“.

ЗЛОУПОТРЕБА С ОПИАТИ — ПРОСТО КАЖИ „НЕ“!

Стефан беше млад бизнесмен с щастливо семейство, който за пръв път се съгласи да приеме кокаин на едно приятелско събиране. Не мина много време и той започна да живее само заради мощното, но краткотрайно усещане за сила и наслада. Това удоволствие, което му струваше по 100 долара на ден, разруши семейството му. Както и при много други, животът му се изпълни с проблеми и не след дълго той трябваше да преживее банкрут и развод. Дори и онези приятели, които го забъркаха в тая каша, сега го изоставиха.

Известно е, че приемането на наркотици включва и някакви приятни усещания. Дори и Библията признава, че светът предлага на човека удоволствия, но както тя казва, това са само временни наслаждения на греха (Евр. 11:25). Те *са* наслаждения, но *не траят дълго*. Цената, която хората трябва да платят за тях, е прекалено висока.

Какво трябва да бъде отношението на вярващите към различните видове наркотици като амфетамините, барбитуратите, хероина, кокаина, РСР, опиума, марихуаната, LSD, пейота, лепилата, азотния окис и лекарствата от рода на кодеина, дарвона и перкодана? Казва ли Библията нещо за тях?

Когато изброява делата на плътта в Галатяни 5:19-21, Павел споменава и думата „чародейство“ (20 ст.). На оригиналния език на Новия Завет това е думата „*pharmakia*“^[1], която предполага използването на наркотици, отвари и заклинания. Това, че наркотиците се използват в магическите изкуства, които са част от света на демоните, е особено показателно. Разбира се, наркотичните средства могат да бъдат употребени и законно — когато са предписани от лекарите, но Библията забранява използването им от магьосници, медиуми и други видове спиритисти.

[1] „фармация“ е побългарената форма на тази дума. ↑

НАРКОМАНИТЕ СТРАДАТ

Знаем, че влияещите на мозъка наркотични средства могат да отнесат използващите ги в царството на трансценденталното и всъщност да отворят живота им за демонично влияние. Някои бивши наркомани, които са повярвали, твърдят, че не е възможно да бъдеш привързан към силните наркотици, без в същото време да не си обладан от демон.

Демонът винаги има за цел да разрушава (Мат. 9:22; Йоан 10:10а). Това правило няма изключения. Той се опитва да унищожи или наркомана, или някоя друга жертва. Това обяснява и многото безсмислени и жестоки грехове, за които чуваме днес. За да знаем и да избягваме да се забъркваме в тези неща, е много важно да осъзнаем тази връзка между наркотиците, демоните и унищожението.

Има, разбира се, и други причини, поради които вярващият трябва да стои настрана от тези вредни химикали. Те карат човек да се пристрастява към тях, а християнинът не трябва да си позволява да става роб на какъвто и да било навик (Рим. 6:16-23). Освен това те са много скъпи. За да могат да поддържат този навик, мъжете често трябва да прибегват към кражба, а жените — да проституират. Инфекциите с игли, атрофията, увреждането на имунната система са само някои от пораженията на тялото. Често пъти увреждането на мозъка може да бъде необратимо. Сред наркоманите има много идиоти, ексцентрици и самоубийци. Прибавете към всичко това и факта, че използването на повечето наркотични средства е забранено и че нарушаването на тази забрана може да доведе до арести, съд, големи съдебни разходи и в случай на присъда — до затвор. Винаги съществува и опасността от вземане на свръхдоза, което отвежда злоупотребилния право в гробището или в крематориума.

Християнинът никога не трябва да използва тези вредни вещества, защото неговото тяло е храм на Светия Дух (1 Кор. 6:19). Освен това той не трябва и да ги разпространява, защото ще навреди на други хора и защото ще създаде свършено погрешна представа за това какъв трябва да бъде един християнин. Нашата работа е да

печелим хора за Христос, а не да им помагаме да се пристрастяват към наркотиците.

По-горе споменахме, че между наркотиците и демоните често има пряка връзка. Но освен тази връзка има и други неща, които са свързани с демоните и които вярващият трябва да избягва: гледане на карти, астрология, черна магия, бяла магия, йога, гадателство, спиритически сеанси, гадаене с кристална топка, ясновидство, гледане на ръка, говорене с мъртвите (вж. Второзаконие 18:9-14).

АЛКОХОЛЪТ

Когато попитали един повярвал бивш алкохолик: „Вярваш ли, че Исус е превърнал водата във вино?“, той отговорил: „Да, вярвам. Виждал съм Го как превръща уискито в хранителни продукти, хазартните билети в мебели и една съпруга с разбито сърце в щастлива християнка. Нямам никакъв проблем да вярвам, че е превърнал водата във вино“.

Най-често срещаната злоупотреба с пристрастяващи средства е алкохолизмът. Както и при наркотиците, които разгледахме в предишната глава, алкохолът осигурява на човека бягство от света на действителността. Той създава у него чувство на временна приповдигнатост, отдалечаване от проблемите на момента и облекчение от напрежението. Но също както и другите наркотици, алкохолът действа разрушително върху човека и особено върху неговия морал и човечност.

Хората, които твърдят, че са християни, трябва да възприемат едно библейско отношение по въпроса за пиенето на алкохол. Първоначалното намерение на Бога е било виното да весели сърцето на човека, ако хората го приемат в умерени количества (Пс. 104:15а). Бог ни предупреждава, че злоупотребата с виното води до загуба на способността да вземаме правилни решения (Пр. 31:4-5; Ос. 4:11). Той позволява да се пие вино там, където водата причинява стомашни разстройства (1 Тим. 5:23), и препоръчва медицинската му употреба при умиращи хора (Пр. 31:6-7). Опасността, разбира се, идва, когато хората започнат да злоупотребяват с една дадена им от Бога милост, като стават алкохолици. Бог много сериозно предупреждава вярващите, че не трябва да прекаляват с каквото и да било (Рим. 13:13). Той съвсем ясно казва, че нито един пияница няма да наследи Божието царство (1 Кор. 6:10). Дори и да твърди, че е вярващ, алкохоликът показва чрез своето поведение, че е такъв само на думи. Когато се злоупотребява с него, „виното е присмивател и спиртното питие крамолник и, който се увлича по тях, е неблагоприятен“ (Пр. 20:1). В общества като нашите, в които пиенето на алкохол може да

съблазни някой друг, вярващите трябва изобщо да се въздържат от алкохол — т.е. да не пият никакви опиващи питиета (Рим. 14:21).

Всъщност вярващите не се нуждаят от виното като един вид духовна патерица. Апостол Павел казва, че начинът, по който трябва да върви едно Божие дете, е не като се опива с вино, а като се изпълва със Светия Дух (Еф. 5:18).

БОЛЕСТ ИЛИ ГРЯХ?

Нека не се лъжем от популярния напоследък мит, че алкохолизмът е болест, а не грях. Библията казва, че той е грях и че нито един пияница няма да наследи Божието царство (1 Кор. 6:10). Човекът носи морална отговорност за своето поведение и не може да избяга от тази отговорност, като нарече греха болест.

Преди няколко години списание „Нешънъл Войс“ публикува следния шеговит коментар върху твърдението, че алкохолизмът бил болест:

„Това е единствената болест, която се хваща със съгласието на волята.

Това е единствената болест, която има нужда от разрешително, ако решиш да я разпространяваш.

Това е единствената болест, която се затваря в бутилки и се продава.

Това е единствената болест, която се нуждае от разпространителска мрежа.

Това е единствената болест, която създава годишен приход на държавата.

Това е единствената болест, която насърчава престъпността.

Това е единствената болест, която създава навик.

Това е единствената болест, която се разпространява чрез реклама.

Това е единствената болест, която не се причинява от микроб или вирус и за която хората не са измислили лекарство.

Това е единствената болест, която отрязва пътя на пациента към небето.

Това е единствената болест, която се дава като коледен подарък“.

Пиенето на алкохол е навик, който кара човека да се пристрастява към него, а вярващият не трябва да се пристрастява към нищо и към никого освен към Самия Господ (1 Кор. 9:25-27).

Това е и един много скъп навик, който кара човека да използва парите си за алкохол, вместо за семейството си и за личните си нужди. Соломон казва, че никой, който обича виното (прекалено), не забогатява (Пр. 21:17). А пророк Йоил говори за хора, които са толкова зависими от него, че са готови да продадат момиче, за да пият вино (Йоил 3:3). Последствията от алкохолизма за здравето на човека са ни добре известни — цироза на черния дроб, болести на бъбреците, засягане на сърцето, увреждане на мозъчните клетки. Средната продължителност на живота на алкохолиците в САЩ е 51 години — много по-ниска от общата средна продължителност. Пиенето на алкохол по време на бременността може да се окаже пагубно за здравето на плода. Някой беше казал: „Бог прощава греховете ни, но нашите тела не ги прощават“.

Прибавете към всичко това пропиляното работно време, загубването на работата, опустошението, което алкохолизмът нанася на семейния живот, убийствата вследствие на пътните катастрофи, причинени от водачи в нетрезво състояние, самоубийствата и убийствата, извършени под влияние на алкохола. Последните статистически данни сочат, че над 80% от затворниците са извършили престъплението си под влияние на алкохол или наркотици. Всичко това представлява една много грозна картина.

В Притчи 23:29-34 Соломон ни дава едно класическо описание на алкохолика:

*„Кому горко? Кому скръб? Кому каране?
Кому оплакване? Кому удари без причина?
Кому подпухнали очи?
На ония, които се бавят около виното,
които отиват да вкусят подправено вино.
Не гледай виното, че е червено,
че показва цвета си в чашата,
че се поглъща гладко,
защото после то хапе като змия*

*и жили като ехидна.
Очите ти ще гледат чужди жени
и сърцето ти ще изригва развратни неща.
Даже ще бъдеш като един, който би легнал всред
море,
или като един, който би лежал на върха на мачта.
Удариха ме, ще речеш, и не ме заболя.
Биха ме, и не усетих.
Кога ще се събудя, за да го търся пак?“.*

НАЙ-СИГУРНАТА ПОЛИТИКА

Единственият начин, по който човек може да бъде сигурен, че няма да стане алкохолик, е пълното въздържание от алкохола. Това е и най-сигурният начин неговото поведение да не съблзни някой друг. Добре е всеки един от нас да разбере колко е важно това. Ако един слаб вярващ види теб или мен, че прием алкохол, той може да заключи, че това, което е добро за нас, сигурно е добро и за него. Но за разлика от нас той може да се пристрасти към алкохола и да стане пияница. В този случай ти и аз сме морално отговорни за неговото пропадане, защото сме му дали лош пример. Затова Павел казва: „Добре е да не ядеш месо, нито да пиеш вино, нито да направиш нещо, чрез което брат ти се спъва“ (Рим. 14:21). Също така той казва: „Затова, ако храната, която ям, е спънка на брат ми, аз няма да ям месо вовеки, за да не препъна брат си“ (1 Кор. 8:13). По-лошо е да направиш някого пияница, отколкото да си такъв самият ти, а то е достатъчно лошо само по себе си.

МОЖЕ ДА ИМА ПОБЕДА

Мел Тротер беше голям пияница. За да се спаси от махмурлука, той гледаше да бъде пиян непрекъснато. Един ден малкото му бебе умря и той изпита силно желание да се напие, но нямаше пари. Тогава отиде до ковчега, събу обувчиците от трупчето на бебето и ги занесе в заложната къща, а с парите си купи пиене. Изведнъж разбра колко отвратително е постъпил и тръгна към езерото, за да свърши с живота си. Пътят му минаваше покрай една християнска мисия за подпомагане на бедни. Той влезе вътре, чу евангелието и бе спасен по един удивителен начин. Животът му се промени изцяло. Престана изобщо да пие и прекара остатъка от живота си, като показваше пътя към Спасителя на бедните и изгубените хора от улицата. Мел беше живо свидетелство за това, че алкохолизмът може да бъде победен чрез силата на Светия Дух и опровержение на представата, че един алкохолик никога не може да се освободи от изкушението да пийне една чашка. Тази представа не взема предвид силата на Духа, който може да даде освобождение.

По-късно се обърна един друг алкохолик и поиска да бъде кръстен, за да изрази решението си да умре за стария си начин на живот и да започне да живее поновому. След кръщението, когато служителят изпразни водата от басейна, на дъното му откри една бутилка от уиски. Това беше за него начинът, по който той показа, че слага край на стария си живот.

Всеки вярващ, който има проблеми с алкохола, трябва да следва няколко прости правила:

1. Излей всякакво количество алкохол, което ти е останало под ръка. Това ще бъде една проверка дали желанието ти да се освободиш от този навик е искрено.

2. Непрекъснато викай към Бога да ти даде сила да стоиш далеч от бутилката. Моли се така: „Не ме въвеждай в изкушение, но избави ме от лукавия!“.

3. Съпротивлявай се на изкушението да приемеш покана за пиене — дори и когато става въпрос за една малка чашка (Пр. 1:10).

Можеш да правиш това, като призоваваш непрекъснато Господа за помощ (Пр. 18:10). Всяка нова победа ще ти помогне да спечелиш и при следващото изкушение (1 Кор. 10:13).

4. Изповядай всеки неуспех веднага пред Господа (1 Йоан. 1:9). Често пъти може да ти бъде от голяма помощ да споделиш неуспеха си с някой духовен, разбиращ християнин, който да ти помага, като те придружава в молитва.

5. Избягвай местата и хората, които ще те върнат към старото изкушение (Рим. 13:14).

6. Ако е възможно, свържи се с друг, по-зрял вярващ, който ще се моли заедно с теб в най-трудните моменти и ще ти бъде приятел по всяко време (Пр. 17:17).

Ако ти наистина решиш сериозно да се отървеш от този навик, Бог ще ти даде необходимата сила, за да го преодолееш. Но ти трябва наистина да се решиш.^[1]

---

[1] Тази глава е взета от книгата „Хазарт и алкохолизъм“ от Уилям Макдоналд, Артър Уайлдър и Доналд Норби/William MacDonald, Arthur Wilder and Donald Norbie: Gambling and Drinking/.Публикувана от Everyday Publications, Scarborough, Ontario, Canada, 1980. ↑

ХАЗАРТЪТ — НАЙ-ЛЕСНИЯТ НАЧИН ДА БЪДЕШ ОГРАБЕН

„Вие може би държите в ръце 1 000 000 лева! Цифрите, които Ви носят късмет, са в този плик! Върнете ни ги заедно с Вашия адрес. Присъединете се към победителите!“

Всеки ден ни бомбардират покани от тоя род, които ни приканват да вземем участие в някакъв вид хазарт. Дори когато минаваме през касата на супермаркета, служителката ни пъха в ръцете някой талон за лотария. И когато си помислим за непрекъснато растящите цени на хранителните продукти, които току-що сме купили, възможността да спечелим 10 000 лева никак не ни изглежда неприятна.

Когато се върнем у дома и се обтегнем на стария люлеещ се стол, прочитаме за един работник, който току-що е спечелил два милиона благодарение на участието си в същата лотария. „Ах, какво бих могъл да направя с два милиона!“

Звъни се на вратата. Едно интелигентно малко момиченце ти предлага шанса да участваш в теглене на лотария в нейното училище. Не можеш да откажеш! Толкова сладко дете! А и случаят си заслужава!

ПРИМАМКАТА НА БЪРЗОТО БОГАТСТВО

Нашето общество предлага всякакви видове възможности за „бързо забогатяване“, т.е. начини да спечелиш много пари за кратко време, като участваш в някаква игра, томбола и пр. За тази цел има конни надбягвания и кучешки надбягвания. Има големи рулетки за залагания в казината и машини за хазарт, в които само с една монета можеш да спечелиш хиляди. Има тото, има и лото. Има стотици видове лотарии, често пъти спонсорирани и от църкви. Можеш да залагаш по време на футболни мачове, мачове по бейзбол, бокс и др. Можеш да участваш в десетките видове игри, предлагани по вестниците и телевизията. Или, ако си любител на нещо по-изтънчено, можеш да участваш в борсата. Това не означава, разбира се, че всички борсови сделки са хазарт. Борсовите сделки могат да бъдат и много консервативни инвестиции — зависи от мотивите на купувача и от вида на стоката.

Хазартът ни примамва с това, че евентуалните печалби неимоверно надхвърлят заложеното. През 1975 г. един бразилец на име Мирон де Суза заложи петдесет и осем цента в една футболна лотария и спечели 2 451 549 долара. Това беше най-голямата печалба до този момент.

На следващата година един двадесет и шест годишен мъж от Ню Джърси спечели най-голямата сума от държавната лотария, която му позволи да получава по 1 776 долара седмично до края на живота си. Ако той живее до 76-годишна възраст, ще получи 4,6 милиона.

Оттогава печалбите от лотариите нараснаха неимоверно. А колкото повече нарастват печалбите, толкова повече хора се мамят да участват в тях.

КАКВО КАЗВА СЛОВОТО

Какво казва Библията по този въпрос? Дали хазартът във всичките му видове е позволена дейност за хората, които носят името „християнин“?

Макар и Библията да не казва изрично: „Не участвай в хазартни игри“, десетата заповед ясно заявява: „Не пожелавай“ (Изх. 20:17). Хазартът е един вид пожелание. Той изразява едно прекалено голямо желание за богатство и неудовлетвореност от това, което ми е дал Божият промисъл. Означава желание да обогатя себе си за сметка на другите, ако е възможно. И освен това означава, че аз разчитам повече на шанса и на съдбата, отколкото на своя небесен Баща.

Затова можем да кажем, че всички библейски предупреждения срещу скъперничеството се отнасят и до хазарта. В Лука 12:15 например можем да прочетем: „Внимавайте и се пазете от всякаква алчност; защото животът на човека не се състои в изобилието на имота му“. Животът на вярващия трябва да бъде очистен от любовта към парите. Той трябва да бъде доволен от това, което има (Евр. 13:5). Сребролюбието е идолопоклонство (Кол. 3:5) и, както вече споменахме, то сваля Бога от полагаемото Му се място като Цар на душата и вместо Него слага на това място желанието да имаме повече. Сребролюбието е в един кюп с такива грехове като разврата, пиянството и мошеничеството, заради които човек може да бъде отлъчен от местната църква (1 Кор. 5:11). Всъщност неговото естество е толкова зло, че заради него човек може да бъде изключен завинаги от Божието царство (1 Кор. 6:10).

Библията казва още: „Богатството, придобито чрез измама, ще намалее, а който събира с ръката си, ще го умножи“ (Пр. 13:11). Докато в почтения труд има творчество и продуктивност, в хазарта такава неща няма. „Вземането“ в хазарта е един вид „самоогравване“.

Библията казва: „Който има лошо око, бърза да се обогати, а не знае, че немотия ще го постигне“ (Пр. 28:22). Мотивът при хазарта е алчността. И тъй като алчността е нечиста и греховна, тя предизвиква Божието проклятие. В този случай Божието проклятие е бедност.

Библията казва също: „Каквато е яребицата, която събира пиленца, които не е измътила, такъв е оня, който придобива много богатство с неправда: в половината на дните му те ще го оставят и в сетнините си той ще бъде безумен“ (Ер. 17:11). Парите, спечелени чрез хазарт, не осигуряват трайно удовлетворение; по-скоро има вероятност да причинят ураган от беди.

След като напомня на Тимотей, че вярващите трябва да бъдат доволни като имат храна и облекло, Павел го предупреждава, че онези, които „ламтят за обогатяване, падат в изкушение и в примка, и в много глупави и вредни страсти, които потапят човеците в разорение и гибел“ (1 Тим. 6:9).

Хазартът винаги ще събужда лоши асоциации у вярващите, когато си спомнят как римските войници хвърлиха жребий за горната дреха на Спасителя при Неговото разпъване (Йоан 19:23-24).

ГУБЕЩ БИЗНЕС

Когато хората ударят голямата печалба, „късметът“ им става известен на всички, но ако загубят, почти никой не разбира за това. Едва ли някой е чул за италианския бизнесмен, който загубил 1 920 000 долара на рулетка в Монте Карло през 1974 година. Или за арабския принц, който загубил повече от 1 000 000 долара при едноединствено залагане в Лас Вегас през същата година. Ние много рядко чуваме нещо за билионите долари, които обикновените граждани губят всяка година, докато залагат спечелените си с тежък труд заплати. Математически шансовете им да спечелят са трогателно ниски. Най-големият игрален автомат в света може да осигури печалба от 1 милион долара срещу 10 долара вложение, но шансовете това да стане са едно към 25 000 000 000.

Човек много лесно може да се пристрасти към хазарта. Често пъти играещият остава пред автомата часове наред, губейки все по-големи и по-големи суми. Държи се така, като че ли е изпаднал в транс. Може би си мисли, че колкото повече стои пред него, толкова по-голяма ще бъде вероятността да спечели или поне да си възвърне загубите. От време на време се случва дори да спечели някаква малка сума — толкова, колкото да продължи да играе, за да загуби още повече. Нито един вярващ не трябва да става роб на хазарта. Павел предупреждава коринтяните да се въздържат от всичко, което може да ги пороби, дори и от неща, които са законни сами по себе си, а това едва ли може да се каже за хазарта (1 Кор. 6:12а).

Никой не е в състояние да изчисли лишенията и скръбта, които пристрастените играчи причиняват на себе си и на своите семейства. Домовете им започват да се рушат, храната им никога не достига, дълговете им непрекъснато се увеличават, докато приходите им непрекъснато намаляват и изчезват вследствие на безкрайните и неуспешни опити да забогатееят за една нощ.

Нека не забравяме и престъпленията, които играещите извършват с цел да се снабдят с още пари, за да покрият загубите. Кражби, злоупотреби, изнудвания — един цял арсенал от злини, до

които играещите прибягват в опитите си да достигнат финансово благополучие.

Прибавете към всичко това и незаконните организации, които са свързани с хазарта. За никого не е тайна например участието на Синдиката на мафията в организирания хазарт. Може ли християнинът да оправдае своето участие в едно мероприятие, което така силно мирише на ада?

Понякога, разбира се, изкушението идва под много религиозно прикритие. Помисли си само колко много неща би могъл да направиш с тези пари на Божията нива! Това е същата стара измама, че като правим зло, ще дойде добро! Веднъж една набожна домакиня дошла тичайки при един проповедник, за да му съобщи най-голямата си идея, която ѝ била дошла в ума, откакто се помнела. Тя му казала, че си е купила билет от държавната лотария, и го помолила да се присъедини към нейната молитва за голямата печалба, тъй като била решила да даде половината сума за църквата. Проповедникът отговорил: „Аз ще се моля за това да придобиете една нова представа за религията изобщо и за християнството конкретно“. Божието дело не се нуждае от пари, спечелени чрез хазарт, а и Бог няма да ги благослови, защото това не са осветени пари.

Онези, които се изкушават да играят хазарт, трябва да вземат присърце думите на Павел: „А благочестието със скромност е голяма печалба“ (1 Тим. 6:6). Ако ти си благочестив и скромен, имаш нещо, което парите не могат да купят. Ако си благочестив, няма да играеш на хазарт, а ако си скромен, няма да имаш нито нужда, нито желание да играеш.

И накрая онези, които се изкушават да играят, нека вземат предвид думите на Семюъл Джонсън: „Страстта към златото — безчувствена, коравосърдечна и безпощадна — е най-ниското ниво, до което може да стигне пропадалият човек“.^[1]

---

[1] Цитирано от „Насладата от псалмите“/William Macdonald: Enjoying the Psalms (Kansas City, KS: Walterick Publishers, 1977), том 1, стр. 238–240. Използвано с разрешение. ↑

КОНТРОЛИРАНЕ НА РАЖДАЕМОСТТА

Необходимо ли е книга, която разглежда проблемите на християнската святост, да включва тема като контролирането на раждаемостта? Тъй като много вярващи считат, че този проблем засяга сериозни етични и морални принципи, смятаме, че е необходимо.

Има две основни мнения по въпроса. От едната страна са тези, които твърдо смятат, че контролирането на раждаемостта е противно на Божията воля за Неговия народ. От другата страна са онези, които също толкова твърдо вярват, че проблемът не е черно-бял, а че това е един въпрос, по който всеки вярващ може да бъде напълно уверен в своя ум (Рим. 14:5).

ПРОТИВНИЦИТЕ НА ТАЗИ ПРАКТИКА

Може би най-добрият начин за разглеждане на проблема е да сравним ясно аргументите и на двете страни. И така, нека видим най-напред какво казват противниците на контролирането на раждаемостта.

В Битие 1:28 Бог казва: „Плодете се и се размножавайте, напълнете земята и обладайте я“. Тази заповед никога не е била отменена.

Отговор (на другата страна): Заповедта е била дадена в зората на сътворението и след потопа. Необходимостта от разрастване на населението вече не съществува.

Големите семейства са знак на Божието благословение.

„Ето, наследство от Господа са чадата и награда от Него е плодът на утробата. Както са стрелите в ръката на силния, така са чадата на младостта. Блазе на оня човек, който е напълнил тула си с тях! Такива няма да се посрамят, когато говорят с неприятелите си в градската порта“ (Пс. 127:3-5).

„Жена ти ще бъде като плодovitа лоза всред дома ти, чадата ти като маслинени младоци около трапезата ти. Ето, така ще се благослови човекът, който се бои от Господа“ (Пс. 128:3-4).

Децата, които растат в голямо семейство, развиват разностранно личността си, характерите им се изглаждат, научават се да мислят за другите и не са склонни да се глежат.

Случаят с Онан е библейски пример за човек, който не е искал да има деца, и Бог го е осъдил за това (Бит. 38:1-11).

Отговор: Това не е точно така. Грехът на Онан е в неговото егоистично нежелание да се ожени за вдовицата на брат си според изискванията на левитския закон от неговото време.

Павел пише на коринтяните:

„Не се лишавайте един друг от съпружеско сношение, освен ако бъде по съгласие за малко време, за да се предадете на молитва; и пак да бъдете заедно, за да не би Сатана да ви изкушава чрез това, че не можете да се въздържате“ (1 Кор. 7:5).

Отговор: Това, за което Павел говори тук, е съпружеското сношение, при което могат да се използват, а могат и да не се използват противозачатъчни средства.

Основното предназначение на жената в живота е да ражда деца. Това е начин тя да се спаси, що се отнася до положението ѝ в църквата (1 Тим. 2:15). Службата на жената да отглежда благочестиво семе е изключително важна. Бог иска жените да раждат деца и да ги отглеждат за Негова слава (1 Тим. 2:15; 5:14; Тит 2:4).

Отговор: Но какво ще стане с жените, които никога не са имали възможността да се омъжат и да родят деца?

Бог е Този, който отваря и затваря утробата (Бит. 20:18; 29:31; 1 Царе 1:6), и Той не е дал това право на човека. Можете да претърсите цялата Библия и няма да намерите дори и най-малкия намек за ограничаване на раждаемостта. Нито един аргумент в подкрепа на контрола над раждаемостта не е библейски.

ПРИВЪРЖЕНИЦИТЕ НА ТАЗИ ПРАКТИКА

Нека сега се обърнем към аргументите на привържениците на контролирането на раждаемостта.

Това е област, в която Библията не ни дава ясно законодателство. Бог дава на семейната двойка свобода да търси Неговата воля за техния живот.

Рязкото увеличение на населението на земята налага някакъв вид контрол върху раждаемостта. Хиляди хора умират всеки ден от глад, а милиони живеят недохранени. Ако това положение не се промени, светът ще катастрофира.

Отговор: Проблемът не е в хранителните запаси, а в алчността, която пречи на правилното им разпределение, и в лъжерелигиите, които забраняват употребата на месо и други видове храни.

Броят на децата в едно семейство трябва да се определя от финансовото положение на родителите. Едва ли раждането на повече деца, отколкото едно семейство може нормално да отгледа, носи голяма слава за Христос.

Отговор: Бог може да се грижи както за малкото, така и за голямото семейство. Вж. Мат. 6:33; Фил. 4:19.

Големите семейства са добри за селскостопанските общества, в които децата помагат в работата на полето, но едва ли са най-доброто нещо за градовете, където хората живеят в малки къщи или в претъпкани апартаменти.

Създаването на потомство не е единствената цел на семейството. Бог иска Неговите хора да се радват на общението един с друг, да им бъде приятно и да постигат единство.

Със сигурност, когато здравето на майката е в опасност в случай на забременяване, предпазването от бременност е напълно законно нещо. Щом като това е правилно в този случай, защо да не е правилно и в други случаи?

Някои хора смятат, че не е желателно да раждат деца в този свят на греха, насилието и мизерията.

Отговор: Милостта на Господа остава върху внуците (Пс. 103:17).

Това е един академичен диспут. В края на краищата почти всички практикуват ограничаване на раждаемостта в някаква степен, тъй като вече няма семейства с 15, 16 и 17 деца.

Отговор: Това, че „всички го правят“, не означава, че е правилно.

И едно последно съображение. Макар и да не препоръчва контролирането на раждаемостта, Библията препоръчва контролирането на самия себе си като един от плодовете на Духа (Гал. 6:23).

И така, това са някои от аргументите „за“ и „против“ ограничаването на раждаемостта. Какъв е окончателният отговор? Окончателният отговор е, че всяка семейна двойка трябва да разгледа тези аргументи в присъствието на Господа и да Му се помоли да им изяви ясно волята Си кой от двата пътя да поемат.

Трябва да признаем, че има добри и духовни християни сред представителите и на двата лагера. Винаги, когато става въпрос за това, добре е да не бъдем прекалено догматични и да не налагаме нашите убеждения на другите. Най-добре би било да признаем, че и двете страни имат разумни аргументи, и да уважим решението на нашите опоненти да правят това, което мислят, че е право пред Господа.

ПОЛИТИКА

Може ли християнинът да се занимава с политика?

Онези, които отговарят на този въпрос с „да“, неизменно цитират известния на всички афоризъм: „Злото най-много се радва, когато добрите хора остават бездейни“. Ако това не е достатъчно, за да приключи въпросът, те започват да дават примери с Йосиф, Мойсей и Даниил като вярващи, които са участвали в политическата система.

Макар и този афоризъм да звучи много убедително, не бива да забравяме, че това е едно твърдение на човешката мъдрост, а не божествено откровение, и че то няма авторитета на Библията. Що се отнася до Йосиф и Даниил, те никога не са работили като политици, а като правителствени чиновници. А Мойсей е бил по-скоро „шило в торбата“, отколкото част от управлението на страната.

КАКВО КАЗВА БИБЛИЯТА ПО ТОЗИ ВЪПРОС?

Ако се обърнем към Словото за отговор, какво ще намерим в него?

Исус не се е занимавал с политика. Бил е дори във враждебни отношения със системата.

Учениците на Исус също не са се занимавали с политика. Нима можем да кажем, че те са изпуснали Божието най-добро, като са съсредоточили всичките си усилия върху евангелието?

Апостол Павел също не се е занимавал с политика. Неговата вярност към призиването и към посланието го е направила противник на фарисейското общество.

Исус е учел, че Неговото царство не е от този свят (Йоан 18:36). Той е казал на Своите невярващи братя: „Вас светът не може да мрази, а Мен мрази, защото Аз свидетелствам за него, че делата му са зли“ (Йоан 7:7).

Апостол Йоан ни напомня, че „целият свят лежи в лукавия“ (1 Йоан. 5:19). Политиката е част от световната система.

Ние трябва да се отделим от света, ако искаме да му повлияем (2 Кор. 6:17). Архимед е казал, че може да премести Земята, ако има опорна точка извън нея. Ние трябва да заемем едно положение вън от света, ако искаме да го помръднем към Бога.

Павел подчертава, че „никой, който служи като войник, не се заплита в житейски работи“ (2 Тим. 2:4). Всички вярващи са (или трябва да бъдат) войници на редовна служба и не трябва да си позволяват да се разсейват.

Политиката е една корумпирана система, изградена на базата на компромиса. Решенията обикновено се диктуват от това, което е изгодно, а не от това, което е правилно. Тя се подчинява на човешките, а не на божествените принципи. Бившият сенатор на Мичиган г-н Ванденберг казва следното: „Политиката е покварена в самата си същност. Църквата не трябва да забравя своето истинско предназначение, като се опитва да участва в една област на човешките отношения, в която от нея се иска да бъде един нечестен конкурент...”

Тя ще загуби напълно чистотата на своето предназначение чрез това свое участие“.

БАНАНОВИЯТ ПРОЕКТ

Божие то разрешение на световните проблеми не е политическо, а духовно. Новорождението, а не изборът на нови политици е Божият отговор. Политиката не е нищо повече от една превръзка при рак. Нашата постоянна заповед е: „Остави мъртвите да погребват своите мъртви; а ти иди и разгласявай Божието царство“ (Лука 9:60). Истoрията за банановите кори ни показва нещата в истинската им перспектива.

„Един човек работел някаква много важна работа в издателския бизнес и отговарял за издаването и разпространението на огромно количество литература. Един ден, когато отивал на работа и завивал покрай един ъгъл, видял на тротоара една хвърлена бананова кора. Съзнавайки потенциалната опасност от тази кора, той си направил труда да я ритне в канавката, където никой няма да я настъпи. После се сетил, че освен тази кора по тротоарите на този огромен град сигурно има още хиляди други такива кори и сигурно някъде има някоя кора, която никой не се е сетил да ритне в канавката и някой може да я настъпи, и тогава... Може би трябва да отдели малко време, за да прегледа улиците на града за такива търкалящи се кори от банани, иначе някой може да се подхлъзне и да си счупи врата! Може би ще успее да спести на много хора отиването в болница... Но точно тогава човекът се сетил за работата си. Я почакай! Та ти си такава важна фигура в издателския бизнес! Кой ще поддържа пресите и ще изпраща информация до всички краища на земята? С огромно нежелание мъжът трябвало да се откаже от банановия проект, за да се посвети на по-важната си работа, като решил да остави банановите кори на уличните чистачи. Това е тяхна работа.“

Сега да видим какво е приложението на тази история. Християнинът носи най-голямата отговорност в света — да „публикува“ благата вест за Господ Исус Христос. Това за него е една огромна работа. Ако той не я свърши, никой друг няма да я свърши. Затова Исус казва: „Търсете първо Божието царство и Неговата правда“. Много хора се занимават с политика, но Бог ни е натоварил с благословената задача да носим евангелието на умиращите мъже и жени. Може да има и други достойни за нашето внимание проекти, но ако ние не успеем да осъществим този, никой друг няма да се заеме с него.

Бог има за цел не да направи от света едно по-добро място за живеене, а да призове от нациите народ за Своего име (Деян. 15:14). Ние трябва да работим заедно с Него за осъществяването на тази цел. Както казва Джаует: „Ние сме съработници на Бога в освобождението на света. Това е нашата задача — да помазваме хора в Господното име за един царствен живот, господство над егоизма и служение за царството“. По-нататък той съжالياва за трагедията на християните, които не успяват да оценят своето високо призвание, а се посвещават на второстепенното; които предпочитат да пълзят, вместо да летят, и да са роби, вместо да са царе.

Истинското гражданство на християнина е небесното (Фил. 3:20). Той е странник и чужденец в този свят (1 Петр. 2:11). И макар че християнинът е длъжен да се подчинява на властта и има право да използва юридическите процедури, той не е длъжен да стане част от системата.

Ако участвам в политиката, аз гласувам доверие на нейните възможности да разреши световните проблеми. След толкова дълги векове на политически провали едва ли имам основание за такова доверие.

Общото становище на Новия Завет е, че условията в света няма да станат по-добри (1 Тим. 4:1-3; 2 Тим. 3:1-5). Това прави отговорността на християнина пред Голямото поръчение още по-голяма.

Но дали вярващите трябва да възприемат едно поведение на пълна пасивност? Не, разбира се! Работата е там, че ние можем да направим много повече чрез молитва, отколкото чрез изборителната бюлетина. Ние поддържаеме равновесието във властта чрез молитва.

Ние можем да повлияем на съдбата на нациите чрез молитва. „Защото оръжията, с които воюваме, не са плътски, а са силни пред Бога за събаряне на крепости“ (2 Кор. 10:4).

Времето за господството на християните все още не е дошло (1 Кор. 4:8). Животът на земята е тренировка за живота на господство в небесата. Както казва Уилям Кели:

„Християните никога не трябва да се заплитат в управлението на света, освен ако не искат да навлекат срам както на Господа, така и на себе си. Сега те са призвани да страдат заедно с Христос; след време ще господстват заедно с Него. Дори и за Христос все още не е дошло времето на голямото господство. Той седи на трона на Своя Отец като отхвърления от земята Христос и чака Неговата дума, за да извърши съд и да седне на Своя Собствен трон“ (Откр. 3:21).

В момента, в който пиша това, получавам една нова изрезка от вестник, която подкрепя мнението на Кели. В нея се казва:

„Ван Дайк — новороден християнин — е една много противоречива фигура. Неговата политическа кариера е белязана със скандал. През 1984 г. той бил почти изгонен от законодателната власт за използването в изборната кампания на материали, съдържащи клевети. Обществената комисия по разкриване на измамите го е глобила с 500 долара, а съдът е изискал от него извинение“.

Заслужава си да помислим сериозно върху думите на Кели: „Християните никога не трябва да се заплитат в управлението на света, освен ако не искат да навлекат срам както на Господа, така и на себе си“.

ЗАНИМАНИЕ СЪС СЕБЕ СИ — ПРЕДАТЕЛЯТ ВЪТРЕ В НАС

В преследването на светостта малко неща нанасят по-голяма вреда от прекалената заетост със собственото „аз“. Онези, които търсят победата вътре в себе си, я търсят на погрешното място: те сами отварят врата на разочарованието, обезсърчението и поражението.

Светът поставя на особен пиедестал човека и неговия потенциал. За съжаление в стремежа си към по-голямо признание, популярност и приемане част от църквата също следва този пример, като проповядва светски хуманизъм, леко поръсен с евангелистични термини. На пазара започват да излизат нови книги за самоуважението, издадени от религиозни издателства. При посещение на една християнска книжарница срещнах следните заглавия:

*Обичай себе си
Изкуството да се научиш да обичаш себе си
Себелюбието — динамичната сила на успеха
Аз съм добре и ти си добре
Кой казва, че не съм добре?
Един верен поглед към твоето собствено „аз“
Да се сприятелиш със сянката си
Изкуството да разбираш себе си
Разбирането на твоето минало — ключът към
твоето бъдеще
Моето най-красиво чувство
Можеш да имаш и добри чувства към себе си
30 дни към едно „аз“ без напрежение и стрес
Ти си нещо особено
Трябва ли да бъде това, което съм? (Или как да
живеееш със себе си и да се харесваш)*

В целия този единогласен хор от лавиците се чуваше само едно тъничко гласче, което звучеше по-различно. То гласеше:

Остави себе си на мира

Голяма част от съвременната психоанализа фокусира вниманието върху „аз“-а на човека. Пациентът трябва да изследва своето възпитание (и най-вече големите неуспехи на родителите си), своите мисли, своите мотиви, своите страхове, своите натрапчиви мисли и своите задръжки (особено в областта на секса). И докато разказва за своите проблеми в един съвсем неконтролиран разговор, отговорите постепенно изплуват — или поне се вярва, че изплуват.

СВЕТЪТ — ЕДНА ЛУДНИЦА

„Норвежкият драматург Ибсен разказва една история за Пер Гинт, който отишъл в една лудница и изненадан открил, че никой не му изглеждал луд. Всички говорели толкова смислено и обсъждали плановете си с такава точност и загриженост, че той си помислил: «Това са съвсем нормални хора». Пер Гинт споделил това свое впечатление с лекаря, който му отговорил: «Не, те всички са луди. Всички говорят много смислено, но говорят само за себе си. И мислят само за себе си. Сутрин, обед, вечер — само за себе си. Тук не можем да избягаме от собственото „аз“. Носим го винаги със себе си — дори и в сънищата си. О, да, млади господине, ние говорим смислено, но това не пречи да сме луди».“

„Светът прилича до голяма степен на болницата, която е посетил Пер Гинт. Той изглежда съвсем нормален, докато не разберем, че се интересува единствено от себе си. Той говори само за своите чувства, своята политика, своите войни, своите бюджети и своите пари. Изобщо не споменава и дума за най-голямото Същество, което съществува във вселената — Бога“.^[1]

За хората, които страдат от умствени, нервни или емоционални разстройства, е особено характерно това, че тяхното собствено „аз“ е центърът и периферията на техния живот. Психоаналитичните техники, които ги насърчават да се отдават на още по-дълбоки самонаблюдения, задълбочават още повече тяхното нещастие. Може би сте чували вица: „Невротиците са хора, които строят въздушни замъци; психично болните са тези, които се настаняват да живеят в тях, а психиатрите са онези, които събират наема“.

---

[1] Юджийн Петерсън, „Пътуваща светлина“/Eugene H. Peterson: *Traveling light*/(Downer’s Grove, IL: InterVarsity Press), стр. 69–71. ↑

НЕЩАСТНИЯТ ЧОВЕК ОТ 77 ПСАЛМ

В Библията има два класически текста, които разглеждат проблема на егоцентризма и неговото лечение. Първият е 77 псалм, който Булинджър е разделил на следните части:

- Заетост със собственото „аз“ (1–6 ст.)
- Неизбежният резултат от това — нещастieto (7–9 ст.)
- Заетост с Бога (10–12 ст.)
- Неизбежният резултат от това — щастieto (13–20)

Някой друг е озаглавил тези четири части така:

- Въздишане
- Потъване
- Пеене
- Извисяване

В първата половина на псалма Асаф страда от проблеми със собственото си „аз“, или взимане на свръхдоза „витамин Аз“. Личното местоимение (аз, ме, ми, си) и глаголът в 1 л. ед.ч. се срещат двадесет и два пъти, докато Бог се споменава само тринадесет пъти. Псалмистът е дотолкова обсебен от мисълта за себе си, че дори започва да се съмнява в добротата, благодатта и милостта на Всевишния.

Във втората половина на псалма Асаф съсредоточава вниманието си върху Господа. Божието име (и като съществително, и като местоимение) е споменато двадесет и четири пъти, а неговото „аз“ — само три пъти.

НЕЩАСТНИЯТ ЧОВЕК ОТ РИМЛЯНИ 7

Вторият библейски текст върху тази тема е в Римляни 7:9-25. След като е употребил над четиридесет пъти различни форми на личното местоимение „аз“, най-накрая Павел възкликва: „Окаян аз човек!“. Той не намира никакво успокоение в себе си, а уверено потвърждава: „Зная, че в мен, тоест в моята плът, не живее нищо добро“. На края на главата той откъсва погледа си от себе си и го обръща към Господ Исус Христос, в Когото е неговата победа.

Когато търсим да намерим победата в себе си, ние все едно хвърляме котва вътре в кораба: това е една съвсем сигурна гаранция за духовен дрейф.

Един израелски цар, който е разбрал, че се нуждае от някой по-голям от него самия, е казал: „От краищата на земята ще викам към Тебе, когато примира сърцето ми; заведи ме на канара, която е много висока за мене“ (Пс. 61:2). Канарата, разбира се, е Бог.

Заетостта със собственото „аз“ кара човека да забравя благословенията на Господа и да не Му благодари за тях. Тя го прави да бъде неефективен в своето служение, като намалява способността му да се концентрира и понижава качеството на неговата работа. Той започва да губи всякаква чувствителност по отношение нуждите на другите.

РОБЪТ НА ЕГОЦЕНТРИЗМА

Егоцентричният човек е роб на своите чувства и емоции. Той не е особено привлекателна компания за другите хора. Непрекъснато се оплаква от тежкия си живот пред безброй съветници и приятели. За него слушателите са винаги добре дошли, но съветите им — не. Волята му е твърда като стомана, която се съпротивлява на каквото и да било въздействие, и отказва да приеме Божията воля. Той е като хората, които Господ описва в Езекиил 33:3-32:

„Те дохождат при тебе както дохождат людете, та седят пред тебе като Мои люде, и слушат Моите думи, но не ги изпълняват, защото с устата си показват много любов, но сърцето им отива след печалбите им.

И ето, ти им си като любима песен от човек, който има сладък глас и свири добре; защото слушат думите ти, а не ги изпълняват“.

Толкова за патологията на егоцентризма. Нека сега да видим как може човек да се освободи от него.

ПЕТ СТЬПКИ НА ОСВОБОЖДЕНИЕ

Най-напред човек може да престане да се занимава със себе си, а да посвети вниманието си на Христос (2 Кор. 3:18). Само когато гледаме Христос, ние можем да се преобразяваме по Неговия образ. И хиляди добри версии на нашето „аз“ не струват колкото една версия на Христос. Или, казано с други думи, дори и едно осветено „аз“ е лош заместител на прославения Христос. Такъв човек трябва непрекъснато да се моли:

*Спаси ме от самия мен, мили Боже,
Остави ме да се загубя в Теб.
Нека повече не живея аз,
а Христос, който живее в мен.*

А. Б. Симпсън

Трябва да помним вярното твърдение: заниманието със собственото „аз“ носи нещастие; заниманието с другите носи разочарование; заниманието с Христос носи радост.

Пол ван Годер пише така:

„Отношението, от което се нуждаем, е онагледено в следната история. След едно изпълнение на Деветата симфония на Бетховен публиката дълго аплодирала диригента Артуро Тосканини. Обзет от вълнение, Тосканини се обърнал към музикантите и им казал шепнешком: «Аз не съм нищо. И вие не сте нищо». След което продължил почти благоговейно: «Но Бетовен е всичко».

Някой може да възрази, че всеки човек има нужда от някаква самооценка и че Библията дори препоръчва това. Това наистина е така, но освен това той трябва да следва и

правилото на Маклейн: «Винаги, когато поглеждаш към себе си, погледни десет пъти към Христос». Или, както се казва в един стар химн: «Колко е хубаво да избягаш от себе си и да намериш убежище при Спасителя».

Второто нещо, което човек може да направи, е да се погледне трезво през очите на Библията. От една страна, той трябва да разбере, че е спасен по Божията милост, че греховете му са простени, че е оправдан и че е направен годен за небето. Човек може да застане пред Бога и да бъде приет от Него, защото Бог най-напред е приел Своя възлюбен Син. Той е съвършен в Христос, наследник на Бога и сънаследник с Исус Христос. Той е уникално Божие творение и има определена роля, която трябва да изпълни в своя живот. Човек има голяма стойност за Бога и това го прави да желае да бъде всичко, което може да бъде за Исус.

От друга страна, той трябва да разбере, че сам по себе си е нищо (2 Кор. 12:11; Гал. 6:3) и че в неговата плът не живее нищо добро. Той не трябва да търси доброто в себе си и затова никога няма да се разочарова, когато не го намери.

И едно трето предложение. Егоцентричният човек трябва да загуби себе си в живот на служение за другите. Онези, които постигат пълнота в живота, са хора, които са толкова отдадени на това да помагат на другите, че нямат време да мислят за себе си. Реализацията в живота е резултат на самоотричане, а не на занимаване със себе си. Това има предвид и Исус, когато, казва: „Който обича живота си, ще го изгуби; и който мрази живота си на тоя свят, ще го запази за вечен живот“ (Йоан 12:25). Когато попитали психиатъра Карл Менингер какво би направил, ако знае, че ще изпадне в нервна криза, той отговорил: „Бих намерил някой, който е в по-тежко състояние от мен, и бих се опитал да му помогна“.

Също така човек не трябва да си губи времето в желанието да бъде някой друг. Независимо от това как изглежда, какви недъзи има и колко са ограничени неговите възможности, човек трябва да приеме себе си така, както Бог го е приел, и да си каже: „С Божията благодат съм, какъвто съм“ (1 Кор. 15:10а). Ако има неща в живота, които не могат да се променят, той трябва да ги приеме и така ще намери мир. В онези

области от живота, които са твърдо определени от божествения суверенитет, оплакването е грях и желанието да бъде другояче е напразно.

И на последно място човек трябва да избягва онова, което го кара да се връща назад в миналото — било то мисли за това как е трябвало и как не е трябвало да бъде, книги върху самонаблюдението, семинари върху мисленето с възможности или консултации, които те карат да мислиш повече за себе си, отколкото за Бога. Това, от което имаме нужда, е да забравим себе си и да съсредоточим вниманието си върху Господа, който единствено е достоен.

ДУХОВНА МУЗИКА ИЛИ НЕЧИСТИ ЗВУЦИ?

Някои казват, че музиката е нещо неутрално, че само текстът на песента може да предизвика възражения. Други казват, че музиката също може да бъде от света и че има някои видове музика, които събуждат животинското в човека.

И в двата случая трябва да признаем, че религиозната музика на едно общество невинаги може да се счете за добра от друго. И освен това църковната музика от един век може да се сметне за изключително неподходяща от християните в по-късен век.

Също така трябва да признаем, че има музика, която може да бъде напълно подходяща за слушане у дома, но не съвсем подходяща за църковна служба (като класическата музика например). Вярно е също така, че искрени млади християни използват съвременни музикални форми в усилията си да привлекат спасени хора, което не им пречи да представят евангелието съвсем ясно. Някои, които никога преди това не са свидетелствали за Христос, сега използват музиката като средство за дръзновено свидетелство за Господа.

При разглеждане на въпроса за християнската музика добре е да се вземат предвид следните четири области.

Самата музика

1. Приемлива ли е като религиозна музика за мястото и за времето, в което ще се използва?
2. Подхожда ли на думите? Най-добрата форма за посланието ли е?
3. Подражава ли на света?
4. Мелодична ли е, или само ритъм?

Текстът

1. Верен ли е в доктринално отношение?
2. Подходящ ли е за случая?
3. Назидателен ли е?
4. Възвисява ли Христос?

5. Стойността му временна ли е, или дълготрайна?

Изпълнител(ите)

1. Изпълнението показно ли е?

2. Облеклото и поведението на певица скромни ли са?

3. Свидетелството му добро ли е?

4. Кълчи ли се неприлично на сцената?

5. Какъв е мотивът на изпълнението — да забавлява или да вдъхновява?

6. Каква е целта му — да привлече вниманието към себе си или към Господа?

7. В изпълнението му присъства ли елемент на комерсиализъм?

8. Неговото пеене насърчава ли благочестието?

9. Влага ли прекалено много пари и време в музиката?

Публиката

1. Асоциациите светски ли са?

2. Господ би ли се чувствал добре там?

Като имаме предвид разнообразните музикални вкусове на християните, едва ли можем да очакваме някакво уеднаквяване на нормите. Но предполагаме, че горните въпроси могат да послужат като някакъв вид ръководство, което може да помогне при вземането на разумни решения.

Вместо да подражават на показната светска музика, добре е християнските композитори и певци да развиват нови музикални форми, които да предават по най-подходящ начин възвисените и величествени теми на вярата.

ОТДЕЛИ ВРЕМЕ ЗА ОСВЕЩЕНИЕ

Забележително е как Уилям Лонгстаф е успял да съчетае основните елементи на светия живот в четирите куплета на един химн. Много често ние пеем този химн, без изобщо да оценяваме дълбочината и проникновеността на неговия текст. В края на нашето изследване на темата за християнската святост нека прочетем този псалм стих по стих и да видим как той обхваща основните проблеми, които разгледахме в предишните глави.

„Отдели време за освещение.“ Светият живот трябва да се развива. Той не се получава мигновено. Във век като нашия, в който всичко става за един миг, ние се изкушаваме да мислим, че едно-единствено силно преживяване ще предизвика гигантски напредък в освещението ни. Но не става така. Освещението е една ежедневна опитност с Христос, който обитава в нас. Както казва Ванс Хавнер: „Освещението иска време, което ние все нямаме. Щастлива е онази душа, която гори непрекъснато с огъня на простата вяра, която отказва да се продаде на съвременния модернизъм, а продължава да търси старите пътеки, които водят към вътрешния мир“.

„Говори често с твоя Бог.“ Без молитва няма святост. Молитвата променя не само обстоятелствата, но и самите нас. Тя не трябва да бъде формална, а от сърце. Не трябва да бъде от време на време, а честа. Не трябва да бъде насилена, а силна.

„Пребъдвай в Неговото общение.“ Пребъдването говори за постоянство и най-вече за постоянство в живот на подчинение на Словото. Пребъдването води до все по-дълбоко познаване на Спасителя и все по-голяма прилика с Него. Исус каза: „Ако пазите Моите заповеди, ще стоите в любовта Ми, както и Аз опазих заповедите на Своя Отец и стоя в Неговата любов“ (Йоан 15:10).

„И храни се с Неговото Слово.“ Ние трябва да четем, да изучаваме, да помним наизуст, да размишляваме върху Библията и да ѝ се подчиняваме. Еремия се е хранил от Словото и това е карало сърцето му да се радва и да ликува. Псалмистът се е хранил с него и е

открил, че то му помага да се въздържа от съгрешаване. Ние се храним с него и откриваме, че е „полезно за поука, за изобличение, за поправка, за наставление в правдата“.

„Общувай с Божия народ.“ Приятелството със светиите има огромно осветяващо въздействие върху нашия живот. Така както лошите приятели насърчават лошите навици, така добрите другари укрепват благочестивото поведение.

„Помагай на слабия в нужда.“ Можем да разширим приложението на този стих и да кажем, че животът на християнина трябва да бъде живот, отдаден на служението на Господа и на неговите ближни. Ние вече видяхме, че безделието е един капан. Изкушенията са най-силни, когато не сме активно заети в работа за Господа.

„Във всичко търси Неговия благослов и Неговата святост.“ Една от проверките, на които трябва да подлагаме нашето християнско поведение, се съдържа във въпроса: „Мога ли да наведа глава и да помоля Бог да благослови това, което правя?“. Всичко, което правим, трябва да бъде за Неговата слава и мотивирано единствено от чистото желание да Му бъдем угодни. Той може да благослови само това, което съответства на Неговата святост.

„Отдели време за осветение, остави светът да лети.“ Уърдсуърт много правилно каза:

*Светът е навлязъл в нас твърде много:
рано или късно в това харчене и получаване
ние ще открием, че сме изхабили себе си.*

„Бъди повече сам с Исус и със Словото.“ У. Грегъм Скроджи ни съветва следното: „Оставайте насаме с Исус, ако искате да бъдете благословени“. Най-светите хора са онези, които отделят много време за размишление върху Словото. Ако не се закореним дълбоко в Бога, животът ни ще бъде много повърхностен.

„В Него се вирай, и на Исус ще приличаш.“ Почти преди две хиляди години апостол Павел писа следното: „А ние всички, с открито лице, гледайки като в огледало Господната слава, биваме преобразявани в същия образ от слава в слава, като от Господния Дух“

(2 Кор. 3:18). С други думи, ние все повече започваме да приличаме на Него, като Го гледаме.

„И твоите приятели в теб Него ще виждат.“ Когато Мойсей слезе от Синайската планина, лицето му излъчваше силна светлина, която той беше приел от Господа. Когато водачите на Израел видяха смелостта на Петър и Йоан, те разбраха, че тези неуки и необразовани мъже са били с Исус. Когато живеем в близко общение със Спасителя, хората около нас виждат отражението на Неговата нравствена слава в нас.

„Отдели време за освещение, нека Той да те води напред.“ Това означава, че ние трябва да предадем всички лостове на управлението на нашия живот на Господа. Означава, че ние трябва да разменим своята воля за Неговата — че трябва да се доверим на Неговите очи, а не на нашите.

„И не тичай пред Него сам като слепец.“ Когато не получим водителство веднага, естествената ни реакция е да действваме импулсивно. Тогава приличаме на коне, които пръхтят от нетърпение да хукнат напред, без да им е сложена юздата и без да изчакат ездача. Така, без много да се замисляме, ние поемаме инициативата в свои ръце. Изнервени от чакането, ние се втурваме напред, в резултат на което неизбежно падаме в скръб (Ис. 40:11).

„И в скръб, и в радост пак Господа следвай.“ Вярата ни не трябва да зависи от обстоятелствата и да се влияе от нашите победи и поражения. Затова и Джон Уесли се моли така: „Господи, изцели ме от моето променливо благочестие и ме направи истински християнин“.

„Като гледаш Исус, пак за Словото дръж се.“ Поетът непрекъснато се обръща към Словото, защото знае, че Библията е инструментът, който Бог използва, за да очисти и освети Своите хора. В това той повтаря мислите и чувствата на автора на 119 псалм.

„Отдели време за освещение, имай в сърцето си мир.“ Светият живот е животът на мира, спокойствието и душевното равновесие. Вярата ни освобождава от страха и безпокойството. Ако ние истински уповаваме на Господа, няма да се тревожим за нищо.

Всяка мисъл и настроение на Него подчини. Давид се молеше така: „Изпитай ме, Боже, и познай сърцето ми; опитай ме и познай мислите ми; и виж дали има в мен оскърбителен път; и води ме по вечния път“ (Пс. 139:23, 24).

*Изпитай всички мои мисли и тайни разсъждения,
мотивите, които раждат моите намерения.
Освободи и стаите, в които мръсните неща
държат юздите на властта над моята душа.*

Ф. Ботъм

„Тъй воден от Него към извори на любов, скоро за небесно служение ще си готов.“ Това е още един начин да се каже, че когато отделим време за освещение, ще можем да се наслаждаваме на непрекъснати благословения в този живот и ще бъдем подготвени за безкрайно служение в обиталищата на славата. Същото казва и Павел на Тимотей: „... благочестието е полезно за всичко, тъй като има обещанието и за сегашния, и за бъдещия живот“ (1 Тим. 4:8).

ПОСЛЕДНА ДУМА

Бихме могли да забравим заповедта „Бъдете свети“, но по-добре да не го правим. Тя е на едно от първите места сред Господните заповеди. Тази заповед не е била дадена като препоръка или като възможност, а като нещо задължително. Като всички други Негови заповеди тя е била дадена не за Негово, а за наше добро.

Няма по-висока цел от тази да приличаме на Господ Исус. Нищо не може да говори по-убедително за Бога в един толкова прагматичен свят като светия живот. Той кара хората да вярват в християнството. Той прославя Бога и облагодетелства вяращия. От друга страна, едва ли има нещо, което носи по-голям срам, позор и укор на Името на Господа от съгрешаващия светия.

Нищо не може да ни мотивира толкова силно да живеем свято, както любовта на Христос, както цената, която Той плати за нашето спасение, и както милостта, която изля върху нас. Нека не забравяме и това, че грехът прекъсва общението с Бога, съблазнява другите хора и запечатва устата.

Освещението е процес, а не мигновено постижение. Ние никога няма да бъдем абсолютно свети, докато не видим лицето на Спасителя, но дотогава можем все повече и повече да приличаме на Него.

В тази непрекъсната борба със света, плътта и дявола ние трябва постоянно да носим въоръжението на християнския войник. Казано с едно изречение, това въоръжение е праведният християнски характер. Трябва да знаем, че докато го носим, враговете ни трудно ще намерят в нас уязвими места, към които да насочат стрелите си.

Само Бог може да ни направи свети, но Той не прави това без нашето съдействие. Той ни е дал някои принципи, които да ни ръководят, и докато ние им се подчиняваме, Духът ще ни преобразява от една степен на слава в друга. Някои от предпоставките за това са изповядването, възстановяването на щетите, подчинението, изучаването на Библията, общуването с други християни, служението на Господа и дисциплинирането на тялото и ума.

Светостта е свързана с нашия сексуален живот, реч, темперамент и начин на обличане. Всъщност няма област от живота, която да не е свързана с нея.

Всеки християнин трябва да се замисли много сериозно, когато разбере, че без да е осветен, никой няма да види Господа (Евр. 12:14). Това включва както освещаването на неговото положение, което той получава, когато се довери на Спасителя, така и практическото освещаване, което е неизбежният резултат от истинското обръщение.

Издание:

Автор: Уилям Макдоналд

Заглавие: Забравената заповед: „Бъдете свети!“

Преводач: Екатерина Абаджиева

Година на превод: 1993

Език, от който е преведено: английски

Издател: Верен

Град на издателя: София

Година на издаване: 2017

Художник: Dieter Otten, Bergneustadt

ISBN: 978-619-7015-98-0

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/10486>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.